

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

69'uncu Birleşim 20 Mart 2025 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	358
II.- GELEN KÂĞITLAR	359
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	367
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>367:371</i>
1.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, mesleki ve teknik eğitim öğrencilerine verilen devlet teşviklerine ilişkin gündem dışı konuşması	367:368
2.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Talat Paşa'nın ölüm yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	368:370
3.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, Almanya'da Türklere ve Müslümanlara karşı işlenen cinayetlere ve ırkçılığa ilişkin gündem dışı konuşması	370:371

IV.- AÇIKLAMALAR

371,374,386,391,392,411

- 1.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü'ne ve DOSD Merama ilişkin açıklaması 371
- 2.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, eski Sarıyer Belediye Başkanı Şükrü Genç'e ilişkin açıklaması 371:372
- 3.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Kahramanmaraş'ın ulaşım sorununa ilişkin açıklaması 372:373
- 4.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 374
- 5.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, birinci oturumda yaptığı fiziki davranışın gerekçesine ilişkin açıklaması 374:375
- 6.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın birinci oturumda yaptığı fiziki davranışa ilişkin açıklaması 376
- 7.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın birinci oturumda yaptığı fiziki davranışa ilişkin açıklaması 376:377
- 8.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın birinci oturumda yaptığı fiziki davranışa ilişkin açıklaması 377
- 9.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın birinci oturumda yaptığı fiziki davranışa ilişkin açıklaması 377:378
- 10.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın birinci oturumda yaptığı fiziki davranışa ilişkin açıklaması 378
- 11.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, birinci oturumda yaptığı fiziki davranışın gerekçesine ilişkin tekraren açıklaması 378:380
- 12.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 380:381
- 13.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 381:382
- 14.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in Genel Kurulu yönetirken kullandığı üsluba ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı savunması sırasında şahsına sataşmasına ilişkin açıklaması 386:388
- 15.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 388
- 16.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 388:389
- 17.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 391:392

18.- Erzurum Milletvekili Abdurrahim Fırat'ın, Çanakkale Zaferi'nin 110'uncu, Halepçe katliamının 30'uncu yıl dönümlerine ve Nevroz'a ilişkin açıklaması	392:393
19.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ve 23 Martta yapacakları ön seçime ilişkin açıklaması	393
20.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması	393
21.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van Ferit Melen Havaalanı'na ilişkin açıklaması	393:394
22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, nadir hastalıkların ilaçlarına ilişkin açıklaması	394
23.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, adalet istediğine ilişkin açıklaması	394
24.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması	394
25.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ve 23 Martta yapacakları ön seçime ilişkin açıklaması	395
26.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması	395
27.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması	395
28.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Avcılar Yeşilkent Cemevi Başkanı Aslan Uzun'a ilişkin açıklaması	395:396
29.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması	396
30.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ve 23 Martta yapacakları ön seçime ilişkin açıklaması	396
31.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Ekrem İmamoğlu'nun sözleriyle Genel Kurula seslenmek istediğine ilişkin açıklaması	396:397
32.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, 19 Martta yaşananlara ilişkin açıklaması	397
33.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması	397
34.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, 19 Martta yaşananlara ilişkin açıklaması	397:398
35.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, yargı bağımsızlığının önemine ilişkin açıklaması	398:399

- 36.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 20 Mart Onbaşı Ramazan Nayir ile Onbaşı Oğuzhan Taş'ın şهادetlerinin yıl dönümüne, yargının bağımsızlığına ve tarafsızlığına, ülkenin içinde bulunduğu sürece ve temennisine ilişkin açıklaması 399:400
- 37.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Nevruz Bayramı'na ve son günlerde yaşanan operasyonlarla ilgili tartışmalara ilişkin açıklaması 400:402
- 38.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, "Nevroz" kutlamalarına, sekiz yıl önce 21 Martta hayatını kaybeden Kemal Kurkut'a, yeni bir sürece girildiğine, Türkiye İnsan Hakları Vakfının 19 Mart sayfasına ve yargının araçsallaştırılmasına ilişkin açıklaması 402:403
- 39.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Türkiye'de son iki günde yaşananlara, Halk TV'ye verilen cezaya, emeklilere verilecek bayram ikramiyesine ve AK PARTİ Grubuna ilişkin açıklaması 403:405
- 40.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine, Nevruz'a, pek çok üniversitede rahatsızlık yaratılmaya çalışıldığına, bu yargı sürecinde kendilerinin ve Meclisin tavrına, "darbe" kelimesinin kullanılmasına ilişkin açıklaması 405:408
- 41.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 408:409
- 42.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 409:410
- 43.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, hayatını kaybeden Yönetmen Osman Sınay'a ilişkin açıklaması 411:412
- 44.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, hayatını kaybeden Senarist Osman Sınay'a ve Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 412:413
- 45.- İstanbul Milletvekili Doğan Demir'in, Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Avcılar Şubesi ve Yeşilkent Cemevi Başkanı Aslan Uzun'a ilişkin açıklaması 413

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**374,389,392**

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın birinci oturumda yaptığı fiziki davranışa ilişkin konuşması 374
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması 389:390
- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, milletvekiline bakış açısına ilişkin konuşması 392

VI.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ**383**

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'a İç Tüzük'ün 158'inci maddesine göre uyarma cezası verilmesi

383:385

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**410**

1.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

410:411

VIII.- ÖNERİLER**414****A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

414:429

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen tarafından, Türkiye'nin demokratik değerlerine ve halkın iradesine yapılan müdahalelerin siyasi ve toplumsal boyutlarıyla görüşülmesi ve TBMM adına atılması gereken adımların belirlenmesi amacıyla 19/3/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mart 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

414:429

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**430**

1.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Cumhurbaşkanı'nın Malezya, Endonezya ve Pakistan'a gerçekleştirdiği ziyaretlere ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/24311)

430:431

2.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, Konya Ovası'ndaki su sorununa ve Konya Ovası Projesi'ne ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/24339)

432:437

3.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Bakanlığın sunduğu hizmetlerde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/24442)

438:440

4.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Bursa Işıklar Astsubay Meslek Yüksekokulunda hayatını kaybeden bir öğrenciye ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/24443)

441:442

5.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu ilindeki organize sanayi bölgelerine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/24461)

443:448

6.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, aflatoksin tespit edilmesi sebebiyle ülkemize iade edilen tarım ürünlerine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/24547)

449:452

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.03'te açılarak iki oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, son gelişmelere ilişkin bir konuşma yaptı.

Sivas Milletvekili Rukiye Toy, Âşık Veysel'in vefat yıl dönümüne,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Antalya'nın çevre yolu sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İç Tüzük'ün 68'inci maddesine göre, Genel Kurulda çalışma düzeni sağlanamadığından, 20 Mart 2025 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 14.39'da son verildi.

Sırrı Süreyya ÖNDER

Başkan Vekili

Mustafa BİLİCİ

İzmir

Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA

İzmir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 116

20.03.2025 Perşembe

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, TBMM Başkanlığının sunduğu hizmetlerde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25119) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.02.2025)

2.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, TBMM Başkanlığının sunduğu hizmetlerde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25120) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.02.2025)

3.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, bazı belediyelere SGK ve vergi borçlarının ödenmesi için bütçeden yardım yapıldığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/25121) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

4.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Cumhurbaşkanlığı bünyesinde görevli danışmanlara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/25122) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

5.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25123) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25124) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 5 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25125) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Batman T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25126) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Suluca 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun isteği dışında nakledildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25127) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırıkkale F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen bazı olaylara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25128) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun cezasının ertelenmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25129) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 5 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25130) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25131) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karabük T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25132) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 5 Nolu L Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25133) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şakran Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25134) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25135) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 8 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25136) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yargılanmakta olan bir kişiye yurt dışına çıkış yasağı verilmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25137) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorlu Açık Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25138) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gerede L Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25139) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25140) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

23.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25141) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2025)

24.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25142) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2025)

25.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, yüksek güvenlikli cezaevlerinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25143) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

26.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, cezaevlerinde bulunan hasta mahkumların sağlık hizmetlerine erişimine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25144) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

27.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, 7 Mart 2025 tarihinde Konya'nın Karatay ilçesinde hayatını kaybeden bir çocuğa ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25145) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya 1 Nolu L Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25146) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Burdur Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun koşullu salıverme hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25147) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

30.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yozgat Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25148) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25149) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Metris Kapalı Cezaevinde bulunan bazı mahkumların sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25150) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25151) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25152) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Buca Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25153) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bafra T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25154) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

37.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, Ankara Adliyesi ek hizmet binasının yangın güvenliği açısından denetlenmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25155) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

38.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, bir derneğin hazırladığı kadına yönelik şiddet raporunda yer alan bazı tespitlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25156) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

39.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25157) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

40.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25158) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

41.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Başiskele ilçesindeki bir lastik fabrikası işçilerinin aldığı grev kararına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25159) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

42.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir firmada çalışan işçilerin toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin başlatılması talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25160) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

43.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gölcük ilçesindeki bir inşaatta çalışırken hayatını kaybeden işçiye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25161) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde bulunan bir fabrikada çalışan işçilerin toplu iş sözleşmesi görüşmelerindeki taleplerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25162) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

45.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Gaziantep Başpınar Organize Sanayi Bölgesindeki bir fabrikada işçilerin yaşadığı sorunlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25163) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

46.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25164) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

47.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'de bulunan Büyükçay Deresi'ne askeri bir tesisten atık deşarj edildiği iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25165) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2025)

48.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğla'nın Fethiye ilçesinde yapılması planlanan Yat ve Tekne Bağlama İskelesi Projesi'nin çevresel etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25166) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

49.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iklim değişikliğinin tarım üretimine olan etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25167) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

50.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, İznik Gölü'nde yaşanan kuraklığa ve sanayi tesislerinin gölden su temin etmesinin önlenmesi talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25168) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

51.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Çayırova Belediyesine bağlı bir şirkette çalışan işçilerin toplu iş sözleşmesi görüşmelerindeki taleplerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25169) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

52.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Çayırova ilçesinde rezerv alan ilan edilen bölgedeki taşınmaz sahiplerinin yaşadığı sorunlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25170) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

53.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesine bağlı Mevlana Mahallesi'nde asfaltlama çalışması yapılması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25171) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

54.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde bulunan Pelitli köyünün altyapı sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25172) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

55.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesinde bulunan bazı mahallelerde asfaltlama çalışması yapılması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25173) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

56.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesindeki bir sokağın temizlenmesi talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25174) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

57.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde bulunan bir okul ile tramvay yolu arasında kalan alanın temizlenmesi talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25175) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

58.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde yaşanan yol sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25176) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

59.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesine bağlı Turgut Mahallesi'ndeki bir yolun onarılması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25177) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

60.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, vize başvurularında yaşanan sorunlara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25178) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

61.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25179) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

62.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, 6-7 Mart 2025'te Suriye'de yaşanan bazı olaylara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25180) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2025)

63.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25181) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

64.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesine bağlı İnönü Mahallesi'nde bulunan bir sitede trafo sorunu nedeniyle yaşanan mağduriyete ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25182) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

65.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 25 Şubat 2025 tarihinde Kocaeli'nin Darıca ilçesinde yaşanan doğal gaz kesintisine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25183) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

66.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Karaman'ın Ermenek ilçesinde kapatılan bir maden ocağına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25184) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

67.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25185) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

68.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25186) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

69.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, bankaların uyguladığı kredi faiz oranlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25187) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

70.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25188) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

71.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'da gözüaltına alınan bir kişinin hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25189) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

72.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Belediyesine ait bazı afişlerin billboardlara asılmasının engellendiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25190) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

73.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Osmaniye ili Sumbas İlçe Belediyesinde görev yapan personelin maaşlarını alamamaları nedeniyle yaşadıkları mağduriyete ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25191) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2025)

74.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Afyonkarahisar Devlet Hastanesine yapılan başhekim yardımcısı atamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25192) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

75.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ta cinsel istismara uğrayan bir çocukla ilgili devam eden yargılama sürecine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25193) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

76.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25194) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

77.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, yazarları gözaltına alınan Kürtçe bir kitaba ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25195) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

78.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, ticari dolaşıma uygun olmadığına karar verilen bir filme ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25196) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2025)

79.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, Giresun'da bulunan bir parkın korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25197) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

80.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25198) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

81.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, iş kazası geçiren veya meslek hastalığıyla karşılaşan çocuk işçilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25199) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

82.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, bir sendika tarafından gerçekleştirileceği duyurulan bir etkinliğe ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25200) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2025)

83.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, devlet ve vakıf üniversitelerinde kayıtlı yabancı öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25201) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

84.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, YLSY programı ile yurt dışında öğrenim gören kişilerden tazminat borcu olanların yaşadığı mağduriyete ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25202) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

85.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, Boğaziçi Üniversitesinin Avrupa Üniversiteler Birliğinden çıkmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25203) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

86.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Boğaziçi Üniversitesinin Avrupa Üniversiteler Birliğinden çıkmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25204) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

87.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, bir sendikanın gerçekleştirdiği etkinlik hakkında Bakanlıkça yapılan açıklamaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25205) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

88.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25206) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

89.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'de bulunan Büyükçay Deresi'ne askeri bir tesisden atık deşarj edildiği iddiasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25207) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2025)

90.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25208) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

91.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, İstanbul'daki bir hastanede kadın ve erkek hastalara ayrı birimlerde hizmet verildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25209) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.03.2025)

92.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Afyonkarahisar Devlet Hastanesine yapılan başhekim yardımcısı atamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25210) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

93.- Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'un, Muğla'da görev yapan sağlık personeline refakatçi izni verilmediği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25211) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

94.- Kilis Milletvekili Mustafa Demir'in, Kilis ilindeki sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25212) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

95.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25213) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

96.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesinde yatırımcılardan talep edilen altyapı katılım bedeline ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25214) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

97.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesinde yatırımcılardan talep edilen altyapı katılım bedeline ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25215) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

98.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25216) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

99.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, Bolu Belediyesine ait hayvan barınağına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25217) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

100.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Aydın ilindeki sulama suyu sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25218) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

101.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Onikişubat ilçesinde bulunan Kumarlı Sulama Göleti inşaatının akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25219) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

102.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, iklim değişikliğinin tarım üretimine olan etkilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25220) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

103.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde yaşanan don sebebiyle zarar gören çiftçilerin desteklenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25221) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

104.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, son 5 yılda ülkemize iade edilen tarımsal ürünlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25222) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

105.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25223) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

106.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, OHAL KHK'ları ile Bakanlıktan ihraç edilen kamu görevlilerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25224) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

107.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Iğdır PTT Başmüdürlüğünde yaşandığı iddia edilen bazı olaylara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25225) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

108.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Iğdır PTT Başmüdürlüğünde yaşandığı iddia edilen bazı olaylara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25226) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.03.2025)

109.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, KGM bünyesinde alt işveren aracılığıyla çalışan işçilerin kadroya alınması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25227) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

110.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Çeşmeli-Erdemli-Silifke-Taşucu Otoyolu Projesi'nin çalışmaları kapsamında dinamitle patlatma yapılmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25228) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

111.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, bir havacılık şirketinin hukuka aykırı bir faaliyette bulunduğu iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25229) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

112.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ceylanpınar-Kızıltepe karayolunun bakım ve onarım çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25230) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

113.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Bakanlıkça yapılan bir ihaleye ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25231) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

114.- İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek'in, bir dijital platform şirketi hakkında BTK'ya yapılan şikayetlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25232) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

115.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, havalimanına yolcu taşıyan bir ulaşım firmasının kredi kartı ile ödemelerde komisyon aldığı iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25233) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.03.2025)

20 Mart 2025 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, mesleki ve teknik eğitim öğrencilerine verilen devlet teşvikleriyle ilgili söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Murat Cahid Cıngı'ya aittir.

20 kişiden fazlasına söz vermeyeceğim, kimse gelmesin.

AYÇA TAŞKENT (Sakarya) - Buraya kadar geldim, olur mu?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Cıngı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, mesleki ve teknik eğitim öğrencilerine verilen devlet teşviklerine ilişkin gündem dışı konuşması

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün sizlere mesleki ve teknik eğitimde devletimizin hem meslek öğrencilerine hem de onları istihdam eden işletmelere verdiği bazı teşvikleri ve sunduğu avantajları arz etmek istiyorum. Bu vesileyle, yüce Meclisimizi ve televizyonları başında bizleri izleyen değerli milletimizi saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Bildiğiniz gibi, şu anda ülkemiz sanayisinin en büyük problemlerinin başında üretimde çalışacak teknik personeli bulma sıkıntısı geliyor. Sanayicimiz yatırım, finans, tahsilat, rekabet, AR-GE gibi zor süreçlerle uğraşırken bir de gittikçe yoğunlaşan istihdam sıkıntılarıyla karşı karşıya kalıyor ve bu problem giderek kronikleşme sinyalleri veriyor. Buna mukabil, ülkemizde son yıllarda gelişen savunma ve havacılık sanayisi, makine, yazılım gibi yüksek teknoloji gerektiren sektörlerin iyi yetişmiş ve donanımlı teknik personel ihtiyacı inanılmaz derecede artmış durumda. Dolayısıyla, bütün bu gelişmeler de mesleki ve teknik eğitimi ülkemizin en başat meselelerinden biri hâline getiriyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu gerçekler ışığında, devletimiz, özellikle de Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından mesleki ve teknik eğitime yönelik hedeflerin gerçekleştirilmesi için herkesin bir mesleği olmalı anlayışıyla hareket edilerek mühim adımlar atılmış bulunmakta. Bu doğrultuda hazırlanan Mesleki ve Teknik Eğitim Politika Belgesi 10 Ağustos 2024 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından onaylanarak kamuoyumuza ulaştırılmış durumda. Örneğin, mesleki eğitimi ortaokul seviyesine çekmeyi hedefleyen Millî Eğitim Bakanlığı, zanaat atölyeleri açarak 7'nci sınıftan itibaren öğrencilerin mesleki eğitime yönlendirilmesinde stratejik bir adım atmış bulunuyor. Bu başarılı atölye projesinde çocukların temel mesleki beceriler kazanmasını sağlama ve mesleğe erişimin kolaylaştırılması hedeflenmekte. Ortaöğretimde mesleki eğitimin ana omurgasını Anadolu Teknik Programı, Anadolu Meslek Programı ve MESEM olarak bilinen mesleki eğitim merkezleri teşkil etmekte ve ülke sathında yaklaşık 3.800 meslek okulunda 1,7 milyondan fazla öğrencimiz eğitim görmektedir.

Türkiye’de mesleki eğitimin ortaöğretim içindeki oranı yüzde 36’larda iken maalesef bu oran Avrupa Birliği ülkelerinde yüzde 70’lere ulaşmakta. Özellikle MESEM, ortaokul mezunları için istihdama yönelik bir eğitim sunmakta, öğrenciler haftanın dört günü işletmelerde çalışırken bir gün de okulda teorik bilgiler edinmekte. Dört yıllık programdan mezun öğrenciler çıraklık, kalfalık ve uluslararası geçerliliği olan ustalık belgesi olarak iş yeri açma hakkını elde edebilmektedirler. Ayrıca bu öğrenciler çalışırken maaş almakta; lise 1 ila 3’üncü sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 30’u kadar yani bugünün rakamlarıyla 7 bin lira; 4’üncü sınıfta ise yüzde 50’si kadar, yaklaşık 11 bin lira ödeme yapılmaktadır. Ayrıca sigorta kapsamına alınarak iş kazası ve meslek hastalıklarına karşı da korunmaktadırlar.

Özel mesleki ve teknik Anadolu liselerine verilen devlet desteği de önemli ölçüde artırılmıştır. 2024-2025 eğitim öğretim yılında organize sanayi bölgeleri içindeki özel okullarda öğrenci başına destek 57.507 liraya çıkarılmıştır. Yükseköğretime devam etmek isteyen meslek lisesi mezunları üniversite imtihanında ek puan avantajından faydalanarak ilgili ön lisans programlarına çok kolay yerleşebilmektedirler. Örneğin, makine teknolojisi alanından mezun olan bir öğrenci mekatronik ve otomotiv gibi birçok programa avantajlı şekilde girebilmektedir. Ayrıca teknoloji fakülteleri, turizm fakülteleri ve sanat ve tasarım fakülteleri gibi bölümlerde meslek lisesi öğrencileri için özel kontenjanlar da ayrılmış bulunmaktadır. Askerlik erteleme hakkı da meslek lisesi mezunları için genişletilmiştir. 7179 sayılı Askeralma Kanunu’na göre lise mezunları için askerlik tecil süresi üç yıl iken mesleki ve teknik lise mezunları için bu süre altı yıla çıkarılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MURAT CAHİD CINGİ (Devamla) - Sonuç olarak, mesleki ve teknik eğitime verilen devlet desteği her geçen yıl artmakta, öğrencilerin meslek sahibi olmaları için teşvikler sağlanmakta ve ülkenin nitelikli iş gücü ihtiyacını karşılamak adına önemli adımlar atılmaktadır.

Konuşmamın sonunda kıymetli ailelere seslenmek istiyorum değerli milletvekilllerimiz: Çocuklarınızın geleceğini şekillendirme noktasında alacağınız kararlar büyük önem taşıyor; onları sadece akademik başarıya değil, kabiliyetlerine uygun mesleki eğitime yönlendirmek, siz ebeveynlerin en temel sorumluluklarından biridir. Devletimizin sunduğu destekler çocuklarımızın bir meslek sahibi olmalarını, büyüdüklerinde iş arama kaygısı yaşamadan maddi ve manevi olarak müreffeh bir hayat sürmelerini hedeflemektedir. Lütfen, çocuklarınızı erken yaşta, yeteneklerine uygun bir şekilde meslek okullarına yönlendirmeyi ihmal etmeyin.

Bu vesileyle, mesleki eğitime katkı sunan başta Millî Eğitim Bakanımız Sayın Yusuf Tekin olmak üzere öğretmenlerimize ve hepimize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Gündem dışı ikinci söz, Talat Paşa’nın ölüm yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Edirne Milletvekili Mehmet Akalın’a aittir.

Buyurun Sayın Akalın.

2.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın’ın, Talat Paşa’nın ölüm yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle Talat Paşa’nın ölüm yıl dönümü vesilesiyle bugün Talat Paşa’yı konuşacaktım ancak son gelişmelerden sonra konuşmamı değiştirdim. İlk olarak, başta Talat Paşa

olmak üzere Rahmetirahman'a kavuşan tüm kahramanlarımıza Allah'tan rahmet diliyor, aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum.

Maalesef ülkemizin gündemi o kadar çok çabuk değişiyor ki birkaç gün evvel yapmayı düşündüğümüz konuşmayı bile yapmamız imkânsız hâle geliyor. Evet, ülkemiz gündemi sebebiyle maalesef yitirdiğimiz adalet ve hukukun üstünlüğüyle ilgili konuşmak istiyorum ve bugün bu konuşmayı yapıyor olmaktan büyük bir hicap ve üzüntü duyuyorum. Liyakatin yerine sadakatin esas alındığı; yol gösteren değil, yol gösterilen, emir alan üniversitelerin ülkemizi getirdiği durumu konuşmaktan üzüntü duyuyorum. Dünün mağdurları, bugünün mağrurları olmuş ve maalesef ülkemizi bir kaosa doğru sürüklediklerini görmekten üzüntü duyuyorum.

Bugün geldiğimiz noktada yasama ve yürütme arasındaki çizgiler giderek ayrılırken yargının tarafsızlığı da büyük bir tehdit altına girmiştir. Hukukun üstünlüğü ilkesi ancak tarafsız ve bağımsız bir yargıyla mümkündür. Hukuk devleti ilkesinin özünde kuvvetler ayrılığı yatar. Bugün burada hangi kuvvetler ayrılığından bahsedeceğiz maalesef bilemiyorum çünkü bugün bizler yargının siyasi müdahalelerle şekillendirildiğine, kararların hukukun normlarından çok siyasi dengelere göre verildiğine tanık oluyoruz. Seçilmiş belediye başkanlarının görevden alınarak yerlerine kayyum atanması uygulamasıyla yargının siyasallaştırılmasına tanık oluyoruz. Bunun yanı sıra, İstanbul Büyükşehir Belediyesine yönelik sürekli olarak açılan soruşturmalar, müfettiş incelemeleri ve kayyum atanacağına dair söylemler muhalefete mensup belediyelerin yargı yoluyla etkisiz hâle getirilmeye çalışıldığını göstermektedir. Hatta İYİ Parti olarak bu garabet düzenden bizler de payımızı aldık. Partimizin kuruluşundan bu yana yapılan iftiralar bir kenara dursun, Genel Başkanımız Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun aleni tehdit edilmesine karşı yargı kör ve sağır olmuştur.

Dün ve evvelsi gün yaşananlar yarınlar için birçok vatandaşımızı tedirgin etmektedir. Öncesi üniversiteler, dün de yargı bu ucube partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin vesayeti altında olduğunu göstermiştir. Bu olaylarla Türkiye'nin huzuru hedef alınmaktadır, Türk milletinin iradesi ayaklar altına alınmaktadır, hukuk ve demokrasiye olan güven sarsılmaktadır.

Diğer yandan, 78 vatandaşımızın hayatını kaybettiği Bolu Kartalkaya'daki otelde yapılan usulsüzlüklere göz yuman ve peş peşe skandallarla gündeme gelen Kültür ve Turizm Bakanı hâlâ görevdeyken, yenidoğan bebek çetesinin yol açtığı bebek ölümleri ve sağlık sistemindeki çürümüşlük gün yüzüne çıkmasına rağmen sorumlu Bakanlarla ilgili hiçbir şey yapılmazken, kendi Bakanlığına fahiş fiyatlarla mal satan, devletin imkânlarını kendi şirketi için kullanan Ticaret Bakanlığına soruşturma açılmazken, kısacası herkesin gözü önünde tüm bu usulsüzlükler ve skandallar yaşanırken "Turpun büyüğü heybede." diyerek yargıya yön veren açıklamalarla siyasi tutuklamalar yapılmakta ve muhalefetin sesini kesmeye yönelik adımlar atılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, geldiğimiz noktada mahkeme kararlarının hukuk kurallarına göre mi yoksa siyasi talimatlarla mı verildiğini tartışmak zorunda kalıyorsak işte o noktada büyük bir kırılmadan bahsetmek gerekir; burada demokrasiden bahsetmek mümkün olmaz. Ancak mesele yalnızca yargının siyasallaşmasıyla sınırlı değildir; devletin diğer tüm kurumları, yapıları da benzer bir dönüşüm geçirmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

MEHMET AKALIN (Devamla) - Bağımsız olması gereken denetleyici kurumlar, bürokrasi ve en kötüsü, üniversiteler dahi siyasi saiklerle yönlendirilmektedir. Liyakat yerine sadakatin esas alınması, devletin en küçük biriminden en üst kademesine kadar sirayet etmiş durumdadır. Bir kamu görevlisinin

atamasında onun yetkinliğine değil hangi siyasi görüşe daha yakın olduğu belirleyici hâle gelmişse orada artık kamu hizmeti değil, siyasi vesayet vardır.

Devlet dediğiniz yapı kişilere ve partilere göre şekillendirilecek bir organizasyon değildir. Adil, bağımsız ve hesap verilebilir devlet düzeni sadece bugünün değil, yarının teminatıdır. Bunu savunmak ise öncelikle Parlamentonun sorumluluğudur diyor, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akalın.

Gündem dışı üçüncü söz, Almanya’da Türk ve Müslümanlara karşı işlenen cinayetler ve ırkçılık hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Ali Yüksel’e aittir.

Buyurun Sayın Yüksel.

3.- Konya Milletvekili Ali Yüksel’in, Almanya’da Türklere ve Müslümanlara karşı işlenen cinayetlere ve ırkçılığa ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ YÜKSEL (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Almanya’da son zamanlarda, maalesef, yabancı karşıtlığı ve ırkçılık artmış, büyük bir sorun yumağı hâline dönüşmüştür. 28 Mayıs 1993 tarihinde, Neonazi bağları olan aşırı sağcı dazlak gruba ait 16-23 yaş aralığındaki 4 Alman genç Almanya’nın Kuzey Ren-Vestfalya eyaletinin Solingen kentinde bir Türk ailenin evini ateşe vermiş ve bu yangında Gürsün İnce, Hatice Genç, Hülya Genç, Saime Genç ve Gülistan Öztürk adlı 5 soydaşımız yanarak feci şekilde can vermiştir.

2000 ve 2006 yılları arasında “döner cinayetleri” olarak adlandırılan seri cinayetler sonucu 9 Türk vatandaşımız hayatını kaybetmiş, saldırılar Türk göçmenlerini hedef almıştır.

Öldürülen vatandaşlarımızı sırasıyla anmak isterim: 9 Eylül 2000’de Nürnberg’de Seyyar Çiçekçi Enver Şimşek 8 kurşunla öldürüldü. 13 Haziran 2001’de Nürnberg’de Terzi Abdurrahim Özudoğru; 27 Haziran 2001’de Hamburg’da Manav Süleyman Taşköprü; 29 Ağustos 2001’de Münih’te market işleten Habil Kılıç yine Neonazi üyeleri tarafından katledildi. 9 Haziran 2004’te Köln’de Türklerin yoğun yaşadığı Keup Caddesi’nde çivili bomba saldırılarında 22 kişi yaralandı. 9 Haziran 2005’te Nürnberg kentinde döner büfesi işleten İsmail Yaşar; 6 Nisan 2006’da Kassel’de polis karakolu yanında internet kafe işleten Halit Yozgat öldürüldü. 3 Şubat 2008’de Almanya’nın güneybatısındaki Ludwigshafen kentinde yine bir Türk’ün evinde çıkan yangında 9 Türk vatandaşı yanarak can verdi. 19 Şubat 2020’de Almanya’nın Hessen eyaletindeki Hanau kentinde iki nargile salonunu hedef alan silahlı saldırı sonucu 11 kişi öldü ve 5 kişi de yaralandı. Otuz bir yıl aradan sonra yine Solingen’de 4 Türk kökenli Bulgaristan vatandaşı kundaklama sonucu hayatlarını kaybettiler. 14 Eylül 2024’te Brandenburg eyaletindeki Eberswalde kentinde 4 katlı apartmanın giriş katında oturan Emine Çoban ve 5 yaşındaki oğlu Umut, kaldıkları yerin kundaklanmasıyla yanarak can verdiler. Duisburg kentinde 6 Kasım 2024’te kaybolan ve 17 Kasım’da Hollanda sınırındaki Ren Nehri’nde cansız bedeni bulunan Eyüp Sultan Camisi’nin din görevlisi Fatih Eryılmaz’ın da failleri bulunamadı. 9 Şubat 2025’te Kuzey Ren-Vestfalya eyaletine bağlı Voerde kentinde Türk vatandaşı Gülay Oğuz evine döndüğü sırada oturduğu apartmanın önünde bıçaklanarak öldürüldü.

Almanya’da neredeyse tüm Türk camilerine Almanca olarak tehdit mesajları gönderilmiştir. Bu mesajlarda camilerin bombalanacağı ve Müslüman toplumuna karşı saldırıların yapılacağı açık bir şekilde belirtilmiştir. Ayrıca, “döner cinayetleri” teriminin yeniden canlandırılacağı vurgulanmıştır. 24/1/2025 Cuma günü bu tehditler nedeniyle camilerimizde terör alarmı verilmiş ve güvenlik endişeleri sebebiyle ibadet yapılamamıştır. Bu durum, din kardeşlerimiz üzerinde ciddi bir psikolojik baskı yaratmıştır. Yeni Alman Hükûmetinden tehditleri yapan kişilerin izini sürmek için gerekli adımları

atmasını bekliyoruz. Gazi Meclisimiz ve Başkanlık acilen gerekli önlemleri almalı ve yurt dışındaki Türk vatandaşlarının güvenliğini sağlamak için harekete geçmelidir.

Sözlerime son verirken tüm Müslümanlar ve Türk vatandaşlarını bu tehditlere karşı birlik olmaya davet ediyorum. Bizler, barış ve huzur içinde bir arada yaşama isteğimizi hiçbir zaman kaybetmeyeceğiz. Olayların arkasında yatan sebeplerin bir an önce aydınlatılmasını ve muhtemel şüphelilerin adalet karşısına çıkarılmasını bekliyoruz.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Yüksel.

Şimdi birer dakikalığına vekillere söz vereceğim.

İlk söz, Sayın Mustafa Hakan Özer...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, 21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü'ne ve DOSD Merama ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü vesilesiyle dünyamızı sevgiyle, neşeyle ve samimiyetle güzelleştiren Down sendromlu bireylerimizin hayatlarına dokunmamıza ve bugünün farkındalığımızın artırılmasına vesile olmasını diliyorum. Onları sevgiyle büyüten, fedakârlık ve sabırla yanlarında olan kıymetli ailelerine saygılarımı iletiyorum.

Meram Down Sendromlu Bireyler Yaşam Destek Merkezi (DOSD Meram) Konya'da Down sendromuna özgü kendi eğitim modelini uygulayan ilk ve tek merkezdir. Bu anlamda ülkemize örnek olacak çalışmalarla özel gereksinimli yavrularımızın yaşam kalitesini artırmak ve topluma entegrasyonlarını sağlamak amacıyla fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimlerine yönelik ciddi eğitim çalışmalarını yürüten DOSD Merama teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Baykan...

2.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, eski Sarıyer Belediye Başkanı Şükrü Genç'e ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) - Teşekkür ederim Başkanım.

Yürüyen soruşturma süreçleri için görüş ifade etmemiz doğru olmaz; gündem malum, tam aksine, bir isimle ilgili konuyu dikkatinize sunmak istiyorum: Yanılmıyorsam üç dönem görev yapan önceki Sarıyer Belediye Başkanı Şükrü Genç DHKP-C'ye finansman sağlamaktan tutuklandı. Esenyurt, Beşiktaş, Beykoz Belediye Başkanları ile Maltepe, Ataşehir Belediyelerinde terörizme yardım operasyonlarında gösterilen tepki ve zanlıları sahiplenme bu isim için her ne hikmetse söz konusu olmadı ve Şükrü Genç tutuklanınca kimsenin sesi çıkmadı.

Soruyorum:

1) Bağımsız aday olduğu için sahip çıkmayacak kadar vefasız mısınız? (CHP sıralarından gürültüler)

2) Üzerine atılı suçlamalardan sizde mi rahatsızsınız? (CHP sıralarından gürültüler)

3) Elbette masumiyet ilkesi her şeyin üzerindedir. (CHP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar) Ama başka korkularınız mı var? Bunlar tahmin tabii. (CHP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

ULAŞ KARASU (Sivas) - Sana mı kaldı, sana mı kaldı? Haddini bil, sana mı kaldı?

MEHMET BAYKAN (Konya) - Son olarak ifade etmek isterim ki yürüten süreçlerle ilgili zamanında FETÖ yargısına duyduğunuz güvenin... (CHP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ULAŞ KARASU (Sivas) - Sen FETÖ'cü dostlarını, arkadaşlarını ne yaptın?

BAŞKAN - Sayın İrfan Karatutlu...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bir dakikaya tahammülü yok Başkanım.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Hayırdır, niye dokundu?

MEHMET BAYKAN (Konya) - Hiçbiriniz bunu konuşmadınız, ondan sordum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hâlâ konuşuyor!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Tabii konuşacak!

ULAŞ KARASU (Sivas) - FETÖ'cüler ne oldu, FETÖ'cüler? Bu sıralarda oturuyordu, ne yaptınız, hapishanede ziyaret ettiniz mi?

MEHMET BAYKAN (Konya) - Onlar sahip çıkacağına ben sahip çıktım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Aynaya bak, aynaya! Aynaya bak sen! Sen aynaya bak!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Laf atma, laf atma!

BAŞKAN - Sayın vekiller, bir dakikalık söz hakkını kullanan arkadaşlar var.

Sayın Karatutlu, buyurun.

Sonra dövdüşürsünüz!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Kullandırılmıyor Sayın Başkan, kullanılmasına müsaade edilmiyor.

3.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Kahramanmaraş'ın ulaşım sorununa ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, şehrim Kahramanmaraş ulaşım yönünden en sıkıntılı illerden biridir. 1 milyon 200 bin nüfuslu bir büyükşehirdir. Arasında bin kilometre olmasına rağmen Kahramanmaraş-İstanbul Sabiha Gökçen Havaalanları arasında uçak seferi yoktur. Şehirimde deprem sonrası özellikle il merkezinde trafik sorunu had safhadadır. Kahramanmaraş şehir içi için havaalanı kavşağı ve sanayi kavşağına hemen battıktılar yapılmalıdır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ortada gizlilik kararı var diyorsun, sana mı veriyor savcı dosyayı? Sen nereden görüyorsun dosyayı? Sen nereden görüyorsun dosyayı?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ali Mahir Bey, bağırma arkadaşlara.

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Cerit ve Ilıca yolu yapımı yıllardır beklemektedir. Göksun tünel çıkışları kazaya davet çıkarmaktadır. Merkezdeki Kuzey Çevre Yolu bitirilmelidir. Pazarcık Çevre Yolu yapılmalıdır. Deprem nedeniyle yapılan TOKİ konutlarına ulaşım hâlâ sıkıntılıdır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kulağınla duyuyorsun değil mi? Kalbinle hisset konuş, kulağından konuşma! Kulağınla konuşma!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Ne diyorsun sen ya, ne konuşuyorsun sen?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - “Ya”lı “ma”lı konuşma burada!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Ne konuşuyorsun sen?

ULAŞ KARASU (Sivas) - Sen ne konuşuyorsun?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sen ne konuşuyorsun? Terbiyesiz herif!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Sensin terbiyesiz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kahvede misin sen?

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Utanmaz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sensin lan utanmaz!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - “Lan” diye konuşma, ahlaksız!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sen ne konuşuyorsun lan?

(Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın kolonya şişesini AK PARTİ sıralarına doğru fırlatması)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ne konuşuyorsun sen? Ahlaksız herif!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, karşılıklı laf atmalar; gürültüler)

BAŞKAN - Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.25

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.45****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Adil BİÇER (Kütahya)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın birinci oturumda yaptığı fiziki davranışa ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, nahoş bir hadise yaşadık. Bir Grup Başkan Vekilinden böyle bir fiziki davranışın gelmesi için vahametini daha da artırıyor. Ben bu konuda Sayın Grup Başkan Vekillerinin izni olursa şöyle bir yol önermek istiyorum: Bir kavas arkadaş gelsin, bunu Ali Mahir Bey'e iade edelim. Kolonya şişesi birbirimize atılmak için değil ikram edilmek içindir. İlk arada ikram edersiniz, böyle bir özür de eşlik ederse ilgili arkadaşlardan sık bir özür anlamına gelir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, arada olmaz.

BAŞKAN - Buyurun Özlem Hanım.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, şimdi arkaya geldiğimiz zaman şöyle bir konuşma yaptık, normalde bunun İç Tüzük'e göre bir prosedürü var fakat zaten yeteri kadar konuşacağımız mevzu var. Hepimizin gözü önünde Sayın Grup Başkan Vekili Ali Mahir Başarır Bey bu kolonyayı arkadaşlarımıza fırlattı; çok aleni bir kural, bunu zinhar yapmaması gerekiyor. Eğer bu yapılmışsa... Siz dediniz ki: "Bana bırakın, ben bir çözüm önereceğim." Bu çözüm, en azından -ki bence çok hafif bir yaptırımdır ama olması gerekendir- Ali Mahir Bey bu yaptığından muhakkak surette bu Genel Kurulda özür dilemelidir; aleni yaptığı bu eylemin karşılığını aleni olarak ifade etmelidir, özür dilemelidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Ben de farklı bir yol önermedim Sayın Zengin, hem de kolonya ikramı eşliğinde bunu yapmasını istedim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - "Arada" dediniz Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Başarır, ne düşünüyorsunuz, bir diyeceğiniz var mı bu konuda? Bir özür iştirsek bence ideal olur.

Buyurun.

5.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, birinci oturumda yaptığı fiziki davranışın gerekçesine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hassas bir dönemdeyiz. Gerek partimiz gerek 86 milyon büyük bir üzüntü ve kızgınlık içerisinde. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ne alakası var?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Burada söz alan bir arkadaşımız bir dosya hakkında... Bakın, biz bu dosyaları bilmiyoruz, avukatlar bilmiyor, milletvekilleri bilmiyor.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Dosyanın içeriğini biz de bilmiyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ama milletvekilleri basında, burada, dosya hakkında konuşabiliyor, bilgi verebiliyor. Kaldı ki orada oturan arkadaş arkadan gelip “Konuş.” falan diyorsa buna tepki veririm. Ben kolonyayı da -kendisine falan gelmedi- o tarafa doğru attım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Olmaz Başkanım.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Başkanım, böyle olmaz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ama kızgınız ama sinirliyiz. Burada provokasyon yapmanın, burada tahrik etmenin... Gizlilik olan bir dosya hakkında bilgi vererek bugün cezaevinde olan, bugün gözaltında olan suçsuz insanlar için grubu burada hedef gösteriyorsa buna tepki verilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Yaptığın hatadan dönmek erdemdir, bir şey olmaz, özür dile. Hatadan dönmek erdemdir, bir şey olmaz, özür dile geçsin, ne olacak ya!

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Grup tepki veriyor; o geliyor, buradan hakaret ediyor; olmaz, özür de dilemiyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekillerini odama davet ediyorum.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.49

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. Söz talepleri var.

Özlem Hanım, isterseniz sırayla söz vereyim, en sonunda siz konuşmuş olursunuz.

Buyurun Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Herhâlde yaşanan olaylarla ilgili bir söz değil mi, Grup Başkan Vekillerinin gündem dışı değerlendirmesi değil?

BAŞKAN - Hayır, hayır.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Tamam.

BAŞKAN - Buyurun.

6.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın birinci oturumda yaptığı fiziki davranışa ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz gerçekten hassas bir süreçten geçiyor; hem dış olayları hem içeride gelişen hadiseleri hem de insanların vicdanını yaralayan, haksızlığa uğradıklarını düşündükleri ve onun da emareleri olan süreçleri yaşıyoruz. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, dolayısıyla bütün milletvekillerinin toplumsal tansiyonu yükseltmek yerine düşürücü davranışlar içerisinde olmasının son derece önemli olduğunu düşünüyoruz. Milletvekilleri olarak bizlere düşen sorumluluklar var; burada birbirimizi provoke edecek, birbirimizi tahrik edecek ya da birbirimizin şahsiyetiyle uğraşacağı konuları değil, bu ülkenin faydasına olan konuları konuşmamızın bu dönemde bütün milletvekillerinin üzerine düşen bir sorumluluk olduğunu düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Biz, bu kapsamda, YENİ YOL Grubunu oluşturan milletvekilleri olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde her zaman temiz bir dille konuşulması gerektiğinin şart olduğuna inanmakla birlikte -hele hele bu süreçte birbirimizin acılarını, birbirimizin hassasiyetlerini deşmek yerine- burada, mümkün olduğu kadar, kullandığımız dilin tansiyonu düşürücü olmasının ve üsluba riayet edilmesinin toplumsal bir sorumluluk olduğunu düşünüyoruz. Öncelikle kendi milletvekilimizden, daha sonra da bütün milletvekili arkadaşlarımdan Genel Kurulda bu şekilde bir sorumluluk almalarını istirham ediyorum.

Saygılar sunuyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kaya.

Sayın Kavuncu, buyurun lütfen.

7.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın birinci oturumda yaptığı fiziki davranışa ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Hassas bir dönemden geçiyoruz; her zamankinden çok daha fazla sabırlı, anlayışlı -bunu ben kendime de söylüyorum- her zamankinden çok daha fazla sükûnetle hareket etmemiz gereken bir

dönemin içerisindeyiz zira milyonlar şu anda endişeli, tereddütlü. Hepimizin üzerine çok büyük görev düşüyor; iktidar partisinin bütün bu olan bitenlerden sonra çok daha fazla anlayışlı, bizim muhalefetin de her zamankinden daha sabırlı olması lazım çünkü burada kaldırdığımız bir el, ettiğimiz bir söz inanın insanları etkiliyor.

Bu anlamda, ben hem İYİ Parti Grubu adına hem de kendim bizzat, şahsım adına önümüzdeki bu sürecin, yaşadığımız dönemin getirebileceği vebalin büyüklüğünün farkında olarak sorumluluğumuza yakışır şekilde hareket edilmesi gereken bir dönem olduğunu söylemek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kavuncu.

Sayın Akçay, buyurun efendim.

8.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın birinci oturumda yaptığı fiziki davranışa ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım, ortam ne kadar gerilimli olursa olsun, bilhassa Grup Başkan Vekilleri olarak bizlerin, mümkün mertebe gerilimi ateşleyen değil, gerilimi düşüren bir tutum içerisinde olmamız gerektiğini düşünüyorum. Geçmişte zaman zaman istenmeyen birtakım hadiseler de yaşanan bir Meclisteyiz. Bunlardan da ders çıkarmak suretiyle ve bilhassa millete karşı sorumluluğumuz gereği de daha itidalli davranmamız gerektiğini düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Söyleyeceklerim bundan ibaret Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akçay.

Sayın Bozdağ, buyurun.

9.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın birinci oturumda yaptığı fiziki davranışa ilişkin açıklaması

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ara ara hepimiz aslında şahit oluyoruz, Mecliste tansiyon yükselebiliyor. Sorunlarımızı çözmenin yolunun diyalogdan geçtiğini hepimiz aslında biliyoruz ve bu diyalog zemininin ne kadar demokratik olduğu çok önemli. Hem muhalefetin hem de iktidarın sözlerimizin karşılığını daha demokratik bir şekilde ifade eden bir yerden kurması, hepimiz açısından da aslında Meclisin işleyişi açısından da sorunlara çözüm üretme açısından da önemli. Toplumun da aslında bu beklenti içerisinde olduğunu düşünüyoruz DEM PARTİ olarak. Bir barış, demokratikleşme sürecinden geçilen bir yerde sözümüzü kurarken şiddet dilinin, şiddetin artık geride bırakılması gerektiğini düşünüyoruz. Demokratik teamüllerin yükseltilmesi gereken bir dönem, bu döneme hepimizin sorumlulukla yaklaşması önemli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Teşekkürler.

Biz de DEM PARTİ olarak bu sorumluluk bilinciyle hareket etmemiz gerektiğini ifade ediyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bozdağ.

Sayın Zengin...

En son size vereceğim Sayın Başarır.

Sayın Zengin, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Pardon, tam tersini söylediniz, en son bana mı söz vereceksiniz?

BAŞKAN - Hayır, şimdi bir itham durumu da olduğu için son sözde Ali Bey belki bir yaklaşım geliştirebilir, o yüzden önce siz buyurun.

10.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın birinci oturumda yaptığı fiziki davranışa ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan, bugünün farkındayız yani her şey gözümüzün önünde oluyor, arkadaşlarımızı anlıyoruz ve anladığımız için de iki gündür sabırla bekliyoruz. Hem salı günü hem çarşamba günü -dün- burada, Genel Kurulda yapılanların hepsi aslında İç Tüzük'e göre yaptırımı olan eylemlerdi ama tüm bunlara rağmen, biz herhangi bir yaptırım talebinde bulunmadığımız gibi bugün üçüncü gün -Meclis çalışıyor veya çalışmaya gayret ediyor- daha tek kelime konuşma imkânı olmadı asıl konulara dair. Tüm bunlar olurken bir tartışma esnasında Sayın Grup Başkan Vekilinin -hemen yanı başımızda oturuyor, ağzından çıkan sözleri tekrar etmeyeceğim, hani sözleri de bir yere koyuyorum ama- bulunduğu yerden önündeki kolonya şişesini kaldırıp fırlatması hakikaten çok yakışıksız bir hareket.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz arkada yaptığımız konuşmalarda, ilk görüşmemizde, bir ceza yaptırımından ziyade çok sarıh bir şekilde "Evet, üzgünüm, sinirliyim ama yapmasam iyi olurdu." babında bir açıklama bekliyoruz, bunu Genel Kurulda bekliyoruz arka tarafta değil. İnsanların gözü önünde yapılan bir eyleme, herkesin gözü önünde "Bunu yapmasam iyiydi." demeyi insani olarak anlamlı buluyoruz. Ha, değilse eğer böyle yapılmayacaksa da siz Meclisi yöneten Başkan olarak... Bunun başka sonuçları olabilir, ben de aynı şeyi yapabilirim, attığımız zaman bir arkadaşımıza zarar da verebiliriz. O sebeple, yetişkin insanlar yaptıkları eylemlerin sorumluluklarını üzerlerine alırlar ve "Bunu yapmasaydım." diye nezaketen söylerler eğer söylemiyorlarsa da o zaman, biz, siz Başkanımızdan bu konuya uygun bir yaptırım uygulamasını bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Zengin.

Sayın Başarır, buyurun.

11.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, birinci oturumda yaptığı fiziki davranışın gerekçesine ilişkin tekraren açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, özellikle 18 Martta, 19 Martta bu ülkede yaşanan olaylar herkesi üzdü ve gerdi. Bir kez, şunu söyleyeyim: Türkiye'nin en büyük belediyesinin Belediye Başkanının önce diploması iptal ediliyor -bunu söylediğimizde bu grup alkışlayarak tepki veriyor- daha sonra, sabah şafak vaktinde gözaltına alınıyor. Şimdi, ben de isterim ki bu ülkede normal konuları ve gündemi konuşmayı; biz de isteriz ki bu ülkede emekliye verilecek ikramiyenin ne kadar az olduğunu, niye böyle olduğunu konuşmayı; biz buna hazırlanmıştık, biz konuşmaları buna göre dağıtmıştık, biz bu yüzden bu Meclise gelmiştik ama biz son altı aydır normal bir olaya uyanmıyoruz ki! Ne acıdır, sabah saat altıya saatlerimizi kuruyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Genel Merkezimizin, Türkiye'nin 1'inci partisnin çevresi ablukaya alınmış; Belediye Başkanının konutu üç tur polis ablukasında sabah altıda. Şimdi, bu konuşulurken alkışlayacaksınız; dosyayla ilgili hiçbir bilginiz yokken, karanlık bir odada kara bir dosyayı gözlerimiz kapalı bir şekilde ararken bir milletvekili çıkacak dosyaları konuşacak, ithamda bulunacak! Ee, buna tepki verebiliyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Böyle mi vereceğiz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Evet, ben de istemiyorum böyle bir davranışta bulunmak...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Yapma!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - ...ama kolonyayı oraya doğru attım ben, kendisine mi geldi?
(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Önümüze düştü!

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Masamıza çarptı!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bu nasıl bir şey Başkanım?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Maalesef ki hepimiz... (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Olur mu böyle bir şey?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bakın, bakın...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım, böyle savunma olmaz! Olamaz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hiç problem değil, İstanbul Belediye Başkanının gözaltında olduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Attın, buraya geldi!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ali Mahir Bey, siz buna cevap vereceksiniz! Buna cevap ver, net ol, net! Net bir şekilde "Attım." veya "Atmadım." de!

BAŞKAN - Bitirelim lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tamam Sayın Başkanım.

İstanbul Belediye Başkanının gözaltında olduğu, milletvekillerinin fezlekelerle tutuklu olarak cezaevinde olduğu, gazetecilerin tutuklandığı bir dönemde ben uyarı cezası alsam ne olur, almasam ne olur! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Verin o zaman Başkanım!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ama, olay o değil; bakın, olay o değil!

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Al o zaman sen de cezayı, al o zaman!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Olay o değil; bakın, bugün...

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Ondan sonra "Ceza yedim." diye bağıırıyorsunuz!

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Şişe fırlatmak kahramanlık mı?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Allah aşkına, o zaman buna da bir yaptırımda bulunun, bulunun!

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Az önce sen de konuşurmadın milleti!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bulunun, buna da bir yaptırımda bulunun Sayın Başkan!

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayınız Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, bakın, ısrarla tekrar ediyorum: Türkiye’de normal şeyler olmuyor...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Konu o değil ki ama konu o değil, senin kolonya atman!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - ...ve Meclis de normal seyrinde gitmiyor.

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Sen özrünü dile, özrünü!

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Üç gündür Meclisi çalıştırmıyorsunuz ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Eğer Özlem Zengin bana şunu diyorsa...

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Sen özrünü dile!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Özlem Zengin bana şunu diyorsa: “Kayyum da atarız, Belediye Başkanını da tutuklarız, her şey olur; Mecliste bunu konuşmayalım.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hayır, konuşuruz!

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Hiç alakası yok!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım, böyle bir şey yok!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hayır, direniriz! Hayır, tepki veririz!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Böyle bir şey yok!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ben özür dilemiyorum! Sizden gelecek uyarı cezası da gelsin, hiç sıkıntı yok! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Sana da bu yakıştı zaten, kendine yakışanı yapıyorsun zaten!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun.

12.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, öyle “diyorsa” denilecek bir şey söylemiyorum, ben burada fikirlerimi çok sarıh söylüyorum. Biz herhangi bir konuya dair tek kelime söyleme imkânı bulamadık daha, tek kelime! Bağırın onlar, eylem yapan onlar, kürsüyü işgal eden onlar, arkadaşlarımıza fırlatan onlar! Burada...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, ne kürsü işgali ya, Türkiye’yi işgal etmişsiniz, iradeyi işgal etmişsiniz! Hiçbir kürsü işgali yok.

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Hukuku çiğneyen de sizsiniz!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, burada hiçbir şart altında...

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Hukuku ayaklar altına, adaleti ayaklar altına alan da sizlersiniz!

CAVİT ARI (Antalya) - Utanmanız lazım!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz utanın!

Hiçbir şart altında bir Grup Başkan Vekili karşı tarafa, arkadaşlarına bir kolonya fırlatamaz. Bir kez daha ifade ediyorum eğer bunu söylemeyecekse burada demagoji yapılmasın, sizden görevinizi yapmanızı bekliyorum. Şunu söylemesini bekliyoruz: “Bunu yapmasam iyiydi, kırıgım, öfkeliyim,

kızgının ama yapmamam gerekirdi.” demeli. Buraya çıkıp nutuk irat edilemesin. Bu eylem burada kabul edilemez. Bu konuyu, lütfen, bir noktalayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Kürsüde adam döven İdare Amiriniz var ya!

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bu konuyu, lütfen, olması gerektiği şekilde noktalayalım ve gündemimize, arkadaşların da konuşmak istediği konulara hep beraber bir gelelim lütfen.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Buyurun, özür çerçevesinde tutumunuzu belirtin, oradan gidelim.

13.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, bakın, ben zaten konuşmamda “Normal şartlarda ve normal psikolojide bu Meclis çalışırken böyle bir şey olmazdı.” dedim. Ben o ilgili arkadaşla konuşurum da kürsü arkasında kendisine gerekli özeni gösteririm de. Burada bu şart...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Dışarda değil, ekran önünde, ekran önünde, Meclisin içinde!

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Hayır, hayır, milletin önünde!

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Yere attın kolonyayı burada!

AYŞE KEŞİR (Düzce) - İç Tüzük gereği Genel Kurulda yapmanız gerekir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Emredersin, emredersin!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Atarken iyi, atarken iyi!

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Aynen.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Kendini ifade etmesine izin verelim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım...

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Attın kolonyayı!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şu hanımefendi lütfen böyle konuşacaksa olmuyor bu, olmuyor bu, olmuyor!

BAŞKAN - Siz bana konuşun, bana hitap edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - O bir milletvekili!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Milletvekili, milletvekili bir şey söylüyor, ona cevap veriyorsun!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Olmuyor, olmuyor!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Arkadaşın laf atıyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Çıkar kürsüde konuşur.

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Sen mi belirliyorsun burada kimin oturacağını!

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Gelebilek kürsüye!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, bakın, ne diyor? “Kürsüyü işgal ettiler.” diyor “Mecliste gürültü yapıyorlar.” diyor. Ya, Türkiye’de demokrasiyi işgal ettiniz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Hukuku ayaklar altına aldınız! Adaleti katlettiniz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Demokrasi işliyor! Türkiye’de demokrasi işliyor, her kurum görevini yapıyor!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan, lütfen... Lütfen, bir an evvel sizi göreve davet ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tabii, biriniz yetmiyor, ikinci arkadaşınızı da çağırdınız, hiç sıkıntı yok.

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Ne alakası var!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ali Mahir Bey, kıvrımdan konuya gelin! Kıvrımayın artık, lafı dolandırma!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bakın, Sayın Başkan, bir daha söylüyorum: İstanbul’un iradesi Vatan Emniyetinde. Bugün 108 kişi gözaltında.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Konuya gel! Konuya gel!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bana uyarı cezası verin. Sizden gelen uyarı cezası benim için onurdur; verin Sayın Başkan, verin, lütfen verin.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Yazıklar olsun sana! Yazıklar olsun!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri... Sayın milletvekilleri, bir dinleyin lütfen.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Millete saygınız yok sizin be!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Senin çok var millete saygın!

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Senin çok var sanki! Senin çok var sanki! Hadi be!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Millete saygın olsa Belediye Başkanımız bugün orada olmaz!

SEMRA DİNÇER (Ankara) - İradeye saygın yok senin, iradeye! Hadi!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bir dinleyelim lütfen, kararımı açıklayacağım.

(AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, biraz sessizlik lütfen...

Bu Meclisin tarihinde Grup Başkan Vekillerine gerek tanınan söz alanı gerek limitlerin biraz zorlanması neredeyse bir teamül hâline gelmiştir. Mesela, hiçbir Grup Başkan Vekiline bir yaptırım uygulanmamıştır bugüne kadar ya da varsa da ben muttali değilim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Var Başkanım, var; örneği var.

BAŞKAN - Şimdi ben de bir yaptırım uygulama taraftarı değilim ama yapılan işi görmezlikten de gelemem, fiziki bir hareket olmuştur ve doğru değildir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Fiziki bir müdahale yok. “Kolonya attı.” deyin ama fiziki müdahale yok. Fiziki müdahale ayrı bir şey Sayın Başkan.

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Daha ne olacak! O zaman tabancayla ateş eden adam da kurşuna müdahale etmemiş oluyor!

BAŞKAN - Sayın Başarır, kararımı açıklayacağım, size de söz hakkı vereceğim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Geç Başkanın yerine, karar ver!

VI.- DİSİPLİN CEZASI İŞLEMLERİ

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'a İç Tüzük'ün 158'inci maddesine göre uyarma cezası verilmesi

BAŞKAN - İki önceki oturumdaki Sayın Ali Mahir Başarır'ın eylemi, İç Tüzük'ün 157'nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer alan “Sükûneti ve çalışma düzenini bozmak” kapsamında olup uyarma cezası gerektirdiğinden kendisine İç Tüzük'ün 158'inci maddesine göre uyarma cezası veriyorum.

Kendinizi kürsüden izah edebilirsiniz.

Buyurun...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Başkanım, ben şimdi Ali Mahir Bey'e kolonya atarsam ben de mi aynısını alacağım?

BAŞKAN - Arkadaşlar, bana laf söylemeden önce açın 157'nci maddeye bir bakın, 157'nci maddeye bakın! Ben size...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Başkanım, ben şimdi Ali Mahir Bey'e bir şey atarsam ben de aynı suçtan mı... Ben bunu atayım o zaman Ali Mahir Bey'e! Olacak mı ya! Ayrımcılık yapamazsınız milletvekilleri arasında! (CHP sıralarından “Otur yerine!” sesleri)

BAŞKAN - Buyurun lütfen yerinize.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ya, milletvekilleri arasında ayrımcılık olmaz! Meclis Meclislikten çıkıyor, böyle bir yönetim olmaz Başkanım! Ben bunu atayım Ali Mahir Bey'e, ben de aynı cezayı mı alacağım ya!

BAŞKAN - Arkadaşlar, dinleyecekseniz konuşayım, dinlemeyecekseniz ara vereyim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım, zaten üç tur Ali Mahir Bey konuşuyor.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Olmaz yani!

BAŞKAN - Uyarma cezası, İç Tüzük 158'i okuyorum, hepiniz de bakabilirsiniz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - “Fiilî saldırı” başlığı var Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Şu an niye konuşuyor Başkanım, ben anlayamadım. Cezayı verdik zaten.

BAŞKAN - Uyarma cezası verilmesinin gereğinin takdir ve yerine getirme yetkisi Başkana aittir yani oylaması yok.

Uyarma cezası alan milletvekili kendini savunmak için söz isterse...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - İstemedi ama siz çağırdınız Sayın Başkan.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - 161'e (7) Başkanım, 161'e (7).

BAŞKAN - Bir dakika ya, bir dakika...

Ben burada görüyorum. Bir gelin bakalım, lütfen gelir misiniz.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Yok, gelmiyorum.

BAŞKAN - Lütfen gelin, lütfen. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın Kâtip Üye, bir kalkın bakalım. Burada söz istenmiş mi, anladınız mı?

BÜLENT KAYA (İstanbul) - İç Tüzük açık Başkanım, devam edin lütfen.

BAŞKAN - Ya bir durun, işimizi yapalım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Hayır...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, İç Tüzük açık, lütfen devam edin. İç Tüzük açık Başkanım, lütfen devam edin.

(AK PARTİ sıralarından “Özür dile!” sesleri)

BAŞKAN - Aslanan herkesin kendi işini yapması, herkes başkasının işine gözünü dikmiş durumda. Müsaade edin...

Bu üyeye, oturumun veya birleşimin esnasında veya sonunda söz verebilir. Ben söz hakkını tanıyorum.

Buyurun, kendinizi açıklayın, savunun demiyorum.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım... (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar; CHP sıralarından “Ne oluyor ya!” sesleri) Sayın Başkanım... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Süreniz iki dakika.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Süreyi başlatır mısınız.

BAŞKAN - Başlattım.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Sayın Başkanım, bakın, bir kez daha söylüyorum: Ülke hassas bir dönemden ve bir felaketten geçiyor. (AK PARTİ sıralarından “Ne alakası var?” sesleri, gürültüler)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bunu kolonya atmadan önce...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Belediye başkanları, bu ülkenin yazarları, gazetecileri, siyasetçileri haksız, hukuksuz bir şekilde tutuklanıyor. Üzüldüğüm konu, Özlem Zengin burada oturuyor.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Kolonya niye attın? Kolonya niye attın?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Burada konuşan bir milletvekili kalp krizi geçirip öldüğünde o ona yine bağırmaya devam ediyordu. Onun suçu yok, üzülererek söylüyorum ki... (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bakın, İdari Amirleri Alpay Özalan burada; kürsüde konuşan milletvekiline yumruk attı, onu söyleyen yok!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Bu kadar kıvrırma ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Ya, ne kadar temizsiniz! Ne kadar temizsiniz!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Bu kadar kıvrırmana gerek yok!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Özlem Hanım, cezam az, kayyum ata kayyum; kayyum ata! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Özlem Hanım cezam az, tutuklat beni! Fezleke getir Özlem Hanım! Ne kadar alıştırılmışsınız kendinizi “Ceza verelim, asalım, vuralım!”a. Ne kadar alıştırılmışsın Özlem Hanım! (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

Ben size bir şey söyleyeyim mi... Burada bir insan öldüğü zaman hâlâ bağırın bir Grup Başkan Vekiline...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ne alakası var! Bizi mi suçluyorsun ölümünden! Bu kadar adi bir konuşma olmaz ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - ...burada, kürsüde konuşan milletvekiline yumruk atan bir İdare Amirinin grubuna ancak kolonya atılır, kolonya! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Terbiyesiz! Böyle bir adilik olmaz!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN - Arkadaşlar...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Hepimiz kolonya fırlatalım!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Başkanım, böyle bir uygulama olur mu ya! Milletvekilleri arasında ayrımcılık yapabilir misiniz?

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Fiilî saldırıyı meşrulaştırıyorsunuz! Fiilî saldırıyı meşrulaştıramazsınız!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Olmadı ya! Grup Başkan Vekillerinin ayrıcalığı mı var ya!

BAŞKAN - Arkadaşlar, bu konuşmanın esbabı mucibesini anlatayım da -madem tembelsiniz, şu İç Tüzük'ü açmaya üşeniyorsunuz- gerekçesini söyleyeyim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ya, ne alakası var! Uygulamıyorsunuz! Uygulamıyorsunuz!

BAŞKAN - İzin verin... İzin verin... (AK PARTİ sıralarından gürültüler, CHP sıralarından alkışlar)

Bir dakika ya! Bir dakika! Bir dakika izin verin!

REFİK ÖZEN (Bursa) - Ne demek “tembelsiniz” ya! Bize “tembel” nasıl dersiniz!

BAŞKAN - Bu konuşma şunun için sayın vekiller: Açın bakın, kanaatimi değiştirme ya da değiştirmeme konuşması bu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

REFİK ÖZEN (Bursa) - Bize “tembel” diyorsunuz ya!

BAŞKAN - Oradan bana laf atamazsınız! Sizi de dışarı çıkarırım, canımı sıkmayın! (AK PARTİ sıralarından gürültüler, CHP sıralarından alkışlar)

REFİK ÖZEN (Bursa) - Nasıl atamam Başkanım! “Tembel” diyorsunuz bize ya! “Tembel” diyorsunuz!

BAŞKAN - Kanaatim değişmedi, uyarma cezası aynen devam ediyor.

Sayın Zengin, buyurun...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Sayın Başkan, siz milletvekilleri ile Grup Başkan Vekilleri arasında...

BAŞKAN - Söz vermeden konuşmayın!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - ... bir ayırım yapıyor musunuz?

BAŞKAN - Söz vermeden konuşmayın! Sayın hatibiniz kürsüye gelecek.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Göreviniz var mı? İç Tüzük'ü siz okudunuz mu?

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekiliniz kürsüye gelecek.

Buyurun...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Sayın Başkan, İç Tüzük'ü okumamakla itham ediyorsun. Sen okudun mu? Grup Başkan Vekili ile milletvekilini ayırmaya hakkınız var mı ya!

BAŞKAN - Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.27

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 15.45****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Adil BİÇER (Kütahya)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın Zengin, lütfen kürsüye buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Zengin, kusura bakmayın, konuşmanız araya gidecek diye -burada çalışma şartları kalmamıştı- ara verdim, buyurun lütfen, konuşun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in Genel Kurulu yönetirken kullandığı üsluba ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı savunması sırasında şahsına sataşmasına ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, yine de usulün doğru olmadığını ifade etmek istiyorum birkaç sebeple.

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Şimdi, Sayın Başkanım, Genel Kurulu yönetirken ben sizin zorluğunuzu anlıyorum, ortam son derece gergin ama her şeye rağmen aramızdaki ihtilafları önleyecek yegâne şey sizin Meclisi yönetirken kullandığınız üslup ve genel anlamda da İç Tüzük'e uymak. Birkaç şey var mesela, şimdi, burada siz arkadaşlarımıza dönerek "tembel" diye ifade ettiniz. Bakın, bu çok yaralayıcı. "Tembel" denilemez. Neden? Şimdi, siz bir ceza uygulaması yaptınız, tamam; bu ceza uygulamasını yaptıktan sonra İç Tüzük bir açıklama yapma imkânı veriyor fakat öncesinde siz zaten tek tek söz verdiniz. Ali Mahir Bey özür dilemek yerine uzun bir nutuk irat etti neden bunu yaptığını, niye haklı olduğunu anlatmak için. Zaten konuştuğu için arkadaşlarım diyorlar ki: "Niye söz veriyorsunuz?" Evet, o zaman uygulama olarak ya tek tek bize söz vermeden ceza uygulamasını yapıp Ali Mahir Bey kürsüye gelip izahını yapacak veyahut da siz cezayı verdikten sonra kürsüye gelmemiş olsa öyle bir sorun kalmayacak. Zaten sebep aynıydı, aynı şeyleri tekrar etti: "Haklıyım, atmakta haklıyım." Bak, yanınızda şimdi bir Grup Başkan Vekili daha oturuyor, biz size laf atıyor muyuz? Atmıyoruz, biz burada hep beraber çalışıyoruz.

Bir defa, bu "tembel" meselesini asla kabul etmiyoruz. Burada herkes çok çalışkan. Milletvekillerimizle, grubumuzla ben gurur duyuyorum; birincisi bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkanım, ikincisi: "Seni dışarı atarım." Burada kimse kimseyi dışarı atamaz, ancak ve ancak İç Tüzük'e uygun atabiliriz. Bakın, bir arkadaşımız, bir Grup Başkan Vekili... Aslında 161'i gerektiren bir uygulama yapmamız gerekiyor, Grup Başkan Vekili olduğu için yapmamayı tercih ediyorsunuz, daha evvel ceza alanlar da var, örnekleri var. O sebeple, buradan konuşurken ister Grup Başkan Vekili ister milletvekili ister Meclisi yöneten Başkan ya da Başkan Vekili her birimizin birinci esası, buradaki usullere, İç Tüzük'e uymaktır; ikincisi bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Şimdi, gelelim Ali Mahir Bey'in benim şahsımla ilgili söylediği şeylere. Şimdi Ali Mahir Bey, onurlu insanlar ne kadar kavga ederlerse etsinler bir sınırı geçmezler, geçmezler! Siz, kendiniz, bizzat şahit olduğunuz, üzerine defaatle konuştuğunuz konularla ilgili olarak asla bulunduğunuz yerden geriye rücu etmemeniz lazım. Kavgalar geçer, asli olan iyi günlerdir; bunu hatırlatmak istiyorum size. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ben sizi bir dost olarak biliyorum çünkü. Bizim kavga etmemiz, bizim arkadaş olmamıza, dost olmamıza engel değil. Ben eğer bugün buraya gelirken ilk önce sizi aramışsam, “arkadaşım” diye hitap ediyorsam kavga ederken arkadaşım olduğunuzu unutmam. Genel Kurulda birbirimize laf atarken milletvekillerinin, Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin de arkadaşım olduğunu kabul ediyorum. Siz de lütfen benim arkadaşlarımı böyle kabul edin ve onlara hakaret etmeyin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bakın, buraya gelirken aldım elime, ilk hakaretleri siz etmişsiniz maalesef, hatırlamıyorsunuz, kızgınsınız. “Terbiyesiz” diyen siz, ilk “lan” diyen siz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Son cümlem.

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Siz düşünün bakalım ya, birisi size “terbiyesiz” birisi size “Kes lan!” derse siz ne dersiniz? Aynen iade edersiniz veya en iyi ihtimalle “Aynen sana iade ediyorum.” dersiniz. Tüm bunlara rağmen -bak, anlıyoruz, iki gündür daha bir kelime etmedik, işte ancak bugün fırsat oluyor- biz sükunetle arkadaşlarımıza, aman itidalli olalım, aman burada kavga olmasın... Neden? Burada kavga olduğunda memlekette kavga oluyor. Burası artistlik yapma yeri değil, burası hakikati konuşma yeri. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bu nasıl bir laf ya! Ya, bu nasıl bir laf!

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Ya, bu ne biçim laf! “Artistlik” demek ne demek ya! Artist sizsiniz!

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Niye? Ne var bunda? Ne var bunda? Peki, o kelimeyi değiştirdik, tamam.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, bu nasıl bir laf ya!

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Hiç, lafımda bir şey yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Lütfen, bak, “Hakaret etmeyin.” diyorsunuz, “Artistlik yapma...” Argo kullanıyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Hakaret değil. Peki, daha Türkçesini söyleyeyim, pekâlâ, düzeltelim. Bak, düzeltelim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, argo kullanıyorsunuz, siz kullanıyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Ali Mahir Bey, düzeltiyorum, bak, sizin gibi değilim. Onun yerine...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Uyarı verelim, uyarı!

RUKEN KİLERCİ (Ağrı) - Hâlâ şovdasın!

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Hareketler çekmeyelim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Uyarı verelim, uyarı!

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Onun yerine, burası havalı işler yapma yeri değil, havalı işler yapma yeri değil, burası hakikat yeri. Ben herkesin zorluğunu gayet iyi anlıyorum. Bizim sizden ricamız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Son cümle.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Başkan, daha ne kadar uzatacağız? Ya, bize bunu veriyor musunuz Sayın Başkanım? Ben merak ediyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Sayın Başkanım, iki gündür Ali Mahir Bey'in her kelimesini dinliyoruz; arkadaşlarımıza hakaret, Cumhurbaşkanına hakaret, bize hakaret, müsaade edeceksiniz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ne mutlu size, ne mutlu!

RUKEN KİLERCİ (Ağrı) - Oturma şekline bak, şekline! Yakışıyor mu? Ne biçim oturuyorsun oturduğun yerde! Burası kahve mi! Oturma şekline bak! Saygısız!

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) - Herkes kabul edecek, burası konuşma yeri. Özgürce konuşacağız, kimse kimseye bir şey fırlatmayacak. Ne kadar öfkelenirsek öfkelenelim, hangi pozisyonda olursak olalım; ister Grup Başkan Vekili, ister Meclis Başkan Vekili, biz, kendi irademize hâkim olacağız, öfkemize hâkim olacağız.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Buyurun.

15.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi, Sayın Başkanım, bir kez daha söylüyorum, aynı konuları açmak istemiyorum. Eğer yerinden bir dakika söz alan o milletvekili görmediği, bilmediği, bizim bilmediğimiz, yasal olarak dosyanın gizlendiği olayları burada konuşmasaydı olaylar bu noktaya gelmezdi; bu, bir.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Tutanaklara bak, yalan söyleme. Benim söylediklerim tutanaklarda kayıtlı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - İki, burada kimse artistlik yapmıyor. Bakın, “Temiz bir dil kullanın.” derken diyor ki: “Burada artistlik yapıyorsunuz.” Ben bunu takdirinize bırakıyorum.

Gelelim çok zorlarına giden bir konu: Tembellik... Bu Meclis aylardır beyefendiler buraya, hanımefendiler buraya vaziyet etmediği için yoklamadan kapanıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sadece Sayın Başkan böyle düşünmüyor, Türkiye sizi tembel olarak görüyor arkadaşlar.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yoklamaya girmeyen sensin!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Özlem Hanım.

16.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, siz neden bahsettiniz, arkadaşlar ne anlıyor? Hani arkada anlattınız ya şu mecaz meselesini, mecaz; mecazı anlamak için de bilgelik gerekiyor. Şimdi, önce buraya, Genel Kurula sırayla gelen, bir çetele tutup ay içerisinde haftada iki defa buraya gelen milletvekillerine laf söyleyinler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bizim grubumuz Meclisi çalıştıran, her zaman buraya gelen bir milletvekili grubudur. Hiç kimse milletvekillerimize tembel diyemez, buraya çalışarak emekleriyle geldiler, hâlâ da öyleler.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Valla tembelsiniz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz kendinize bakın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bu hakaret de değil, tembelsiniz. Bak, Hasan'a demiyorum ben "tembel", adam hep geliyor ama diğerleri tembel. Hiç görmediğim milletvekilleriniz var.

BAŞKAN - Arkadaşlar...

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Nöbetçi uygulaması yapıyorsunuz, kendi içinizde nöbet uygulaması yapıyorsunuz.

BAŞKAN - Arkadaşlar...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Nöbetle geliyorsunuz, nöbetle. Öyle vekillik mi olur!

BAŞKAN - İzin verecek misiniz arkadaşlar.

(AK PARTİ sıralarından "Başkanım, ara verme Allah'ını seversen ya!" sesi)

BAŞKAN - Ara vermenin şartları belli arkadaşlar. İzin verin, iki laf da ben edeyim çünkü Özlem Hanım benim tutumuma dair değerlendirmelerde bulundu, ben de düşüncemi söyleyeyim.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Birincisi, burada söz hakkını şu kırmızı kitaptaki tanımlanan çerçeve içerisinde vekil lehine, parti ayırt etmeksizin, içinde bana hakaret eden hatipler de dâhil olmak üzere herkese en geniş bir şekilde kullandırmaya çalıştığımı hepiniz biliyorsunuz yani belki diğer Başkan Vekilleri... Bunu iyi ya da kötü bir şey olarak söylemiyorum, bu bir tutumdur, benim tutumum da böyle; İç Tüzük'ün çerçevesi içerisinde kalarak böyle.

Şimdi, anılan hadiseye gelince, burada ilk tartışma şöyle oldu Özlem Hanım: 157'den bir yaptırım uyguladığınızda konuşma hakkı var, açıklama yapma. Sebebi ne? Sebebi, o açıklamayı da ben dinleyeceğim, belki diyeceğim ki "Hatip telafi etti, uyarma cezasını geri alıyorum." belki diyeceğim ki "Hatip hatasında ısrar etti -ya da tutumunda- uyarma cezasını kesinleştiriyorum." Esbabımucibesi bu. Bu da İç Tüzük'te yazar.

Önce, bir arkadaşımız -kendisi biliyor- üslubu çok zorlayarak diyeyim, "Niye söz veriyorsun?" dedi, "Söz almadan niye söz veriyorsunuz?" dedi. Tahammül ya Resulullah dedik. AK PARTİ'li Divan üyesi arkadaşımıza "Orada söz talebi olduğunu lütfen arkadaşımıza iletin." dedik. Ondan sonra...

MUSTAFA YAVUZ (Bursa) - "Gel buraya." dediniz.

BAŞKAN - İzin verin arkadaş.

MUSTAFA YAVUZ (Bursa) - "Gel buraya." dediniz.

BAŞKAN - Ne?

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Gel buraya." dediniz, bağırdınız adama ya!

BAŞKAN - Bir durun, devamını getireceğim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - "Gel buraya." dediniz Başkanım, "Gel buraya." öyle dediniz.

BAŞKAN - Bir durun, devamını getireceğim.

Şimdi, bana şöyle bir şey... Bakın, vekil aleyhine olacak yaptırımlarda çok tasarrufluyum, son raddeye gelmeden kimseye bu İç Tüzük çerçevesindeki yaptırımları uygulamaktan hem imtina hem hayâ ediyorum. Fakat daha sonra bir arkadaşınız bana "Ne biçim Başkanın ulan!" dedi. Merak ediyorsanız o arkadaş da arada çağırırım. Tutanaklara geçti, geçmedi bilmiyorum; merak da etmiyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yok, geçmez onlar.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Verelim, cezasını verelim.

BAŞKAN - Müsaade edin.

Herhâlde yalan söylemeyeceğimi, buna tenezzül, tevessül etmeyeceğimi bilirsiniz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Etmezsiniz.

BAŞKAN - Bak, buralara gelmeseydi onu bile söylemeyecektim. “Ne biçim Başkansın ulan!” dedi. Ben de dedim ki: “Tembelsiniz, İç Tüzük’e bakmıyorsunuz.” Tembellikten kastım bu. “Bu adam bunu niye çağırıyor?” diyeceğine, “Yahu, acaba İç Tüzük’te bunun yeri var mı?” diye baksa o lafı etmeyecek. Tembellikten kastım bu benim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - “Tembel” demeyin.

BAŞKAN - Bağlamı da bu, önü de bu, sonu da bu.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkası nasıl anlıyor; bak, nasıl anlıyor başkası, bak, görüyorsun. Nasıl anlıyor başkası!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Nasıl anlıyorum?

BAŞKAN - Durum budur; tutumumdan eminim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Nasıl anlıyor!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Nasıl anlıyorum?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Oradan geliyor, yoklamaya.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Nasıl anlıyorum?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Anladınız Ali Mahir Bey ya!

BAŞKAN - Başka bir şeyi daha hatırlatayım. Yaptırım da uyguladım, esas sorunlu olan şu: Bir düstur vardır “Öl, söz verme; öl, sözünden dönme.” Ben, eğer arkada bu hakemliği size verseydim...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ali Mahir’i asın!

BAŞKAN - ...şerefim üzerine ant olsun ki “Niye böyle davrandınız?” diye tekrar o akdi bozmazdım. “Verdik ama doğru kullanmadınız.” diyebilirsiniz ama birine “Siz, bu işi uhuletle ve suhuletle çözün ve bu davranış da yerde kalsın.” dediğinizde karşıya bunu teslim etmişsiniz demektir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ama teslim edince de ona paralel bir şey beklersin Başkanım; olmaz.

BAŞKAN - Teslim ettikten sonra çıkan kararı tekrar tartışmaya açmayı, tutumumu tartıştırmayı, sayın vekiller ile beni karşı karşıya bırakmış olmayı da sizin ve bütün arkadaşlarımızın takdirine bırakıyorum. Bu mesele yeterince konuşuldu.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Olmaz Başkanım. Teslimiyet karşılıklılık esası içerisinde olacak yani aleni olan bir şeye aleni cevap...

BAŞKAN - Sayın Zengin, söz talebiniz varsa, söz verebilirim.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, Sayın Başkanım...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, Ali Mahir Bey müsaade ederse...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Edeceğim, ben de konuşacağım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Tabii ki, hiç olur mu, Ali Mahir Bey konuşmadan olmaz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Olmaz!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Olmaz!

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

17.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Şimdi, Sayın Başkanım, en son söylediğiniz şey muhakkak bir cevabı gerektiriyor. Şimdi, biz bir insana “Başkanım” diyorsak...

BAŞKAN - Özür dilerim, çok özür dilerim, bağışlayın beni...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Gene mi böyleceksiniz beni?

BAŞKAN - Hayır, hayır, özür dilerim, lütfen, bir şeyi vurgulamak için; belki eksik kaldı, maddi bir hata yapmayın, sürenizden de almayacağım.

Vazgeçtim, buyurun, siz devam edin Özlem Hanım.

“Ya sabır” kalesine sığındım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım, “ya sabır” size değil, burada bana düşüyor, bugün “ya sabır”ı ben çekiyorum.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Bize ne düşüyor? Buradayız kaç saattir ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Şimdi, Başkanım, bakın, Genel Kurulda biz arkaya geldik. Arka tarafa Ali Mahir Bey gelmedi, Grup Başkan Vekili olarak Murat Emir Bey geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz bugünün önemine binaen hiçbir ceza yaptırımında bulunmak istemedik, adını bile anmadık. Hatta Tüzük’ü yani bizim kırmızı kaplı defterimizi elimize alıp gelmedik bile.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, bitti, bitti, verdi, daha ne konuşuyoruz bunu?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Başkanım, kendisi mi karar verecek? Bir sakın olabilir mi?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ben sakınım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bir sakın olursa sevineceğiz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sakınım.

BAŞKAN - Sayın Başarır, lütfen, hatibe müdahale etmeyin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz bize dediniz ki “Bana bırakır mısınız?” Ben ne dedim? “Evet, size bırakıyorum, bizim hukukumuzu koruyun.” Bizim hukukumuzu korumaktan şunu anlıyorum ben: Kamuoyu önünde olan bir fiil için kamuoyu önünde hani “Affedersiniz, yapmasam iyiydi.” hatta bir özür bile değil yani “Ben bunu yapmamayı tercih ederdim.” gibi bir cümle bekliyoruz fakat siz, yaptırım olarak: “Arka tarafta bunu halledelim.” Bu, arkada hallolacak bir şey değil. Biz size itimat ediyoruz ama itimadımızın neticesinde de eylemle paralel bir yaptırım bekliyoruz. Ha, bu olmadı, sonuçta Ali Mahir Bey çıktı, anlattı, ne kadar haklı olduğunu gene bağırdı, gene hakaret ve nihayetinde, teşekkür ediyoruz, siz yaptırımınızı oradan deklare ettiniz ama nihayetinde son cümlem şudur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, bütün bu konuşmalar bence birbirimizi anlamak için yapılıyor. Ben, kendi adıma sizi anlamaya çalışıyorum, anladığımı düşünüyorum, yutkunsanız da ben de yutkunuyorum; lütfen, siz de bizi anlayın.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Bu kâfi Ali Bey.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Fasit dairede dönüp duruyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ama şunu söyleyeyim, tamam, mikrofonu açmayın.

BAŞKAN - Lütfen buyurun, lütfen buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Mikrofonu açmayın, şunu söyleyeyim: Ya, olan oldu, siz ceza verdiniz, bu konuyu daha uzatmanın ne anlamı var? Doğrusuyla, yanlışıyla yani bunu uzatmanın ne anlamı var?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Evet, bravo, alkışlıyorum! Ben alkışlıyorum!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Niye uzatıyor ya bunu!

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bak, alkışlıyorum, uzatmaya gerek yok!

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, milletvekiline bakış açısına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Son olarak, İç Tüzük'te uyarma da kınama da daha ağır da o fiilin gerçekleşme biçimine göre en net tarif edilen Başkanlık Divanına ve oturumu yöneten Başkan Vekiline edilen hakaretlerdir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Haklısınız.

BAŞKAN - Hatta, saygısızlık, hakaret edileceği akla da gelmemiş yani hiçbir vekile de yakıştırmam.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ona ceza vermediniz ama!

BAŞKAN - Burada kürsüye kadar gelen arkadaşınız oldu, oturumdan çıkarma, kınama cezasını gerektiren bir şeydi; lafını bile etmedim, benim bir vekile bakış açım bu kadar geniş. Bugün de...

MUSTAFA YAVUZ (Bursa) - Yani "tembel" doğru bir...

BAŞKAN - Ya, bak, o lafı eden de sendin, oradan konuşup durma sabahtan beri!

MUSTAFA YAVUZ (Bursa) - Konuşuyoruz çünkü ben haklıyım.

BAŞKAN - Ben "Sen ne biçim Başkansın lan!" diyene de bak, bu yaptırımı uygulamadım.

AYHAN SALMAN (Bursa) - Öyle bir şey söylenmedi ya!

BAŞKAN - Tutarlılık böyle olur. Nefsime ne kadar ağır geldiğini size anlatamam.

MUSTAFA YAVUZ (Bursa) - Sizin sözünüz de benim nefsimde ağır geldi.

BAŞKAN - Tutarlılık böyle olur.

Sayın Abdurrahim Fırat...

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- Erzurum Milletvekili Abdurrahim Fırat'ın, Çanakkale Zaferi'nin 110'uncu, Halepçe katliamının 30'uncu yıl dönümlerine ve Nevroz'a ilişkin açıklaması

ABDURRAHİM FIRAT (Erzurum) - Geçen günlerde, toplumsal hafızamızda önemli yer tutan Çanakkale Zaferi'nin 110'uncu yıl dönümüne ve Halepçe katliamının 30'uncu yıl dönümüne şahitlik

ettik. Zamanın iyileştirici etkisi hepimizin malumudur ancak derin izler bırakan günler bundan müstesnadır.

Türkiye Yüzyılı'nın başlangıcında hedefimiz, tüm fertlerin eşit haklara sahip olduğu, adaletin egemen olduğu, kardeşliğin pekiştirildiği bir ortam oluşturmaktır. Çanak kale ruhunu yaşatacak, Halepçe gibi insanlık suçlarına engel olacak bir Türkiye için el ele, kardeşçe, birlik ve beraberlik içinde yol yürümeye devam edeceğiz. Demokratik değerlerimize bağlılığımızdan ve hukuka olan inancımızdan asla taviz vermeyeceğiz.

“Nevroz” sadece baharın gelişini değil, aynı zamanda birlik içinde yaşamının önemini de anlatmaktadır. Yeni bir başlangıç, yeni bir umut olan “Nevroz”u bu duygularla tebrik ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Ayhan Barut...

19.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ve 23 Martta yapacakları ön seçime ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, 19 Mart darbesine karşı susmak, teslim olmak, boyun eğmek kitabımızda yazmaz. Başkanımız Ekrem İmamoğlu, Cumhuriyet Halk Partisi ve 86 milyonluk büyük milletimiz bu darbenin karşısında sağlam ve dirayetli bir şekilde durmaktadır. İktidarın kumpaslarına dün olduğu gibi bugün de boyun eğmiyoruz. Siyaseti iktidarın istediği sınırlarda yapmadık, yapmayacağız. Ekrem İmamoğlu milletimize emanettir. Esas güç millettir ve en sonunda mutlaka millet kazanacaktır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak gücümüzü milletimizden ve cumhuriyetimizden alıyoruz; kararlıyız, boyun eğmiyoruz.

Ülkeyi rehin almaya çalışanlara sesleniyoruz: Sandıktan kaçmayın, mertçe mücadele edin. Cumhuriyet sevdalılarını çağırıyoruz: 23 Martta ön seçim sandıklarında buluşalım, darbe girişimini püskürtelim. Her şey çok güzel olacak. Kurtuluş yok tek başına! Ya hep beraber ya hiçbirimiz! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Elvan Işık Gezmiş...

20.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alınması demokrasiye, hukuka ve milletin iradesine vurulmuş bir darbe girişimidir. 19 Mart 2025, Türkiye'de demokrasiyi yok sayıp otokrasiye geçilmeye çalışılan kara bir gün olarak Türk siyasi tarihine geçmiştir fakat Türk milletinin kuruluşu ve kurtuluşu bir destandır. Türk halkı kumpaslara, tuzaklara, yalanlara, kul hakkı yiyenlere, halkın iradesini çalanlara boyun eğmez; gücünüz yetmez çünkü biz milletiz. Milletin evladı Ekrem İmamoğlu bu aziz millete emanettir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gülcan Kaçmaz Sayyığıt...

21.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyığıt'in, Van Ferit Melen Havaalanı'na ilişkin açıklaması

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYIĞİT (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Van Ferit Melen Havaalanı'nın 1 Mayıs-15 Ağustos döneminde kısmen, 15 Ağustos-15 Kasım arasında ise tamamen kapalı olacağı belirtiliyor. Van halkı zaten uçak sefer sayılarının azlığı ve astronomik bilet fiyatları yüzünden uçamazken bununla Van'a ikinci bir darbe vurulması mı amaçlanıyor? Tam da turizm sezonunun olduğu bir dönemde bu kararın alınması Van'ı her açıdan mağdur edecektir çünkü herhangi bir alternatif üretilmiş değil, halkın mağduriyetini giderecek hiçbir tedbir yok. Siyasi iktidar Van'ı cezalandırmaktan vazgeçmeli. Van Ferit Melen Havaalanı'nın kapatılmasıyla kentimiz

ekonomik ve toplumsal anlamda ciddi bir gerileme yaşayacaktır. Van uzak bir kent, uçak yolculuğu bizler açısından bir lüks değil zorunluluktur. Van'ı kapatmayın, Van'a derhâl çözüm bulun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Mustafa Kaya...

22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, nadir hastalıkların ilaçlarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yapılan araştırmalara göre dünyada 8 bine yakın nadir hastalık vardır ve yaklaşık 300 milyon insanı etkilemektedir. Ülkemizde ise bu sayı 6 milyon civarındadır. Bu hastalıklardan birçoğunun tedavisi olmamakla birlikte, FDA ve EMA onaylı 416 ilaç vardır. Türkiye'de bu ilaçların 151 tanesi mevcuttur; 151 ilaçtan 76'sının ruhsatı vardır, 75'i ise yurt dışı ilaç listesi aracılığıyla getirilmektedir. EMA onayı olan 57 ilaçtan ise sadece 8 tanesi SGK'nin geri ödeme listesinde. Bu 8 ilaçtan 6 tanesine tam erişim, 2'sine ise sınırlı erişim olmaktadır. Yani SGK nadir hastalıklara ilgi göstermekten oldukça uzaktadır. Bu nadir hastalıklardan bazıları Friedreich ataksisi, akondroplazi ve hipofosfatemiktir.

Ayrıca, Sayın Başkanım, DMD, SMA gibi kas hastası yakınlarını valilik kapılarında yardım izni kovalamaktan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aliye Timisi Ersever...

23.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, adalet istediğine ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkür ederim.

Talan ettiğiniz doğa için adalet, geleceği çalınan gençler, atanmayan öğretmenler, sözlü sınavda haksız yere ellediğiniz çocuklarımız için adalet, yoksulluğa ve çaresizliğe mahkûm edilen emekçiler ve emekliler için adalet, kayıymlarla gasbedilen millet iradesi için adalet, hapsedtiğiniz belediye başkanları için adalet, 16 milyonu temsil eden Ekrem İmamoğlu için adalet, insanca bir yaşam ve demokrasi için adalet.

Buradan haykırıyorum: Darbelere hayır! Adalet, adalet, adalet! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Reşat Karagöz...

24.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye, demokrasimize ve millet iradesine yönelik tarihin gördüğü en ağır saldırılardan birine tanıklık ediyor. AKP'nin keyfi yönetim anlayışı, 86 milyon yurttaşımızın kazanımlarını hiçe sayarak ülkeyi hukuksuzluğa ve baskıya sürüklüyor. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu ve beraberindeki yol arkadaşlarımıza uydurma gerekçelerle açılan soruşturma ve yapılan gözaltılar milletimizin vicdanında silinmez yaralar açmıştır. Bu, bir yargı süreci değil, düpedüz siyasi bir operasyondur.

Millî iradenin tecelli ettiği Gazi Meclisimizden bu kirli kumpasları planlayan köhne zihniyete sesleniyorum: Hangi hukuksuzluktan medet umarsanız umun sizin devriniz kapandı, hezeyanlar içinde yönetmeye çalıştığınız korku imparatorluğunuz çöktü, 86 milyon yurttaşımız sizden yaka silkti. Ne yaparsanız yapın Türkiye'nin bir sonraki Cumhurbaşkanı Sayın Ekrem İmamoğlu'nun bu ülkeye baharı getirmesine asla engel olamayacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ayça Taşkent...

25.- *Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ve 23 Martta yapacakları ön seçime ilişkin açıklaması*

AYÇA TAŞKENT (Sakarya) - Teşekkür ederim.

Utanç dolu günler yaşıyoruz. Cumhuriyet tarihimize kara harflerle yazılacak, unutulamayacak hukuksuzluklar zincirine bir yenisi daha eklendi. Milletin desteğini alamayacaklarını anlayanlar hukuk dışı yollarla rakiplerini elemeye çalışıyorlar. 4 kez sandıkta Erdoğan'ı mağlup eden Cumhurbaşkanı ön seçim adayımız Sayın Ekrem İmamoğlu hukuksuzca gözaltına alınmıştır. Cumhuriyetimizin yüzyıllık temel ilkelerini ve çok partili demokrasimizi hiçe sayan bu darbe girişimine karşı susmayacağız, boyun eğmeyeceğiz.

Ülkeyi rehin almak isteyenlere sesleniyoruz: Sandıktan kaçmayın, milletten korkmayın! Ve buradan tüm milletimize bir kez daha sesleniyoruz: 23 Martta ön seçim sandıklarında buluşalım; oylarımızla, irademizle, örgütlü gücümüzle bu hukuksuzluğa “Dur!” diyelim.

BAŞKAN - Sayın Orhan Sümer...

26.- *Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması*

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

19 Mart 2025 tarihinde AKP eliyle Türk demokrasisine darbe yapılmıştır. Dün yaşananlar siyasi tarihimize kara bir leke olarak geçmiştir. Unutulmamalıdır ki tarihimiz bu ve benzer oyunları kurgulamaya çalışan bulanık zihniyetli siyasi figürleri asla affetmeyecektir. Sayın Ekrem İmamoğlu 16 milyon İstanbullunun temsilcisi olmakla birlikte, Türkiye'nin 1'inci partisi Cumhuriyet Halk Partisinin de Cumhurbaşkanı adaydır.

Bir kez daha sesleniyoruz: Rant iktidarının şakşakçıları ne yaparsa yapsın, hukukun seyyar giyotini ne karar verirse versin hem milletimiz hem Cumhuriyet Halk Partimizle birlikte bu zorba düzene asla boyun eğmeyeceğiz; ne bir milim geri gideriz ne de zalimin karşısında eğiliriz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gülcan Kış...

27.- *Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması*

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Ülkemiz, 19 Mart darbesi olarak tarihe geçecek hukuksuzluk silsilesiyle karşı karşıyadır. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alınması halkın iradesine vurulmuş bir siyasi darbedir. Saray seçimle yenemediğini yargı eliyle susturmaya çalışıyor.

Açıkça söylüyoruz: Bu kumpaslar, iftiralar, operasyonlar nafiledir. Hiç kimse umutsuzluğa kapılmasın, Cumhuriyet Halk Partisi bu ülkenin aydınlık geleceği ve umutlu yarınların teminatıdır. Tek bir Cumhuriyet Halk Partisi bu baskılara asla boyun eğmeyecek, 19 Mart darbesinin sorumluları da tarihte utançla hatırlanacaklar. Bu hukuksuzluğu, bu zulmü kabul etmiyoruz, her alanda mücadelemizi sürdüreceğiz. Bu halk yapılanları görüyor, gideceksiniz hem de sandık ile halkın iradesiyle gideceksiniz. Ne yaparsanız yapın, kaybedeceksiniz. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Cem Avşar...

28.- *Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Avcılar Yeşilkent Cemevi Başkanı Aslan Uzun'a ilişkin açıklaması*

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, bu sabah Avcılar Yeşilkent Cemevi Başkanı Aslan Uzun Suriye'de yaşanan sivil katliamlarına yönelik, Alevi kurumlarıyla beraber savcılığa, orada yapılan sivil katliamlarıyla

alakalı suç duyurusunda bulunmaya gitti. Savcı kendisini tutuklama talebiyle -TCK 216, halkı kin ve düşmanlığa sevkten- bir sivil katliama dikkat çeken bir kurum başkanını tutuklama talebiyle hâkime sevk etti, hâkim de tutuklama verdi.

Değerli milletvekilleri, bakın, kendi vatandaşına yapılan bu düşmanca tutum kabul edilemez. Bir kurum başkanı tabii ki de kendi toplumunun tepkisini en demokratik yollarla yargıya taşıyacaktır. Asıl bu yapılan uygulama TCK 216'ya göre toplumun bir kesimini kin ve düşmanlığa sevk eder. Adalet Bakanına sesleniyorum: Bu yanlışın derhâl dönülmeli ve kurum başkanımız Aslan Uzun derhâl serbest bırakılmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Metin İlhan...

29.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Diplomanın usulsüz iptalinin ardından, zaman kaybetmeden 19 Mart sivil darbesiyle akıl dışı saçma sapan istinatlarla İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız ve Cumhurbaşkanı adayımız Ekrem İmamoğlu'na ithamda bulunmanın Türk milletinin nezdinde en ufak kıymeti yoktur. Siyasi rekabeti bu şekilde ortadan kaldırmanın hukuken de ahlaken de vicdanen de kabul edilebilir hiçbir tarafı da yoktur. Bu, açıkça halk iradesinin gasbidir.

Aziz milletimiz şunu bilsin ki bizler, herkes için her zaman adalet sağlanana kadar mücadele etmeye kararlılıkla devam edeceğiz. Zira, Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün cumhuriyetimizin temeli olarak inşa ettiği, egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğuna zerre zeval getirmeyeceğiz ve kimseye de unutturmayacağız. Kimsenin şüphesi olmasın, herkes müsterih olsun, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizler demokrasiye ve Türkiye'nin geleceğine sahip çıkacağız diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Eylem Ertuğ Ertuğrul...

30.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ve 23 Martta yapacakları ön seçime ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin gelecek Cumhurbaşkanı şu an tutsak alınmıştır. Bunu yapan siyasi irade yargıyı, kolluğu bu suçlarına alet etmeye çalışmaktadır. Bunu yapan Allah'tan korkmaz, kuldan utanmaz bir iradedir. Millete, millet iradesine kafa tutan bu pervasızlığın hesabı mahşere kalmayacak, adalet tecelli edecek; kul hakkına göz dikenler, harama el uzatanlar, gerçek terör iş birlikçileri kimlermiş, bunların hepsi ortaya çıkacak. İstanbul halkının iradesini temsil eden, ön seçimde cumhurbaşkanı adayımız olan Ekrem İmamoğlu ve yol arkadaşları bu kumpaslar ve kumpasçılar karşısında diz çökmeyecek, kumpaslar yerle bir olacak, kumpasçılar hesap verecek.

Tüm halkımızı 23 Mart Pazar günü gerçekleştireceğimiz ön seçime katılıp oy kullanmaya, millet iradesini yok sayanlara "Dur!" demeye ve ön seçim adayımız Ekrem İmamoğlu'na destek olmaya davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Mehmet Tahtasız...

31.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Ekrem İmamoğlu'nun sözleriyle Genel Kurula seslenmek istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Ekrem İmamoğlu'nun sözleriyle Genel Kurula sesleniyorum: "Senin bir yüzükle çıktığın bu yolda, yurt içinde, yurt dışında hesabının zerresini bile veremeyeceğin tonda leken varken benim üç nesildir biriktirdiğim varlığıma, işime, emeğime göz

koyuyor, namusuma, haysiyetime söz ediyor, evlatlarımın geleceğini gasbediyorsun. Bu işin içinde olan herkes kirlidir.

Diplomama el koyan bu akıl, sizin malınıza, namusunuza, mülkünüze çöker ve her türlü gasbı, tecavüzü yapar. Milletçe bu kötülüğün karşısında olmalıyız.

Yüce Türk yargısının namuslu, ahlaklı, milletine hizmet aşkıyla yaşayan on binlerce savcısına, hâkimine haykırıyorum: Siz ayağa kalkmalı ve Türk yargısını perişan edip bizi dünyaya rezil eden, itibarımızı yerle bir eden bir avuç meslektaşınıza tedbir almalısınız. Yüce Türk yargısına güveniyorum.

Bu topraklarda ‘Bana dokunmayan yılan bin yaşasın.’ diye bir söz olmaz, olmamalı. Herkesin ‘Bana dokunmayan yılan dahi bu topraklarda barınamaz.’ diyerek sesini yükseltmelerini diliyorum.

Üzülme annem, bugünler geçecek.

Milletime güveniyorum. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Seyit Torun...

32.- Ordu Milletvekili Seyit Torun’un, 19 Martta yaşananlara ilişkin açıklaması

SEYİT TORUN (Ordu) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ekrem İmamoğlu’na yönelik dün düzenlenen operasyonun ardından, iktidarın derdinin Sayın İmamoğlu’nun diploması olmadığı açık ve net şekilde ortaya çıkmıştır. Ekrem İmamoğlu’nun diplomasını iptal ettiren diploması tartışmalı Cumhurbaşkanı, terör iftirasıyla İmamoğlu’nun Cumhurbaşkanlığı adaylığının önünü kesmeye çalışmaktadır. Korku dağları sarmıştır. Bu korku, 4 kere yenildiğiniz İmamoğlu’na 5’inci kez yenilme korkusudur. Bu korku, iktidarın koltuğunu kaybetme korkusudur. Bu korku, yirmi üç yıllık sömürü düzeninin yıkılma korkusudur. Bu korku, yargılanma korkusudur.

Halkımız dünden bugüne yine yoksullaşmıştır. Bu süreçte dolar 41 lirayı, euro 45 lirayı görmüştür, Türk lirası yüzde 10’dan fazla değer kaybetmiştir. Yaptığınız her hukuksuzluğu bu milleti daha fazla yoksullaştırma pahasına yapıyorsunuz. Bu kaostan ancak seçimle çıkabiliriz. Gelin, erken seçime gidelim, sandıktan hangi turplar çıkıyor bütün dünya görsün, hodri meydan! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Nermin Yıldırım Kara...

33.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara’nın, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu’na ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu ve ilçe belediye başkanları başta olmak üzere 100’ü aşkın kişi hakkında verilen gözaltı kararı tarihe kara bir leke olarak geçmiştir. Hiçbir şekilde tevیل etmeye, eğip bükmeye gerek yoktur. Cumhuriyet Halk Partisine yönelik bir cezalandırma hareketi yürütülmektedir ve bu, tamamen sipariş üzerine hazırlanan iddianamelerle ortaya çıkmıştır. Cumhuriyet Halk Partisi tarihi boyunca pek çok kriz ve saldırıyı göğüslemiş, hepsinden de güçlenerek çıkmıştır. Bu saldırıların türü ne olursa olsun galip gelecek olan halkımızın da desteğiyle partimiz olacaktır. İlk seçimde bu iktidar, kendi kendini bitirmiş olan bu iktidar tarihin tozlu sayfalarında yerini alacaktır. Tek gerçek Cumhuriyet Halk Partisi ve onun kurucu değerleridir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Müzeyyen Şevkin...

34.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin’in, 19 Martta yaşananlara ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarihin karanlık sayfalarında yerini alacak 19 Mart darbesi tüm dünyanın ve milletimizin huzurunda gerçekleşmiştir. Ülkemizi güzel günlere kavuşturmak isteyen İstanbul Büyükşehir Belediye

Başkanımız Ekrem İmamoğlu'nun diplomasının iptali, CHP kadrolarıyla birlikte haksız, hukuksuz, dayanaksız bir şekilde gözaltına alınması yargının bir aparat olarak kullanıldığının açık göstergesidir.

Bu saçmalık nedeniyle Türkiye saatler içerisinde yoksullaşmıştır. Dolar 41 lirayı görmüştür. Merkez Bankası 10 milyar dolar satış yapmış, bu parayla 16 milyon emeklinin 25.625 lira bayram ikramiyesi karşılanabilirdi.

İptalleri de kayyumları da gözaltıları da şiddetle reddediyor ve kınıyoruz. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. (CHP sıralarından alkışlar) Millet iradesinin önünde hiçbir güç duramadı, duramayacaktır. Korkunun ecele faydası yoktur. Günün sonunda biz kazanacağız, milletimiz kazanacak, Türkiye kazanacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, YENİ YOL Partisi Grubu Başkanı Sayın Bülent Kaya'ya ait.

Buyurun Sayın Kaya.

35.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, yargı bağımsızlığının önemine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yargının bağımsızlığıyla ilgili şüpheleri artıran yargılama faaliyetlerinin maalesef arttığını görüyoruz. Yargı bağımsızlığının tartışılır hâle geldiği dönemlerde en çok zararı yargı kurumunu gördüğü gibi, arada bir torba hâlinde yargıya güvensizlik arttığı için yargının haklı faaliyetlerinin de gölgelendiğine, maalesef, üzülerek şahit oluyoruz. Amaç ve motivasyon unsuru her işte meşruiyetin ve usulün ilk düğmesidir. Bu ilk düğme yanlış iliklendiği zaman maalesef sonuçları da acı oluyor ve gömlek yanlış iliklenmiş oluyor. Usul hukukunun temel bir ilkesidir “Zehirli ağacın meyvesi de acıdır.” diye. Bu usul hukukunu genel olarak bütün yargılama faaliyetlerine şamil kılabiliriz çünkü yargısal motivasyonun tek bir amacı vardır; hukuk devletini inşa etmek, hukuk devletinin gereklerini yerine getirmektir ve yargının bağımsız bir şekilde, ceza konusu olan fil ve eylemleri tartıp, değerlendirip bir sonuca, bir karara varmasıdır. Şayet yargı bağımsızlığını gölgede bırakacak bir kısım amaç ve motivasyonlar devreye girerse haklı yürütülen soruşturmalar dahi haksız hâle gelir.

Kültürümüzde “Şeriatın kestiği parmak acımaz.” derken tam da bu vurgulanmalıdır çünkü şeri yani hukuk hakkıyla yerine getirildiği zaman o cezaya muhatap olan kişi dahi günün sonunda ceza alsa bile bunu bir arınma vesilesi olarak görür ve o sebeple hukukun kestiği parmağın acımayacağı ifade edilmiştir. Bir örnekle ifade etmek istiyorum, Amerika'da yaşandığı söylenen bir hukuk olayı, teyit ettiremedim ama kendisi bile bence sürece anlam katan bir şeydir: Amerika'da otobanda yol kontrolü yapan polis görevlileri bir zencinin kullandığı arabayı durdurur, arabada arama yapılır, torpido gözünde uyuşturucu bulunur ve bu bir tutanakla mahkemeye sevk edilir. Tutanağı tutan polis memurları tanık sıfatıyla mahkemeye davet edilir, hâkim sorar, der ki: “Bu kişinin zenci olması dışında durdurup aracı kontrol etmenizi gerektirecek bir şüpheli davranışı var mıydı?” Polisler der ki: “Hayır, zenciydi, şüphelendik, durdurduk, gerçekten torpido gözünde uyuşturucu vardı, tutanağa bağladık ve mahkemeye sevk ettik.” Hâkim tarihi bir söz söyler: “Senin kafandaki zencilerle karşı olan ayrımcılık ve ırkçılık anlayışı o torpido gözündeki uyuşturucudan bile daha tehlikelidir.”

Dolayısıyla, burada şunu ifade etmeye çalışıyorum: “Yargı bağımsızdır, Türkiye bir hukuk devletidir.” demek yetmiyor, insanların buna ikna olacağı süreçleri oturtmak lazım. Bu, hukuk fakültelerine girişten tutun da mesleki eğitime yapacağınız atamalara varıncaya kadar devam eden bir süreçtir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayalım lütfen.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Şayet bunu yapmazsak emin olun, yargısal faaliyet yürüttüğünüze hiç kimseyi inandıramazsınız ve bundan da en çok yargı zarar görür.

Sadece bir örnek vermek istiyorum: 17-25'in aynı zamanda bir yolsuzluk operasyonu olduğuna dair hemen hemen kamuoyunun genel vicdanı, kanaati vardı; hatta ilgili 4 bakanın bir daha siyaset yapmamalarıyla zımnî olarak yolsuzluk yaptıkları kabul edilmiş oldu ama toplum vicdanı şunu da reddetti "Evet, burada bir yolsuzluk var, 'tape'ler var, konuşulan konular var ama ayrı bir motivasyon var, devlet içerisinde başka bir motivasyonla hareket eden bir grup var, bu daha tehlikeli." diye gördü ve toplum o yolsuzluk operasyonlarından daha önemli gördüğü hadiseye daha büyük önem attetti.

Şunun için söylüyorum: Yaptığınız işin amacı sorgulanmaya başlandığı zaman hiç kimse dosyalarınızın içeriğiyle ilgilenmez, toplum da bunu kabul etmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Son kez, toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Bitirelim lütfen.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Bu meşruiyet zeminini kaybettiğiniz zaman, milletin kalbinde, gönlünde suçlu olarak addedilmeyen hiç kimseyi yargı olarak ortaya koysanız dahi toplum buna inanmaz. O açıdan yargıdan elimizi çekelim, bırakalım mahkemeler kendi işini yapsın. Hiç kimse yargıya karşı layüsel değildir ama hiç kimsenin de kendi siyasi amaçları doğrultusunda yargıyı sopa olarak kullanmasının bu devlete de bu millete de faydası olmadığını değişik dönemlerde gördük. Hiç mi akıl etmiyoruz? Hiç mi düşünmüyoruz? Hiç mi ders çıkarmıyoruz?

Bırakalım yargı kendi işini yapsın ama hiç kimse yargıya talimat vermesin ve yargıyı baskı aracı hâline getirmesin, siyasi rakiplerini de ekarte etme aracı olarak görmesin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kaya.

İYİ Parti adına Grup Başkan Vekili Sayın Buğra Kavuncu.

Buyurun.

36.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 20 Mart Onbaşı Ramazan Nayir ile Onbaşı Oğuzhan Taş'ın şehadetlerinin yıl dönümüne, yargının bağımsızlığına ve tarafsızlığına, ülkenin içinde bulunduğu sürece ve temennisine ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Genel Kurul, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, 20 Mart 2020 yılında şehit olan 2 şehidimizin yıl dönümü, müsaade ederseniz, onları anarak başlayacağım konuşmama. İdlîb'de şehit olmuş Onbaşı Ramazan Nayir ve Onbaşı Oğuzhan Taş bu vatan için şehit olmuşlar, canlarını feda etmişler; Allah'tan gani gani rahmet diliyoruz, yakınlarına da sabırlar ve bir kez daha başsağlığı diliyoruz.

Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusu sadece bugün değil, belki son on yıldır Türkiye'de konuşulan bir konu. Sadece şu soruyu kendimize samimi olarak sormamız gerektiğini düşünüyorum: Neden, Türkiye'de neden her konu, yargıyla alakalı her konu bu kadar mesele oluyor, neden bu kadar tartışılıyor? Bundan yıllar önce de Türkiye'de belediye başkanları sorgulandı, haklarında birtakım iddialarda bulunuldu ama insanlar sokağa dökülmedi; daha önce benzer durumları yaşadık. Mesela, dünyanın başka bir ülkesinde herhangi bir belediye başkanıyla ilgili bir soruşturma başlatıldığında herkes o ülkede yargının kararını bekliyor değil mi? Yani hiç kimse sokaklara dökülmüyor, herkes diyor ki: "Bekleyelim, bakalım, yargı ne karar verecek." Ama bizim ülkemizde olmuyor bu arkadaşlar,

olmuyor. Olan her hadiseden sonra muhakkak bu konuyla alakalı çok ciddi soru işaretleri ve şüpheler ortaya çıkıyor; burada bir problem var. Bakın, yargının tarafsızlığı, bağımsızlığı bize de lazım, size de lazım, hepimize lazım. Hazreti Ali yüzlerce yıl önce söylemiş “Devletin dini adalettir.” diye. Bununla oynarsak, bununla ilgili bir şüphe yaratarsak, adalete karşı bir güvensizlik oluştursak, yargı eliyle birilerinin susturulmaya çalışıldığı gibi bir ortamı var edersek bunun altında hepimiz kalırız.

Neden oluyor bu? Neden bunlar oluyor? Şimdi “Turbun büyüğü heybede.” dedikten sonra bu süreçlerle ilgili bambaşka bir ortama gidilirse, teğmenlerle ilgili “Buradan temizlenilecekler.” ifadelerinde bulunulursa, devam etmekte olan veya açılması muhtemel birçok dava ile ilgili ülkenin en başındaki, yürütmenin başındaki kişi birtakım beyanlarda bulunur ve o beyanların üzerine bu yargı süreçleri de onun verdiği beyanlar doğrultusunda neticelenirse işte o zaman “Yargı siyasallaştı.” dersiniz, işte o zaman “Yargıya olan güven kaybolmuş.” dersiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Mesele, İstanbul Büyükşehir Belediyesi veya Ekrem İmamoğlu meselesi değil; bir siyasi rakibi ekarte etme meselesinden çok daha öte, çok daha önemli bir meseledir. Tehlikeli bir sürecin içerisindeyiz, çok tehlikeli bir sürecin içerisindeyiz. Bakın, eğer yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı konuşuluyorsa, eğer bu ülkede etnik kimlik üzerinden siyaset yapılıp, terör örgütleri meşrulaştırılıp itibarlı hâle getiriliyorsa, eğer bütün bunlarla beraber demografik yapımızı zedeleyecek derecede plansız bir şekilde bu ülkeye göçle alakalı risk oluşturacak ciddi bir akının önü açılıyorsa, kutuplaşma artıyor ve bu kutuplaşma gün geçtikçe daha çok derinleşiyorsa, ülkedeki gelir dağılımındaki adaletsizlik her geçen gün daha da artıyorsa o ülke için tehlike çanları çalıyordur diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Bitirelim lütfen.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bitiriyorum, son cümlem.

En büyük temennim de artık bu noktadan sonra şudur, inşallah bu mübarek Ramazan gününde o temenniyi söyleyeceğim: En kısa sürede ve seçimler yoluyla artık bu iktidar yakamızdan düşer diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kavuncu.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurun Sayın Akçay.

37.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Nevruz Bayramı'na ve son günlerde yaşanan operasyonlarla ilgili tartışmalara ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Her yıl 21 Martta, binlerce yıllık maziye sahip aziz milletimizin çağlar ötesinden, kadim tarihin tarım toplumu döneminden itibaren günümüze taşıyıp getirdiği, Türk kültürünün önemli bir ögesi olan Nevruz Bayramı'nı kutluyoruz. Türklerin Ergenekon'dan çıkışı, baharın gelişi ve kültürümüzde yeni yılın başlangıcını simgeleyen Nevruz Bayramı Balkanlardan Orta Asya bozkırlarına, Adriyatik'ten Çin Seddi'ne, Kafkasya yaylalarından Orta Doğu vadilerine, Kırım köylerinden Sibiryâ düzlüklerine kadar her bir coğrafyada coşkuyla kutlanmaktadır. Hazar'ın güneyinden Anadolu'ya ve Mezopotamya'ya taşınarak çok geniş bir coğrafyada bütün toplumlar tarafından kutlanan bir bayram hâlini almıştır Nevruz. Nevruz Bayramı Türkiye, Doğu Türkistan, Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan, Kırgızistan,

Azerbaycan, İran, Macaristan, Moldavya, Yakutistan, Tataristan, Tacikistan, Kırım, Çuvaşistan, Başkurdistan, Musul, Kerkük, Erbil, Kıbrıs, Hakasya, Dağıstan ve diğer Kafkas ülkelerinde de kutlanmaktadır.

Anadolu’da Nevruz “Mart Dokuzu” “Sultan Nevruz” “Sultan Navruz” “Nevruz Sultan” “Yörük Bayramı” “Mart Bozumu” “Yumurta Bayramı” adlarıyla kutlanmaktadır. Ayrıca, Manisa’daki Mesir Macunu Şenlikleri de Nevruz Bayramı kutlamalarıdır. Ertuğrul Gazi Türbesi’ndeki kutlamalar da buna bir örnektir.

Nevruz yalnızca yeni bir mevsim döngüsünün, bolluk ve bereketin başlangıcı değil birlik ve beraberliğin sembolü, bolluk ve bereketin simgesidir. Nevruz birlik, dirlik, yılgınlığa karşı cesarettir. Bu yeniden uyanış gününde kültürümüzün özü, tarihi hatıraları ve emanetleri vardır; kardeşlik duyguları, yardımlaşma, dayanışma ve bahar coşkusuyla bereketi paylaşma vardır. Nevruz Selçuklu döneminde resmî bayram statüsüne kavuşmuş, yılın başlangıcı olarak kabul edilmiştir. Selçuklu Sultanı Melikşah’ın ünlü matematikçi Ömer Hayyam’a hazırlattığı Celali takviminin başlangıcı 21 Marttır; 12 hayvanlı takvimle de yılbaşı olarak belirlenmiştir. Selçuklu Veziri Nizamülmülk Siyasetname’sinde ve Kaşgarlı Mahmut Divanü Lûgat-it-Türk kitabında Nevruz’un yılbaşı olduğunu, Nizami-i Gencevi İskendername adlı eserinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - ...milattan önce 350 yıllarında Nevruz’un Türkler tarafından büyük bir halk bayramı olarak kutlandığını yazmıştır. El-Birûnî eserlerinde Nevruz’dan bahsederken bütün iç Asya, ön Asya ve hatta Uzakdoğu’da Nevruz Bayramı’nın heyecanlı bir şekilde kutlandığını ifade etmektedir.

Binlerce yıllık tarihimizde kardeşlik bağlarımızı kuvvetlendiren Nevruz, millî birlik ve beraberliğimizi simgelemektedir. Nevruz, kader ortaklığımızın ve kardeşlik bağlarımızın parlayan sembolüdür. Geçmiş ile gelecek arasında köprü kuran, toplumsal birliğimizi güçlendiren bu kültürel zenginliğimizi korumak ve gelecek kuşaklara aktarmak sorumluluğumuzdur. Bu düşüncelerle Nevruz Bayramı’nı kutluyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Eğer izniniz olursa Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun lütfen, estağfurullah.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Şimdi, tabii, bu son günlerde yaşanan operasyonlarla ilgili çeşitli, muhtelif tartışmalar yürütülüyor. Bu tartışmalara ben girmiyorum fakat hafızamın hatırlattığı ve söylemekten de kaçınmayacağım bir hatırlatmayı yapmak istiyorum: 2010 yılında yani Cumhur İttifakı’nın da olmadığı bir dönemde, o zaman Milliyetçi Hareket Partisinin Adana Büyükşehir Belediyesi Başkanı Sayın Aytaç Durak hakkında bir soruşturma açıldı ve görevden de uzaklaştırılmıştı. O zaman bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak tutumumuzla, bu Belediye Başkanının ve görevlilerin partimizin tüzüğü gereği istifası istendi ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - ...yargıda aklanıp gelmeleri talep edildi.

Yargıya güvenip yargıda hukuk mücadelesini vermekten başka da bir yolumuz yok yani yargıyı bu kadar tartışmanın ve yıpratmanın içerisinde bulunmamamız gerekir. Sabırla, ferasetle, bunun siyasi

mücadelesi de verilmek suretiyle ama mutlaka yargı ve hukuk mücadelesi çerçevesinde yürütülmesinde ülkemizin, milletimizin geleceği ve selameti bakımından ben fayda görüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akçay.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Ceylan Akça Cupolo.

Buyurun.

38.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, "Nevroz" kutlamalarına, sekiz yıl önce 21 Martta hayatını kaybeden Kemal Kurkut'a, yeni bir sürece girildiğine, Türkiye İnsan Hakları Vakfının 19 Mart sayfasına ve yargının araçsallaştırılmasına ilişkin açıklaması

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de hem Genel Kurulu hem de bütün milletvekillerini ve ekranları başında bu Genel Kurulu takip eden bütün halkları saygıyla selamlıyorum.

8 Mart itibarıyla aslında kadınların sahiplenmeye başladığı o barış ve demokratik toplum çağırısı, 12 Mart itibarıyla Lice'den startını verdiğimiz "Nevroz" kutlamalarıyla daha büyük bir şekilde sahiplenilmeye başlandı. Yarın da Diyarbakır'da "Nevroz" Meydanı'nda yine büyük "Nevroz"u kutlayacağız. Belki Erkan Akçay'la ortaklaştığımız bir nokta olabilir "Nevroz"un bu vesileyle resmî bir bayram kabul edilmesi; resmî bir tatil kabul edilmesi kanun teklifimiz gündeme geldiğinde -o da kutladığı için- belki destek verir.

Yine, halklarımızın "Nevroz"unu kutlarken, sekiz yıl önce Amed'de "Nevroz" Meydanı'nda polis kurşunuyla katledilen Kemal Kurkut'u bir kez daha anıyorum. Kemal Kurkut'u anarken, yarın hem barışı hem demokratik toplumu hem de bir arada yaşamı savunan herkesin "Nevroz"unu kutluyorum, "Nevroz" "..."¹ diyorum.

19 Mart itibarıyla ne yazık ki yeni bir sürece girmiş görünüyoruz, bizler için çok yabancı olan bir süreç değil. Biz 2 Kasım 2016 itibarıyla Gültan Kışanak'ın Diyarbakır'a varır varmaz gözaltına alınması ve gözaltına alındıktan sonra yedi yıl boyunca yargılanmasının sürmesi ve bu yargılama neticesinde beraat ettiği hâlde, aradan 2 seçim geçtikten sonra, Diyarbakır halkının iradesinin 2 dönem üst üste ihlal edilmesi sürecine hiç yabancı değiliz. Hâliyle 19 Martta artık, muhalefete dolu silahla Rus ruleti oynatma girişiminin başka bir versiyonunu görmüş oluyoruz. Bu dolu silaha bir diploma kurşunu koyayım, bir yolsuzluk kurşunu koyayım, bir terör safsatası koyayım, kent uzlaşısına saldırayım, HDK'ye saldırayım, Kürtlerin oy verdiği her yöne saldırıyım tavrıyla geliştirilen bu saldırıyı, demokratik siyasete yapılan bu saldırıyı kınıyoruz. Türkiye bu aralar geleceğinin Avrupa'da, Avrupa Birliğinde olduğunu söylüyor ancak AİHM'den tam 2 defa çıkmış 18'inci maddeden yani siyasi saiklerle siyasi rakipleri veya sivil figürleri hedef almadan hüküm giymiş bir ülke 3'üncüsüne giderayak yine bir adım atıyor. Bunu kesinlikle kabul etmiyoruz.

Özellikle de kent uzlaşısının yani bir kentteki, bir ilçedeki, bir ildeki, bir bölgedeki bütün halkların dâhil olduğu o toplumsal uzlaşının sağlandığı bir şeyin böyle bir suçmuş gibi gösterilmesini asla kabul etmiyoruz.

Şimdi, Türkiye İnsan Hakları Vakfının 19 Mart için şöyle küçük bir sayfası var "19 Martta insan hakları bağlamında neler yapılmış?" diye. "Hapishanede sağlık hakkı engellenen mahpus." demiş; Uğur Ok Sincan Cezaevinde sağlık hakkına erişememiş. İstanbul'da protestoya polis müdahalesi, İstanbul'da gözaltına alınan belediye başkanları...

¹ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - ...belediye yöneticileri, diğer kişiler. İstanbul'da yine gözaltına alınan başka bir gazeteci, bir gazeteci daha. İzmir'de gözaltına alınan dernek yöneticisi. Diyarbakır'da belediye başkanının yargılandığı dava, Dersim'de belediye başkanının yargılandığı dava, İstanbul'da gazetecinin ceza aldığı dava, İstanbul'da yine gazetecinin yargılandığı dava. Sosyal medya platformlarının kısıtlanması, eylem ve etkinliklerin yasaklanması, milletvekillerine fezleke... Maşallah da maşallah, her şeyin gerçekleştiği, bir de demokrasiden bahsedilen bir süreç! Oysaki, barış ve demokratik toplum çağrısının yapıldığı bu süreçte Parlamentoda grubu bulunan bütün siyasi partilerin yapabileceği en iyi şey barışı ve bu çağrıyı toplumsallaştırmak ve toplumsal barışa tehdit olabilecek böyle saldırıları tümüyle kınamaktır ve bu saldırıların karşısında durmaktır çünkü yargının araçsallaştırıldığı bu saldırı eğer bugün kınanmazsa, yarın buradaki bütün gruplara dönecek. Bize döndüğü için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Bitirin lütfen.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Bu saldırı bizi son sekiz yılda kesintisiz bir şekilde hedef aldığı için söylüyoruz; dün bizi hedef almıştı, bugün CHP'yi hedef aldı ve bundan sonra başka siyasi partileri de hedef alacak olacaktır. Yargının araçsallaştırılmasına derhâl son verilmeli, iç barışı sağlamaya odaklanılmalı ve toplumsal barışın sağlanması için herkes elini taşın altına koymalıdır. Bu ülkede yüreği demokrasiyle atan milyonlarca yurttaşımızla bir aradayız, yan yanayız. Diyarbakır'dan İstanbul'a kadar demokratik yaşamı hep birlikte örme hususunda irademiz tamdır. Bu saldırıyı kınıyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akça.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır.

39.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Türkiye'de son iki günde yaşananlara, Halk TV'ye verilen cezaya, emeklilere verilecek bayram ikramiyesine ve AK PARTİ Grubuna ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzülerek söylüyorum ki Türkiye'de, ülkemizde son iki günde yaşanan olaylar vahametın ötesinde. Önce, otuz beş yıl önce kazanılan bir hak, bir diploma iptal edildi; fakültenin yetkisi, görüşü gasbedilerek atanmış bir üniversite yönetimi tarafından bu yapıldı. Daha sonra, 3 sefer seçilmiş Türkiye'nin en büyük metropolünün, İstanbul'un Belediye Başkanı bir şafak vakti gözaltına alındı. Daha sonra, 1989'da yani otuz beş yıl önce kurulan şirketine el konuldu. Olaylar vahametın ötesinde çünkü Türkiye'de hukuk askıya alınmış durumda.

Sayın Ekrem İmamoğlu hakkındaki soruşturma ve kovuşturmaların sayısını bilmiyoruz. Defalarca mahkeme davet etmiş, defalarca meşhur Savcı Akın Gürlek davet etmiş, ifade vermiş. Saat sabahın altısındaki şafak operasyonuna ne gerek var? İki gündür orada daha bir tek kelime ifade veremedi, vermedi, almadılar. Neyin kinini, neyin nefretini yaşıyoruz biz bu ülkede? Her çağırdığınızda gelip süresinde savcıya, mahkemeye ifade veren bu ülkedeki bir siyasetçi, Cumhuriyet Halk Partisinin Cumhurbaşkanı adayı neden bugün nezarete? Bunu soruyoruz. Neden? Şu anda dünya Türkiye'yi

konusuyor; Avrupa basını, dünya basını Türkiye’yi konuşuyor. Ben de istiyorum bu Mecliste normal bir gündemi konuşmak, güne normal uyanmak, güne dünyadaki demokratik ülkelerin vatandaşları gibi normal gündemi takip ederek uyanmayı istiyoruz ama olmuyor. Ülkenin geldiği nokta gerçekten dehşet verici. Bakın, 2 belediye başkanı daha gözaltına alındı, gazeteciler gözaltında. Bugün Halk TV’ye verilen ceza... Yarın bir ceza daha verecekler, Halk TV’yi kapatmayı düşünüyorlar. Türkiye bunu nerede yaşadı? 12 Eylülde yaşadı, 12 Martta yaşadı. 19 Marta “darbe” dediğimiz zaman kızıyorlar. Ben soruyorum 86 milyona: Bu, darbe değildir de nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yeni Akit, Yeni Şafak, Beyaz TV, birçok televizyon kanalı hakaret, iftira, halkı ayırıştırma gibi her suçu işlerken RTÜK daha bir gün ceza vermemiş. Ya, Yeni Şafak’ın yazarı milyonlarca Alevi yurttaşımıza ağza alınmayacak bir hakareti etti, “Yeni Akit” denen o televizyon yaptı bunu. Ha, televizyonları susturalım, gazeteleri susturalım, siyasetçileri alalım, milletvekillerine fezleke verelim; ondan sonra? Ben de istiyorum Özlem Hanım, Türkiye’de normal şeyler konuşalım.

Ha, ne diyorlar? “Bugün emekli ikramiyesi geçmezse, haftaya bayram, emekli ikramiye alamayacak.” Ya, ne kadar verdiniz? Bin lira artırdınız, bin lira; bu koskoca Meclis 1,5 kilo kıymaya el kaldıracak. Soruyorum AKP Grubuna: Bin liraya tıraş olabiliyor musunuz Meclis dışında?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Evet, oluyoruz.

BAŞKAN - Buyurun, bitirelim lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Mecliste oluyorsun, Mecliste; Meclis dışında olabiliyor musun?

MUSTAFA ARSLAN (Tokat) - Dışarıda da oluyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Olamıyorsun, olamıyorsun. 40 kilo un alabiliyorsun, 10 litre yağ alabiliyorsun.

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Sen lüks yerlerde oluyorsun demek ki, senin berberin pahalı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bu koskoca Meclis, bakın, bin lirayı çalışacak, bin lirayı tartışacak.

Ben bir daha söylüyorum: Gelin, insani, bu ülkeye yakışan, emeklinin durumunu bir parça düzeltecek rakamı getirin, yarım saatte hemen geçirelim bu yasayı. Ha, saray emredecek, siz tartışmayacaksınız. Değerli arkadaşlar, Sayın Başkanı tenzih ediyorum, size maalesef ki “tembel” diyorlar ama yanlış bir tabir. “Tembel” az çalışan için kullanılıyor; siz hiç çalışmıyorsunuz, sadece saraydan gelen sipariş yasalara el kaldırıyorsunuz. Ya konuşun, konuşun, bu bin lirayı 2 bin lira yapamıyorsunuz siz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - O ikramiye bu sıralar getirdi, bak! Türkiye’de ikramiye mi vardı? Biz getirdik.

BAŞKAN - Bitirelim lütfen, son defa uzatıyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - İçinizden bir arkadaşımız “Ya, ne oluyor, bir dakika ya, biz 1,5 kilo kıyma için mi el kaldıracacağız?” Bizim zorumuzla 2018’de bu ikramiye geldi.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Siz iktidarken niye yapmadınız?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bugün verdiğiniz rakamla gidin bakalım, bir alışveriş yapın. Ha, biz buna mecbur değiliz, biz buna muhalefet ediyoruz. Bu ülke ne size ne bin liraya ne de sizin vicdanınıza mecbur değil, biz size mecbur değiliz. O yüzden bu yasaı asla ve asla bahane etmeyin. Eğer vicdanınız varsa gelin, burada tartışalım, en azından bir maaş yapalım, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu, muhalefet hemen geçirecek. Haydi arkadaşlar, haydi; doğru olan budur.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Başarır.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bakalım, Sayın Özlem Hanım ne cevap verecek bu konuya.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Eyvah! Veli Ağabey, bak...

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Özlem Zengin.

Buyurun Sayın Zengin.

40.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine, Nevruz'a, pek çok üniversitede rahatsızlık yaratılmaya çalışıldığına, bu yargı sürecinde kendilerinin ve Meclisin tavrına, "darbe" kelimesinin kullanılmasına ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan, hakikaten kendi arkadaşları da "Eyvah! Sayın Ağbaba geldi." diyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yok, öyle bakınca ben size dedim Sayın Zengin.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hayır, ben emekli maaşıyla ilgili söyledim. Bakalım emekliye ne diyeceksiniz, merak ettik.

CAVİT ARI (Antalya) - Sataşma var, sataşma.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, konuşmam Genel Kuruladır çünkü bazı arkadaşların hem dinleme kabiliyeti yok hem de dinlemek şey değil yani bir anlamı yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Grubuna mı söylüyorsun?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Size söylüyorum.

Ben kendi adıma kelimelerimi taze kullanmayı tercih ediyorum eğer dinlerseniz. Ben şu anda kendim de ne söyleyeceğime tam emin değilim yani daha yeni yeni inşa ediyorum, bak, yeni yeni inşa ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, bana sataşılıyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Eğer arkadaşımız nezaketen, olmayan nezaketiyle müsaade ederse ben anlatacağım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sataşılıyor Sayın Başkanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ben ne yapayım? Ben şimdi ne dedim Allah aşkına! Allah aşkına ne dedim? Ayıp ya! Ben bir şey dedim mi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ya sabır! Ya sabır!

Değerli arkadaşlarım, şimdi, yarın 21 Mart, bahar geliyor. Ümit ediyorum, her yere bahar gelir, zihinlerimize de bahar gelir; sadece tabiata değil, hayatımıza, meselelere yaklaşımımıza da bahar gelir. Bizim bir geleneğimiz. O yüzden ben, Nevruz'u önemseyen, Nevruz'u kutlayan tüm vatandaşlarımızın baharını tebrik ediyorum, kutluyorum. Genel Kurulda da bir bahar havası olsun, hiç olmazsa meseleleri sağlıklı şekilde tartışabilelim. (CHP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlarım...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Ülkede bahar mı bıraktınız!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Değerli arkadaşlarım, rica ediyorum bak, lütfen. Laf atmayın, Allah rızası için. Ben sözümü bitireyim, zaten Ali Mahir Bey uçan kuştan nem kapıldığı için cevap verecektir. Allah rızası için, ben cevaplarımı vereyim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Allah Allah!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Cevaplarımı vereyim.

Şimdi...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hep bana ceza, değil mi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ceza değil, bakın, buna “latife” deniyor “latife” tamam mı “latife”.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, yargıyla ilgili ifadeler kullandınız, yargıyla ilgili. Yargıyı hepimiz çok önemsiyoruz. Ben kendim de işte, arkadaşlarımdan pek çoğu gibi, hayatımızın...

CAVİT ARI (Antalya) - Önemsediğiniz için hâkim alıyorsunuz akrabalarınızdan.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hiçbir akrabama bir şey yapmıyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - Çok önemsedığınızı biliyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bir kez daha söylüyorum arkadaşım, bak, bir kez daha söylüyorum: Şu Mecliste bunu bin defa söyledim ama laf atmayınız, bunu bilenler biliyorlar zaten.

Şimdi, Yıldız Teknik Üniversitesinde bugün, İstanbul Teknik Üniversitesinde, İstanbul Üniversitesinde, Galatasaray Üniversitesinde, Boğaziçi Üniversitesinde, Marmara Üniversitesinde, Mimar Sinan Üniversitesinde, İzmir’in hem Ege Üniversitesinde hem Dokuz Eylülde, Ankara’da ODTÜ dâhil pek çok üniversitede bütün sınıflarda bir rahatsızlık yaratılmaya çalışılıyor. Bugün beni bir öğrencimiz aradı, Galatasaray Üniversitesinden, sınıfı basılmış.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ne olmuş?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sınıftan öğrenciler çıkarılmaya çalışılmış.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Çok yanlış, çok!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Öğrencilere “Ey, Tayyipçiler! Burada oturuyorsanız Tayyipçisiniz, sınıfı terk edin!” diye hakaret edilmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bunu yapmayın bence. Çocuklara bunu yapmayın bence!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Çocuklara bence de sizler bunu yapmayınız!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Çocuklara bunu yapmayın, gençlere bunu yapmayın!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz Genel Kurulda, değerli arkadaşlarım, sakın sakın bu konuları konuşalım derken tam da bunu söylüyorduk. Şu an yapılan şey, Türkiye’de devam eden bir yargısal süreç var; bu yargısal süreçle ilgili olarak bizim şöyle bir çizgide durmamız gerekiyor: Bir taraftan masumiyet karinesini korumak, bir taraftan Meclis olarak bu yargı sürecinin tarafları için en adaletli, en hukuka uygun şekilde yürütmesini takip etmek ve diğer taraftan da... İçimizde dosyayı gören var mı? Yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Var, arkadaşınız konuştu az önce.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Yok, o öyle söylemedi, baktım konuşmasına.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Az önce konuştu.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sarıyer'den bahsetti, hiç dosyadan bahsetmedi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Onda da gizlilik kararı var Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Dosyanın ayrıntılarını bilmiyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sabah gazetesine bakın, Sabah gazetesine.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Şu anda önemli ağır itham...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - AK PARTİ'nin Pravdasına bakın.

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Biz para kulelerini gördük.

VELİ AĞBABA (Malatya) - AK PARTİ'nin Pravdası var.

BAŞKAN - Devam edin lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Değerli arkadaşlarım, bakınız, şimdi çok önemli iddialar var. Bu iddialarla ilgili olarak, biz Meclis olarak, bu iddiaların hukuka uygun olarak takibini, bir taraftan da bu masumiyet karinesi korunarak sürecin hukuk içinde yürümesini takip etmekle mükellefiz, biz bununla mükellefiz. Şimdi anlatıyorsunuz, bir “darbe” kelimesi kullanıyorsunuz ve bence çok savruk, müsrif kullanılıyor. Bu ülke darbeler gördü, bu ülke Başbakanını, Bakanlarını maalesef asan bir ülke, bu ülke Meclisinin tavanına bomba düşen bir ülke. Şimdi eğer bir kelimeyi hacminde kullanmazsanız o zaman anlam kaybına uğruyor. Şu an bize düşen şey, milletvekilleri olarak hep beraber bu süreci yakinen takip etmek, ne olduğunu, ne bittiğini takip etmek. Bu konuyla alakalı iddiaların vahim olmadığını kim söyleyebilir? Çok vahim iddialardan bahsediliyor; rakamlar, terörle olan iltisak...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Nereden biliyorsun onu?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bahsediliyor diyorum, bakın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - İşte, ben de bunu söylüyorum, bunu kim söylüyor, kim? Ben bilmiyorum, kim söylüyor bunu?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Değerli arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son defa uzatıyorum, buyurun, bitirelim lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Değerli arkadaşlarım, bakınız, Başsavcının yaptığı açıklamada kendisinin üç ayrı şey üzerine ifadesi var, bu konularla alakalı detaylı bilgi vermiyor, gizlilik kararı var, sadece ve sadece bu soruşturmayla alakalı bir girizgâh var, biz bunu biliyoruz. Sonuç olarak, ben zaten bildiğimizi değil, bilmediğinizi söylüyorum. Bilmediğimiz bir konuda bize düşenin sakın bir şekilde, kavga etmeden, olayı anlamaya çalışarak bu süreci takip etmek gerektiğini ifade ediyorum ama “Kavga edelim.” “Meclisi kilitleyelim.” “Çocuklar üniversitede derslerini yapamaz hâle gelsin.” diyenler kim, ben merak ediyorum. Biz sükûnetten bahsediyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kim diyor bunu?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - İşte, biz de onu soruyoruz zaten, kim söylüyor?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kimse demiyor, yok böyle bir şey.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - O sebeple, bu süreci sakın bir şekilde takip edelim. Bu ülkede herkesin, her vatandaşımızın bize emanet ettiği her bir kuruşun bir anlamı var, bir önemi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, bağlayın lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hangi kurumda çalışırsak çalışalım, ister burada ister daha fazla bütçe kullanma imkânını haiz olan, müstakil bütçeleri olan belediyeler gibi, bakanlıklar gibi tüm bu kurumlarla ilgili olarak da ilgililer hem çalışanlar görevini yapsın hem de onları denetlemekle, bağımsız olarak onları irdelemekle mükellef olan yargı görevini yapsın, bunlara müsaade edelim ve Türkiye'yi lütfen terörize etmeyelim. Toplumsal hayatı...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, niye edelim?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ya, size... Allah Allah, her kelimeyi üstüne almamak...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bizimle ilgili bir olay.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ali Mahir Bey, tam da bunu söylüyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Protestolar Ekrem Bey'den dolayı yapılıyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hiç ilgisi yok, hiç ilgisi yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Çocukları, gençleri hedef gösteriyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hiç ilgisi yok, tam tersine bu soruşturmalar başlayalı uzunca bir zaman oldu. Biz de merak ediyoruz yani neden bu süreçler hızlandı, neden bu adaylık süreçleri hızlandı; bir görelim bakalım, olaylar ne getirecek bir bakalım. O yüzden, biz, hiç kimseyle alakalı böyle bir şey yapmadık ve yapmıyoruz. O yüzden, ne bizleri ne Cumhurbaşkanımızı, yargı ile bu anlamda siyasetle ilişkilendirmeyi de asla doğru bulmuyoruz. Bizler bu süreci sakince takip ediyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi, özgürlükleri konuşurken bu ülkede...

BAŞKAN - Hayır, hayır, bir dakika.

Talebinizi söyleyin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi, bakın, efendim, bir: İki gündür Cumhuriyet Halk Partisinin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı gözü altında ve çok vahim iddialar olduğunu söylüyor.

İki: Bu olayı protesto eden gençlerle ilgili üniversitelerde baskı olduğunu söylüyor. Ben bunu izah etmek zorundayım çünkü milyonlarca genç anayasal hakkını kullanıyor.

BAŞKAN - Buyurun, iki dakika yerinizden söz veriyorum.

41.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şimdi, özgürlükleri konuşuyoruz. Türkiye'de artık otokrasinin olduğunu, faşist bir düzen olduğunu söylüyoruz; kızıyorlar. Bakın, İstanbul Valiliği şu anda bir karar verdi. CHP'nin Haliç Kongre Merkezi'ndeki hafta sonunda yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı ön seçimini iptal etti, orada oy kullanamayacak insanlar. Ya, bu nedir? Bir Vali Türkiye'nin 1'inci partisinin ön seçimine, bir kongre merkezine yasak koyuyorsa bu faşizm değil midir? Bu otokrasi... Buna ben bir rejim de bulamıyorum.

Gelelim gençlere... Bir üniversiteden mezun İstanbul Belediye Başkanının önce diploması iptal ediliyor, sonra gözü altına alınıyor ve o okulun öğrencileri eylem yapıyor. Bunun terörizmle ne alakası var? Anayasal çerçevelerde herkes önceden izin almaksızın toplanma, gösteri yapma hakkına sahiptir. Bunun terörle ne alakası var?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - “Ne alakası var?” “Sınıf basmış.” diyorlar, sınıf! “Ne alakası var?” diyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tabii ki insanlar tepki verecek, 86 milyon tepki verecek, sokakta verecek, mahallede verecek, okulda verecek; bunda hiçbir sıkıntı yok; asıl bunu yasaklamak, asıl buna engel olmak, asıl buna “terör” demek bir suçtur, Anayasa’yı rafa kaldırmaktır. Gençler tabii ki tepki verecek.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Sınıf basmak tepki midir?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Vermediniz mi 90’larda?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Üniversiteye koymadılar, koysalardı verecektik. Kapıdan içeri almadılar.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - 90’larda üniversitede eylem yapmadınız mı Özlem Hanım? Ben yapmadım mı? Sayın Başkanım, siz yapmadınız mı? Hiç kimse bize “terörist” demedi.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Üniversiteye almadılar bizi, sen neden bahsediyorsun!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şu çok tehlikeli: Hiç kimse sınıfları basmıyor; çocukları, gençleri sokağa çıkarmıyor; bugün Türkiye’de tepki veren gençler demokratik haklarına, geleceğine, ülkesine, demokrasiye sahip çıkmak için sokağa çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son cümlem.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Kavramları karıştırmayın.

BAŞKAN - Buyurun, bağlayın lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Helal olsun o gençlere! Onları yürekten kutluyorum ve onların yanında olacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Provoke ediyorsun, provoke!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sakın, sakın onları hedef göstererek “Sınıflara gidiliyor, tahrik ediliyor, ‘Tayyipçi’ diye hakaret ediliyor...”

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Aynen öyle!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - “Tayyipçi” kelimesini hakaret olarak görüyorsanız, bir gelişme de var sizde.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Gençleri provoke ediyorsun!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sizin de talebinizi bir öğreneyim

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, Sayın Ali Mahir Başarır bana bayağı bir saldırdı, bir cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun, iki dakika da size süre veriyorum.

42.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - “Bayağı bir saldırdı.” derken? Bunu biraz açsak Başkanım. “Bayağı bir saldırdı.” diye bir kavram yok.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Şu anda da saldırmaya devam ediyor.

Sayın Başkanım, şimdi, ben konunun anlaşılmadığını düşünüyorum kendisi tarafından, dinlenmediği için. Buradaki mesele şu: Gençler elbette ki -bizim hayatımız eylemle geçti- itiraz eder, sokağa çıkar, üniversitesinin önünde eylem yapar; buna hiç kimsenin bir itirazı olamaz, bizim de itirazımız yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tebrik ediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ama eğer bu çocuklar sınıflara giriyorlarsa, sınıfa girerek sınıflarda dersten çıkmayan çocukları...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan, bir görüntü gösterin de görelim. Öyle konuşmakla olmaz, bir görüntü gösterin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - ...onları dersten çıkmaya zorlayarak çıkmayanlara “Tayyipçi” demek... “Tayyipçi” kelimesini hakaret anlamında değil, onlar çocukları yaftalayarak... Yani demek istiyor ki “Sen sınıfta oturuyorsan Tayyipçisin, gel benim yanımda dur.”

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - “Tayyipçi” diyor; öyle mi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hiç kimse sınıfları basamaz, hiç kimse okullarda çatışma yaratamaz, üniversitelerin düzenini bozamaz; istediği her yerde hukuka uygun eylemini yapar ama eğitimin, sınıfın sükûnetini bozamaz, hiç kimseyi de katılmak istemediği bir eyleme katılmaya icbar edemez; ben bunu söylüyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - Belediyeleri de siz basıyorsunuz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yok, yok; bu ülkede Tayyipçi olmamak suç, Tayyipçi...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz aynen bunu söylüyoruz, aynen bunu söylüyoruz, anlayabiliyorsanız.

Teşekkür ederim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - İyi bir kavram getirdiniz: “Tayyipçilik”.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz getirmedik, söylüyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkanım, Sayın Grup Başkan Vekili ağır hakaret etti bana.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ağır hakaret...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Etti “Nezaketsiz.” dedi.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - “Nezaketsiz.” dedim, evet.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - “Nezaketsiz.” dedi.

BAŞKAN - Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Özlem Hanım, benim nezaketimi hem sizin gruptan beni tanıyanlar bilir hem de Cumhuriyet Halk Partisinde herkes nasıl nezaketli bir insan olduğumu bilir, öncelikle onu ifade etmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Ancak değerli arkadaşlar, bakın, burada zaman zaman tartışmalar oluyor; evvelsi gün de bir konuşma yaptım, içinde hakaret falan yok, bir hakaret uydurmaya çalıştınız, tabii, cevabınızı da aldınız. Şimdi, burada tahammül edemiyorsunuz yani muhalefete tahammül edemiyorsunuz. Maalesef bu iktidar sizi çürütmüş durumda, iktidar yozlaştırmış durumda ve çürütmüş durumda.

HALUK İPEK (Amasya) - Sen de CHP'yi çürütmüş durumdasın.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Hiçbir eleştiriyi hazmedemiyorsunuz, hiçbir gerçeği hazmedemiyorsunuz, hiçbir muhalefeti hazmedemiyorsunuz. Siz de üniversite öğrenciliği yaptınız, muhtemelen eylemlere de katılmışsınızdır. Allah aşkına, sokağa çıkan üniversite öğrencisine “terörist” denir mi? Sokağa çıkan, üniversitesinde eylem yapan, boykot yapan öğrenciye “terörist” denir mi, biber gazı sıkılır mı, bu öğrencilere şiddet uygulanır mı? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Uydurduğunuza inanıyorsunuz.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Sen lafi neresinden anlıyorsun?

VELİ AĞBABA (Devamla) - Muhtemelen -Allah bağışlasın- sizin de çocuğunuz vardır; eğer yaşı üniversiteye yetiyorsa var ya, vallahi o da eylem yapıyordur. (CHP sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Uydurduğunuza inanıyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Devamla) - Arkadaşlar, bakın, tarih öyle bir tarihtir ki yaptıklarınızdan zaman zaman utandırır sizi. Bakın, 2011’de yapılan eylemler vardı, 2011’de biz eylem yapıyorduk. 2013’tе bugün “darbe” dediğiniz Gezi’de çocuklar eylem yapıyordu. Ne yaptınız? Kimini öldürdünüz, kiminin gözünü çıkardınız, kimine şiddet uyguladınız. Sonra ne dediniz biliyor musunuz, sonra, 17-25 Aralıktan sonra dediniz ki: “Biz yapmadık, FETÖ yaptı.” O Emniyet müdürü, şiddet uygulayan Emniyet müdürü nerede şimdi, nerede? FETÖ’den açığa alındı. Ama ona o talimatı veren de kimdi? Reisti, “Bu talimatları ben verdim.” diyordu, o şiddetleri... Ali İsmail Korkmaz’ı kim öldürdü? Sizin talimat verdiğiniz insanlar öldürdü. (CHP sıralarından alkışlar)

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Yazıklar olsun ya!

VELİ AĞBABA (Devamla) - Dolayısıyla, bugün yaptıklarınızdan da Özlem Hanım, yarın utanırsınız. Bakın, bugün yaptıklarınızdan yarın utanırsınız. “Yargı” diyorsunuz, Allah aşkına yargı mı kaldı? Size oy verenlerin bile yüzde 82’si “Yargı bağımsız değil.” diyor.

Lütfen, utanacağınız işleri yapmayın! (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - İddianameyi biliyor musun sen? İddianameyi biliyor musun sen? Nereden biliyorsun, gördün mü iddianameyi?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kavuncu; sizin talebinizi de bir alayım usul olduğu üzere.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Efendim, ben belki biraz bu ortamdan koparacak acı bir haberi paylaşmak için söz aldım.

BAŞKAN - Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu’nun, hayatını kaybeden Yönetmen Osman Sınay’a ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Çok değerli yapımcı ve yönetmen Osman Sınay vefat etmiş, kendisine Allah’tan rahmet diliyoruz. Hepimiz onun yapmış olduğu filmler ve

dizilerle büyüdük, hepimizin hayatında bir etkisi, bir dokunuşu oldu. Allah gani gani rahmet eylesin diyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Allah rahmet eylesin.

Buyurun Sayın Zengin.

44.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, hayatını kaybeden Senarist Osman Sınay'a ve Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, başka şeyler söyleyecektim ama şimdi çok etkilendim.

Osman Sınay çok kıymetli bir insandı, Allah rahmet eylesin. Ben kendisini televizyon programında konuk etmiştim, soyadı meselesini konuşurken demişti ki: “Benim dedem Soyadı Kanunu çıkınca soyadı almak üzere memurun önüne gitmiş, demişler ki: ‘Amca sana ne soyadı verelim?’ ‘Evladım, hayat bir imtihandır; bana ‘İmtihan’ soyadını ver.’ demiş. Demişler ki: ‘Amca, o kelimenin bir yenisi çıktı ‘imtihan’ değil, ‘sınay’ diyoruz artık; sana ‘Sınay’ soyadını verelim.’” Kendisi televizyon programında böyle anlatmıştı Osman Sınay.

Çok önemli bir senaristti, çok önemli bir düşünürdü, zaten öyle olduğu için kalemi çok kuvvetliydi, çok önemli senaryolar yazdı. Sanat dünyasına başsağlığı diliyorum, Türkiye’ye başsağlığı diliyorum, Allah rahmet eylesin.

Bunun üzerine... İşte, nezaket böyle bir şeydi, yani ben şunu söylüyorum Başkanım: Sözümüz açılmış, mikrofonunuz açılmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bir cümle...

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - ...yazılı metin okumuyorum, kafamı toparlayıp iki kelam etmek istiyorum. Genel Kurula gelen bir beyefendi -kendisi öyle diyor- size laf atıyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Öyle zaten.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bak, laf atıyor size. Ben şunu istiyorum: Ya, bir nezaketten... Söyleyeyim, sataşırsam; bak, işte, Grup Başkan Vekili cevap verir, kendisi de cevap verir.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Laf atmak ne zamandan beri nezaketsizlik Özlem Hanım, Allah aşkına!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Değerli arkadaşım, bak, aynı şeyi söylüyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu Meclis kurulduğundan beri laf atılıyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Müsaade eder misiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Atatürk’e hep laf atılmış bu Mecliste ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bak, konuşayım, bak konuşalım, konuşalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Mecliste Atatürk’e laf atılmış Özlem Hanım, Allah aşkına!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Değerli arkadaşım, bak, daha konuşmadan laf atıyorsunuz. Bak, konuşayım, konuşurken at lafını, daha konuşmadan laf atmak bir nezaket azlığıdır. Rica ediyorum...

Ha, burada da geliyorsunuz, bak, ayrıca başka bir sürü laf söylüyorsunuz, onlara şimdi cevap vermek istemiyorum; “Emirler, şunlar bunlar...” Ben size hatırlatayım: Hayat bir imtihandır; bu imtihanda verdikleriniz dünyada da ahirette de önünüze gelir, bu kadar.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Aynen öyle.

BAŞKAN - Sayın Doğan Demir’e bir söz verelim.

45.- İstanbul Milletvekili Doğan Demir’in, Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Avcılar Şubesi ve Yeşilkent Cemevi Başkanı Aslan Uzun’a ilişkin açıklaması

DOĞAN DEMİR (İstanbul) - Bugün bir hukuk garabeti daha yaşandı. Suriye’de yaşanan katliama “Dur!” demek için Colani hakkında suç duyurusunda bulunmak üzere savcılığa giden Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Avcılar Şubesi ve Yeşilkent Cemevi Başkanımız Aslan Uzun savcı tarafından tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edildi. Cemevi Başkanımız yaşanan bir katliamı durdurmaya çalışmak istediği, katiller için suç duyurusunda bulunduğu için mahkeme tarafından tutuklandı.

Katliama “Dur!” demek suç değil, katliamı yapmak suçtur. Suriye’de Aleviler katlediliyor, Suriye’de soykırım yapılıyor ve ülkemizde buna ses çıkaranlar yargı eliyle susturulmaya çalışılıyor. Hukuk ve adalet hiç bu kadar ayaklar altına alınmamıştır. Yargıya güven kalmadı, vatandaşlarımız artık yargının bağımsızlığına ve adalete inanmıyor.

Bu ülkeye yazık ediliyor. Unutmayın ki, adalet bir gün herkese lazım olacak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Demir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.05

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.24****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum. Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VIII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen tarafından, Türkiye'nin demokratik değerlerine ve halkın iradesine yapılan müdahalelerin siyasi ve toplumsal boyutlarıyla görüşülmesi ve TBMM adına atılması gereken adımların belirlenmesi amacıyla 19/3/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Mart 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
20/3/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/3/2025 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkanı

Öneri:

Mersin Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Mehmet Emin Ekmen tarafından, Türkiye'nin demokratik değerlerine ve halkın iradesine yapılan müdahalelerin siyasi ve toplumsal boyutlarıyla görüşülmesi ve TBMM adına alınması gereken adımların belirlenmesi amacıyla 19/3/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 20/3/2025 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Emin Ekmen konuşacaklar.

Buyurun Sayın Ekmen. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, vefat haberini aldığımız kıymetli sanat insanı Osman Sınav'a Allah'tan rahmet diliyoruz, yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

Yine, yarın kutlanacak olan Mezopotamya'dan Maveraünnehir'e kadar Orta Doğu ve Orta Asya halklarının ortak bayramı olan Nevruz Bayramı da kutlu olsun diyorum. Bazen bazı insanlar geçmişteki bazı olayları acıyla hatırlar, gülümseyerek hatırlar. Orta Asya'da bu bayramın kutlandığı Türkiye'de bilinmeden önce bizim bölgemizde bu bayramların kutlanması yasaktı. Ne var ki bir tarihte Orta Asya Türklerinin de bu bayramı kutladığı duyulunca resmî bayram olarak teklif edilecek bir yola girilmiş oldu. Demek ki bazen meselelere bakış açımızı değiştirmemiz gerekiyor, hep aynı noktadan, aynı yerden bakmamamız gerekiyor.

Kıymetli milletvekilleri, bugün, ben, daha önce de bu kürsüde birkaç sefer ifade ettiğim Türkiye'nin son üç ayda girmiş olduğu karanlık tünelle ilgili olarak AK PARTİ'li milletvekillerimizin birkaç konuya dikkatini çekmek istiyorum. Her şeyden önce şunu belirtmek gerekir ki insanoğlunun doğasındaki en temel ihtiyaçlardan biri adalettir ve bir arada yaşamının da en zorunlu gereklerinden biri yine adil bir yönetimdir. İslam hukukunda fıkıhçılar tartışmıştır, bir rivayete göre Moğol Hükümdarı Hülagü, İbni Tavus'a sormuştur: “Sence İslam hukukuna göre adil ama kâfir bir hükümdar mı yeğdir, yoksa zalim ama mümin bir hükümdar mı yeğdir?” İbni Tavus'un cevabı “Adaletli olan bizim için geçerlidir, inancı kendisini ilgilendirir. Bize lazım olan adaletidir.” demiştir.

Şimdi sormamız gerekiyor: Halkın, vatandaşın adalete güveninin yüzde 2'ye düştüğü, Anayasa Mahkemesinin kabul edilebilirlik kararlarının yüzde 98'i bulunduğu bir ülkede gerçekten hukuk devletinden bahsedebilir miyiz, hukuk devletinden vazgeçtim, kanun devletinden bahsedebilir miyiz? Biliyorsunuz, Mecelle'nin temel kurallarından biridir, usul esasa mukaddemdir. Şimdi, failleri bir kenara bırakalım, fiilleriyle bir kenara bırakalım, sadece yaşanan süreci usul açısından bir değerlendirelim.

Kıymetli milletvekilleri, siz, bugüne kadar, AK PARTİ'li veya değil, bir belediye hakkında İçişleri Bakanlığının müfettiş raporu ve incelemesi olmadan, soruşturma izni verilmeden ve bu soruşturma izni Danıştay denetiminden geçmeden kaç soruşturma açıldığını duydunuz acaba? Hiç yok gibi. Ama bugün son yürütülen soruşturmanın önemli bir kısmının İçişleri teftiş raporundan ve soruşturmanın bağimsız olarak yürütüldüğü anlaşıyor. Bu olaylarda faili ve fiili bir kenara koyalım; soruşturmanın gizliliği ilkesi uygulanıyor mu, masumiyet karinesi nerede kaldı, lekelenme hakkı ve savunma hakkı zanlılar açısından nasıl kullanılabilir? Soruşturma hakkında ilk beyanatı biz Sayın Cumhurbaşkanından duyduk “Turpun büyüğü heybede.” diye, değil mi? Heybedeki turpları bize hatırlatmasını değil Sayın Cumhurbaşkanından, soframızdaki ithal marullarla ilgilenmesini beklerdik ama Sayın Cumhurbaşkanı bu soruşturmadan niye haberdar? Kendisinden izin mi alındı, kendisinin bir talimatı mı oldu ya da kendisi düzenli olarak bilgilendiriliyor mu? Bu üçü de hukuk devleti açısından doğru mudur? Peki, soruşturma hakkında bilgi sahibi mi? Sabahtan beri de atışmaların en önemli konu başlığı bu. Soruşturmalar hakkında kimse bilgi sahibi değil. Özlem Hanım değerli bir hukukçu “Bilgimiz yok.” diyor. Kendisinin bilgisi yok, doğru ama sosyal medya hesaplarından soruşturmanın bütün detayları paylaşıyor. Trol ağları soruşturmaların içeriği hakkında kampanya yapıyor. İktidara yakın gazeteciler televizyon ekranlarında soruşturma ile ilgili açıklamalarda bulunuyor. Şimdi, böyle bir atmosferde hiç kimse bu ceza hukukunun, usul hukukunun temel ilkelerinin uygulandığını düşünebilir mi, iddia edebilir mi? Maalesef, Türkiye kısır bir döngü içerisinde.

Size 28 Şubat döneminden birkaç hatırlatmada bulunmak istiyorum. Keşke imkân olsaydı, bu hatırlatmada bulunacağım isimleri hiç saymamış olsaydım ama konunun anlaşılması için sayıyorum fakat bunları dinlediğinizde, aradan geçen otuz yıldan sonra nasıl bir kısır döngü içerisinde bu ülkenin nasıl zaman kaybettiğini bir kez daha anlayacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - 28 Şubat uygulamalarından örnekler: Ankara'daki Vahdet ve Dostluk Vakfı cezaevindeki tutuklu ve hükümlülere yardım ettiği için kapandı. Millî Gençlik Vakfı, Zehra Vakfı, Hakyol Vakfı, Akabe Vakfı, İslami Dayanışma Vakfı ve beraberinde 21 vakıf kapatıldı, 7'sinin mal varlığına el konuldu. MÜSİAD'ın 2 Genel Başkanına 312'nci madde uyarınca dava açıldı, hapis cezası alındı. Bakın, MÜSİAD, TÜSİAD; hatırlatıyorum. Birçok kişiye bir suçlamada bulunulmadığı için kılık kıyafet yasasına ve devrim kanunlarına aykırılık suçlamasıyla davalar açıldı. Müneccimlere açılan davaları hatırlıyorum. İnsan Hakları Örgütü o karanlık dönemde tam 30 bin ihlal tespit etti ve mesleki eğitime mal olan bir zorunlu eğitim değişikliğine maruz kaldık. YAŞ kararıyla ordudan atılanlar ile bugün ordudan ihraçları size hatırlatıyorum. Camilerde vaazların yasaklanması ile bugün söz hakkı elinden alınan insanları size hatırlatıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Bunlar ile o bir mi gerçekten?

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - RTÜK Başkanının o dönemde...

BAŞKAN - Sayın Ekmen, sürenizi uzattım sizin konuşmanız kesilmesin diye yani uzatma sürenizi de kullandınız.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Tamamlayım efendim.

BAŞKAN - Hadi tamamlayın.

Buyurun.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Arkadaşlar “Bunlar ile onlar bir mi?” diyoruz ama son dönemde karşımıza bir yargı putu çıktı. Hangi konuyu ifade etsek bu yargının işidir, bunu sabırla takip etmek gerekiyordu, bunların hepsi de yargı faaliyeti idi; bunların birçoğu Yargıtaydan geçti, Anayasa Mahkemesinden geçti, hatta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden geçti.

Arkadaşlar, bugün yapılan işleri lütfen bir yargı faaliyeti olarak tanımlayıp geçmeyin; vicdanınızla, ahlakınızla, müktesebatınızla meseleyi anlamaya çalışın.

Son olarak size Asaf Halet Çelebi'nin bir dörtlüğüyle seslenmek istiyorum:

“İbrahim

içimdeki putları devir

elindeki baltayla

kırılan putların yerine

yenilerini koyan kim”

Arkadaşlar, bu hareket yola putları kırmak ama yerine yeni putlar koymamak için çıkmıştı; bunu da hatırlatmak isterim.

Afiyet olsun. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ekmen.

İYİ Parti Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Uğur Poyraz.

Buyurun Sayın Poyraz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA UĞUR POYRAZ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, yaklaşık saat ikiden beri Genel Kuruldaki tüm çalışmalarda zorlu bir dönemden bahsediliyor ve bu zorlu dönem üç ay, dört ay, beş ay, altı ay; herkese göre farklı tanımlandı. Oysaki ortaya

çıkan temel sorun şu: Türkiye Büyük Millet Meclisi mensupları olarak yakamıza taktığımız rozet dokunulmazlığımız için yeterli bir emare olmadı, bu rozet dışında, aynı zamanda iktidar partisinin sıralarında oturabilmek ya da iktidar partisiyle irtibatlı ve iltisaklı olmak gerektiğini görüyoruz; onun dışında yargıda ve diğer alanlarda hiçbir muafiyet sahibi olunamıyor. Bugün Türk yargısının yani Türk milleti adına karar veren yargının Türkiye Büyük Millet Meclisinde, kamuoyunda, medyada bu kadar tartışılır olmasının sebebi, işte, tam olarak da bu; iktidar ve iktidarla irtibatlı ve iltisaklı hiçbir alana müdahale etme hakkı ve cesareti gösteremiyor olması. Onun dışında muhalifler, onun dışında kendini iktidardan uzak görenler bu yargıdan çekinir, korkar hâlâ geldiler ama Türkiye’de kanunlara uyan, kurallara uyan, vergisini düzenli ödeyen çok büyük bir kitle ise artık vazgeçmiş durumda, vazgeçmiş durumda; ne genel iktidarın onlara ilişkin bir politikası var ne yerel iktidarın onlara ilişkin bir politikası var.

İşte, tam bu noktada, Sayın Ekrem İmamoğlu’na ilişkin bir diploma mevzusu geçtiğimiz günlerde gündeme geldi. Bununla ilgili küçük bir anekdot anlatacağım: Türk Hava Kurumu Üniversitesi... Türk Hava Kurumu Üniversitesine 17-25 Aralıktan sonra Emniyet birimleri bir operasyon yaptılar. Türk Hava Kurumu Üniversitesine Emniyet birimleri girdiklerinde, bilgi ve belgeleri topladıklarında akşam saatlerinde tüm bilgi ve belgeleri geri götürüp, tüm imaj aldıkları kayıtları geri bırakıp Türk Hava Kurumu Üniversitesindeki akademik kayıtların hepsine ilişkin soruşturmayı durdurdular. Sebebini biliyor musunuz? Sebebi, Adalet ve Kalkınma Partisinin birçok siyasetçisi ve şu an hâlihazırda aktif görevli birçok bürokrati Türk Hava Kurumu Üniversitesinde yüksek lisans ve doktora yapmıştı yani yüksek lisans ve doktora kayıtlarının tamamı buraya aitti. Dolayısıyla Türkiye’de muhalefete dönük ya da iktidarın devamına dönük bir süreç başlatıldığı kesin. Dolayısıyla iktidarın devamına dönük bu sürecin siyasetin kuralları dışında yargının, diğer kamu kurumlarının ve bürokratların eliyle yapılmaya çalışıldığı da aşikâr.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

UĞUR POYRAZ (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Buradan küçük bir örnek vermek istiyorum, buradan tüm kamu görevlilerine seslenmek istiyorum: 2017 referandumunda geçersiz sayılan oyları AK PARTİ ve AK PARTİ Genel Başkanı geçersiz kılmadı; o oyların geçerli olup olmadığına ilişkin ve Yüksek Seçim Kurulunda görev yapmaya ilişkin yemin edenler kıldı, bu kararı onlar verdi. Bugün yapılan operasyonları “AK PARTİ yaptı.” diye tanımlıyoruz ya, cumhuriyet savcıları, cumhuriyet başsavcıları, başsavcı vekilleri ve Türk milleti adına karar veren hâkimler yapıyor. Niye? Bu korkunun sebebi mevcut iktidar ve bu korkunun sebebi mevcut Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi. Bunu tartışmadan, bunu kutsayarak varacağımız da hiçbir yer kalmamıştır.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Poyraz.

Bilseydim İbrahim şirini tamamlayacaksın, ek bir süre daha verirdim.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Başkanım, çıkayım bir daha.

BAŞKAN - Ben tamamlayayım:

“Asma bahçelerinde dolaşan güzelleri

Buhtunnasır put yaptı.”

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - “Ben ki zamansız bahçeleri kucakladım

Güzeller bende kaldı.”

BAŞKAN - “İbrahim

Gönlümü put sanıp da kıran kim” (CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Dalları yeşermeyenlere gelsin.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Gülcan Kaçmaz.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekranları başında bizleri izleyen halklarımızı, cezaevindeki yoldaşlarımızı ve şu an birçok yerde barış ve özgürlük “Nevroz”u ateşinin etrafında halaya duran herkesi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. Kürt halkı başta olmak üzere tüm halkların “Nevroz”unu kutluyorum “...”²

Türkiye, maalesef, gittikçe daha belirgin hâle gelen ve bütün siyasal ve toplumsal muhalefeti hedefleyen yargı ve iktidar ortak yapımı sivil bir darbe sürecini yaşıyor. Partimize ve siyasetimize yönelik yıllardır sürdürülen hukuksuz, keyfi ve antidemokratik uygulamalar ne yazık ki geline aşamada Türkiye’nin tamamını esir almış durumda. Kayyumcu ve darbeci bu zihniyet Türkiye’nin ve toplumun geleceğine en büyük komplo olarak da karşımıza çıkmakta. 19 Martta İstanbul’da ve öncesinde gerçekleştirilen gözaltı operasyonlarında ileri sürülen gerekçelere baktığımız zaman, bu gözaltı gerekçelerinin tamamı bu darbeyi ve hukuksuzluğu örtmeyecek bahaneler olarak karşımıza çıkmakta. Kent uzlaşısını, demokratik siyaseti ve siyasi ortaklaşmayı hedef almak yerel seçimlerde alınmış olan yenilginin hazımsızlığı ve intikamı olarak karşımıza çıkmakta. Çünkü kayyum uygulamaları da bugünkü operasyon da halkın iradesine bir saldırdır ve geleceğe dönük olarak da aslında siyaseten rakibini saf dışı bırakma, iktidarını sürdürme girişimi olarak karşımıza çıkmakta. Bugün yaşananlar Türkiye halklarının barış ve demokrasi umutlarını kırmaya yönelik de saldırılardır ve Türkiye’den başlayıp Orta Doğu’ya yayılacak değişim girişimini sabote etme çabasıdır. Asla kabul etmiyoruz ve asla kabul etmeyeceğiz. Bu uygulamaların ne Türkiye’ye ne de buna onay verenlere de asla bir faydası olmayacaktır. Dün olduğu gibi bugün de toplum vicdanında bu uygulamaların tamamı mutlaka ama mutlaka ters tepecektir. Bizler her şart ve koşulda demokratik siyaset alanının genişletilmesi için mücadelemizi sürdüreceğiz, kimden gelirse gelsin hukuksuzluğun, darbenin ve keyfiliğin karşısında yerimizi alacağız. Kent uzlaşısını, ortak mücadeleyi, demokrasiyi, barışı ve özgürlüğü her zamankinden daha yüksek bir kararlılıkla savunma zamanıdır tam da bu zaman. Asrın çağrısıyla toplumu, devleti ve cumhuriyeti gerçek anlamda demokrasiyle buluşturmanın yolları ortaya çıkmışken bu türden siyasi operasyonlara girişmek sürecin ruhuyla uyumsuzdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, bitirelim lütfen.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) - Teşekkür ederim.

Yine, toplumu, devleti ve cumhuriyeti gerçek anlamda demokrasiyle buluşturmanın yolları ortadayken bu tür siyasi operasyonlara girişmek barış ve demokratik toplum sürecine de inançsızlığı büyötmektedir. İç barışı sağlama çabalarının yoğunlaştığı bir dönemde kent uzlaşısını suçmuş gibi göstermek telafisi mümkün olmayacak yanlışlara da neden olacaktır. Kent uzlaşısı meşru ve yasal bir demokrasi pratiğidir. Bir kentte yaşayan tüm kesimlerin ön seçimlerle birlikte demokratik bir yönetim modeli oluşturmaları suç değil, tam anlamıyla demokratik yaşamın temelidir. Bu modelin belediye başkanlarının ve yöneticilerin gözaltına alınması için gerekçe yapılması da akıl tutulmasıdır. Bu hukuk dışı uygulamalara derhâl son verilmelidir. Zulüm, zorbalık, hukuksuzluk, haksızlık, darbe, irade gasbı kimden gelirse gelsin, ne zaman gelirse gelsin karşı çıktık, karşı çıkmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

² Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kaçmaz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Faik Öztrak. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Mülk sahibi geldi!

BAŞKAN - Mal sahibi sıfatıyla buyurun!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Artık on beş dakika verirsiniz, babasının malı!

CHP GRUBU ADINA FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlarken Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Son seçimde milletin gözünden düştüğünü gören saray, artık vatandaşın gönlüne de girmesinin mümkün olmadığını anlayınca kendi gibi düşünmeyen herkese karşı süreli avı başlattı. Yerel yöneticiden siyasetçiye, oyuncu menajerinden astroloğa, yemek uzmanına soruşturmalar, gözaltılar havada uçuşuyor. Ülkemiz âdeta alaturka bir McCarthy dönemini yaşıyor. Tek kişilik rejim sandıkta yenemeyeceğini gördüğü rakiplerini yargı kuşatmasıyla engellemeye çalışıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Son olarak, saray, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu'nun diplomasını hukuka aykırı bir şekilde elinden aldı; yetmedi, organize suç örgütü iddiasıyla itibar suikastına girişti; o da yetmedi, terör örgütüne yardım etmekle suçladı. Niyet belli; Hükûmet, milletimizin tertemiz oylarıyla kazandığımız İstanbul Büyükşehir Belediyemize kayyum atayarak milli iradeyi gasbetmek istiyor

19 Mart sivil darbe girişimi adaletin direğini eğmekle kalmadı, milletimizin önüne ödemesi son derece güç olan bir faturayı da bıraktı. Bakan Şimşek "Rasyoneliz." diye kapı kapı dolaşıp para ararken dünyada, saray bir günlük irrasyonellikle hepsini tüketiverdi. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımıza yönelik hukuksuz gözaltının ardından Türk lirasının değerindeki çakılış, Türkiye'nin dış borcunun karşılığını 684 milyar lira artırdı. Bu parayla, bu yıl her bir emekliye 41 bin lira emekli ikramiyesi vermek mümkündü. (CHP sıralarından alkışlar) Sarayın sebep olduğu kurdaki tsunami Hükûmetin "yüksek faiz, kontrollü kur" politikasıyla döviz açığı artan şirketlere tam 185 milyar lira kur farkı zararı yazdırdı. Bunun faturası milletimize işsizlik ve pahalılık olarak tabii ki çıkacak. Merkez Bankası ve kamu bankaları dün kuru tutmak için milyarlarca dolar rezerv sattı, bununla da yetinmedi, bugün ileriye dönük kur sözleşmelerinin önünü açtı. Ben söyleyeyim size, biz bu uygulamayı her zaman kriz dönemlerinde gördük, ülkeyi krize soktunuz. Borsa, Maraş depreminden daha fazla değer kaybetti, şirketlerin değeri tam 831 milyar lira düştü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam, devam...

FAİK ÖZTRAK (Devamla) - Bu parayla 1 Osmangazi Köprüsü dâhil İzmir Otoyolu, üstüne ilave olarak 1 Yavuz Sultan Selim Köprüsü, o da yetmez, üstüne ilave olarak 1 Atatürk Köprüsü ve üstüne 3 tane de Avrasya Tüneli yapıldı.

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) - Yaptık, onları da yaptık, hepsini yaptık.

FAİK ÖZTRAK (Devamla) - Kalan parayla da her bir emeklinin ikramiyesine 787 lira ilave yapıldı. (CHP sıralarından alkışlar)

Hukuk devletinin çökertilmesi milletimizin sırtına büyük bir yük yüklerken içeriden bilgi alabilen bazı şanslı kişiler dolar alıp satarak birkaç saatte dolar cinsinden yüzde 11 kâr etti. Bunlar kim?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Yazıklar olsun!

FAİK ÖZTRAK (Devamla) - Dünyada hiçbir istikrarlı ekonomide böyle tatlı kâr yoktur. Bugün de Gezi’de yaptığınız gibi bu ağır faturanın sorumluluğunu milli irade gasbını protesto etmek için sokağa çıkan milletimize ve değerli öğrencilerimize yıkmak istiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Başkanım, bir dakika daha.

FAİK ÖZTRAK (Devamla) - Bu yaşananların bir tek sorumlusu vardır, o da seçim kazanamayacağını anlayıp telaşla bütün tuşlara basan saraydır.

BAŞKAN - Bağlayın lütfen.

FAİK ÖZTRAK (Devamla) - Son olarak, değerli milletvekilleri, önümüz bayram, sarayın çarşısı, pazarı yangın yerine çevirerek perişan ettiği emeklilerimize asgari ücret kadar bir bayram ikramiyesi verelim. Şimdi bu kâğıda kararı yazıp imzalayalım, Genel Kurul olarak bunu yapalım, bayramda bir gün olsun emeklilerimizin yüzü gülsün.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Öztrak.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Atay Uslu...

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, iki gündür gündem olan konuyla ilgili şu aşamada süreci değerlendirmek için başsavcılık açıklamalarına bakmak lazım. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının açıklamalarında çok ciddi iddialar sıralanıyor. Açıklamada CHP’deki para sayma görüntülerine yani para kulesi görüntülerine ilişkin soruşturma kapsamında ifade veren tanıkların İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ile çok sayıda şüphelinin iş adamlarını para vermeye zorladıkları...

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - 17-25...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - 17-25 Aralık...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Merkez Bankası faizi artırdı.

ATAY USLU (Devamla) - ...bazı iş adamlarıyla hareket ederek haksız kazanç sağladıkları, piyon kişiler üzerinden alım-satım yaparak suçtan elde ettikleri parayı akladıkları yönünde beyanlarına ilişkin hazırlanan rapor sonrası bir soruşturma başlatılıyor. (CHP sıralarından gürültüler, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN - Sayın Uslu’yu dinleyelim.

ATAY USLU (Devamla) - Arkadaşlar, Cumhuriyet Başsavcısının açıklamasını okuyorum şu anda, herhangi bir şey yapmıyorum. (CHP sıralarından gürültüler, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

Bazı iddialar var, ihaleye fesat karıştırma, nitelikli dolandırıcılık, kişisel verilerin hukuka aykırı ele geçirilmesi, rüşvet ve irtikap. (CHP sıralarından gürültüler, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN - Arkadaşlar, kürsüde hatip var!

Sayın Uslu, bir dakika...

Arkadaşlar, lütfen hatibi dinleyelim.

Buyurun.

ATAY USLU (Devamla) - Ve suçların MASAK raporları, vergi uzmanları, tanık beyanları ve diğer delillerle tespit edildiği ifade ediliyor. Bu kapsamda içlerinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

ve bazı ilçe belediye başkanlarının da bulunduğu 100'den fazla şüpheli, örgütlü bir şekilde irtikap, rüşvet, nitelikli dolandırıcılık, ihaleye fesat karıştırma suçlarından soruşturuluyor ve kovuşturuluyor. Ayrıca, başsavcılık, ihaleye fesat karıştırma yanında terör örgütlerinin etkinliğini artırmayı hedefleyen faaliyetlere bilerek iştirak etme suçundan da soruşturma kapsamının genişlediğini ifade ediyor. (CHP sıralarından gürültüler, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

UMUT AKDOĞAN (Ankara) - Ya, koskoca milletvekili ortada daha iddianame yokken bu lafları konuşur mu!

ATAY USLU (Devamla) - Buraya kadar olanlar, başsavcının ortaya koyduğu açıklamalar. Başsavcılığın ortaya koyduğu iddialarda da para kule olayında da çok ciddi iddialar var.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) - Cem Küçük'ten hiç farkın yok senin, Cem Küçük'ten bir farkın yok! Cem Küçük'ün çakması!

ATAY USLU (Devamla) - Bize düşen, bu iddiaların soruşturulmasını sağlamaktır.

BAŞKAN - Arkadaşlar, hatibi dinleyelim.

ATAY USLU (Devamla) - Bu iddiaların soruşturulması değil soruşturulmaması gayrihukukidir. Görevi, makamı, mevkisi ne olursa olsun, herkesin sorumluluk ve yükümlülükleri vardır.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) - Çakama Cem Küçük! Çakma Cem Küüksün sen, çakma Cem Küçük!

ATAY USLU (Devamla) - Hiç kimse, hiçbir görevli, politik veya hukuki üstünlüğe ve ayrıcalığa sahip değildir. (CHP sıralarından gürültüler, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

MURAT EMİR (Ankara) - Hadi oradan!

ATAY USLU (Devamla) - Türk yargısı, suç kabul edilen hususlarda soruşturma da yapacaktır, kovuşturma da yapacaktır; görevi budur arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

MURAT EMİR (Ankara) - Hadi oradan! Hadi oradan! İstanbul'u gasbedemeyeceksiniz; İstanbul'u gasbetmeye çalışıyorsunuz, amacınız İstanbul! Milletin verdiğini alamayacaksınız! Biz sizi biliyoruz, İmamoğlu'nu duyunca bacaklarınız titriyor!

ATAY USLU (Devamla) - Bize düşen, Türk adaletine güvenmek, soruşturmanın sonucunu beklemektir. Adaletin tecellisi için yürütülen bu süreçte soruşturmayı etkilemeye yönelik tavır ve davranışlar kabul edilemez. Yargının başlattığı soruşturma sürecini, Hükümetimizle, Cumhurbaşkanımızla, yürütmeyeyle ilişkilendirmek, haddini de bilmemektir, hukuku da bilmemektedir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hadi oradan!

MURAT EMİR (Ankara) - Hadi oradan!

ATAY USLU (Devamla) - Bakın, kendine güvenenlere düşen, sokağa mesaj vermek değil, “Sokağa çıkın.” mesajı vermek değil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ATAY USLU (Devamla) - Tekrar ifade ediyorum: Kendine güvenenlere düşen, sokak mesajı vermek değil, yargı makamlarına savunmayı yapmaktır.

MURAT EMİR (Ankara) - Sen kendine güvenmiyorsun kendine! Sen kimsin güvenmekten bahsediyorsun!

ATAY USLU (Devamla) - Türk yargısı da adalet sistemi de toplumun vicdanı da süreci tartıyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Uslu.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN - Tamam.

Öneriyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

MURAT EMİR (Ankara) - Neyden korkuyorsunuz MHP? Niye kaçıyorsunuz?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ya otur yerine! Konuşma ya!

MURAT EMİR (Ankara) - Nereye gidiyorsunuz? Neyden korkuyorsunuz? Derdiniz ne sizin ya? Derdiniz ne sizin?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Senden ne korkacağız!

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Ne bu hareket? Ne yapıyorsun sen?

MURAT EMİR (Ankara) - Meclisi niye çalıştırmıyorsunuz? Niye çalıştırmıyorsunuz? Niye çalıştırmıyorsunuz?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Siz savcıdan ne korkuyorsunuz? Sen yasa mısın; yargı mısın sen, sen yargı mısın ya? Cirmin kadar yer yakarsın!

MURAT EMİR (Ankara) - Derdiniz ne? Derdiniz ne? Derdiniz ne sizin?

BAŞKAN - Elektronik cihazla oylama yapacağım.

Üç dakika süre veriyorum.

Süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Korkan sizsiniz be! Birbirinize düşmüşsünüz! Başkanı da suçlamaya kalkıyorsunuz ya!

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Sabahtan beri yasama yapamıyoruz ya!

MURAT EMİR (Ankara) - O yüzden mi kapatıyorsunuz Meclisi?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Seni mi dinleyeceğiz!

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Meclisi kapatan sensin be!

Birbirinizi batağa saplamışsınız, Başkanı da suçluyorsunuz!

Ne yapacaksın yani, bana mı saldıracaksın Murat ya?

MURAT EMİR (Ankara) - Başkanım, niye yapıyorsunuz ya? Konuşalım. Belediye Başkanımızı tutukluyorlar, İstanbul'u gasbediyorlar, görmüyor musunuz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya bunu yapmayalım mı?

MURAT EMİR (Ankara) - Bırakın konuşalım, niye kapatıyorsunuz? Ya bunu Meclisten çıkarıyorsunuz, alet oluyorsunuz!

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Meclisi çalıştırmamak için elinizden geleni yapıyorsunuz!

MURAT EMİR (Ankara) - Bırakın bunlar istesin, siz ne istiyorsunuz? İstesinler, cesaretle istesinler.

Bütün pis işleri size yaptırıyorlar! Bütün kirli işleri size yaptırıyorlar! Bütün kirli işleri size yaptırıyorlar!

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Rıza Akpolat'ı dinle, Rıza Akpolat'ı!

MURAT EMİR (Ankara) - Evet, evet, kendi yapamadıklarını size yaptırıyorlar!

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Düştü medyaya, Rıza Akpolat'ın... "Beni pislığe zorlayan bunlar." dedi. Oku Rıza Akpolat'ı! Kayıtlara geçsin...

MURAT EMİR (Ankara) - Öcalan'ı size davet ettiriyorlar, farkında değil misiniz? Girsin kayıtlara... Girsin kayıtlara...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Önce bahçenizi temizleyin! Bahçeni temizle önce!

MURAT EMİR (Ankara) - Siz tetikçi misiniz? Görevinizi yapın!

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Söyledi...

Biz belediye başkanına deriz ki: "Git, temizlen gel!" Geleneğimiz belli! Bizim geleneğimiz belli!

MURAT EMİR (Ankara) - Çökmesinler! Çökmesinler!

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Bize doğru laf söyleyecek adam değilsiniz!

MURAT EMİR (Ankara) - Biz davaya karşı değiliz, biz belediyeye çökmeye karşıyız! Var mı cesaretiniz?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Var tabii!

MURAT EMİR (Ankara) - Söyleyin... "Kayyum atamayın." desenize! Bir de demokrat geçiniyorsunuz!

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Söyledik...

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Birbirinize yaptıklarınızın belasını çekiyorsunuz!

MURAT EMİR (Ankara) - Hadi, kapatın gidin! Hadi! Hadi, bu kadar konuşun! Gidin, savcılarınızla yargılama yapın! Güya yargılayacaksınız!

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bütün bu iddiaların, soruşturmaların arkasında yine CHP var!

MURAT EMİR (Ankara) - Buna hırsızlık denir, hırsızlık! 16 milyonun oyuna hırsızlık yapıyorsunuz, çalışıyorsunuz, şimdi iftar açacaksınız!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Sizden büyük hırsız mı var?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Senden büyük hırsız yok! Senden büyük yok, senden!

MEHMET DEMİR (Kütahya) - En büyük hırsız sizsiniz! Hırsız olan sizsiniz! Tescilli hırsız sizsiniz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Konuşmayalım! Konuşmayalım! Neyden korkuyorsunuz?

MURAT EMİR (Ankara) - Çökmek için yapıyorsunuz!

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Savcılık tarafından tescilli hırsız sizsiniz! Hırsız olan sizsiniz!

MURAT EMİR (Ankara) - Kimse mahkemeden korkmuyor!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hırsız sensin! Sensin!

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Paraları siz çaldınız!

MURAT EMİR (Ankara) - Hadi oradan! Hadi oradan!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sensin! Sensin!

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Para kulelerini götüren sizsiniz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Para kuleleriymiş! Para kuleleriymiş!

MURAT EMİR (Ankara) - Açarsın davanı! Aç davanı!

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) - Hadi oradan! Hadi oradan! Hem hırsızlık yapıyorsunuz hem bağıırıyorsunuz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hırsız sensin! Hırsız sensin!

(AK PARTİ ve CHP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.56

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 18.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

YENİ YOL Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Divanda ihtilaf olduğundan tekrar elektronik oylama yapıyoruz.

Süre üç dakikadır.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

MURAT EMİR (Ankara) - Arkadaşlar, “kabul” diyoruz. Meclisi çalıştıracağız, “Meclisi kapatalım.” cümlesine karşıyız. Burada bu kayyum uygulamasını sonuna kadar konuşacağız. İstanbullunun, 16 milyonun iradesinin çalınmasına izin vermeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Bütün kirli işleri MHP'ye yaptırıyorlar; MHP'ye yoklama istettiler, Meclisi kapatmaya çalışıyorlar.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Utan be, utan ya! Ayıptır bu dediğin ya! (CHP sıralarından gürültüler)

BEKİR BAŞEVİRGİN (Manisa) - Ya, dön işine bak.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, ne diyor! Ne diyor adam!

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ya, konuşma sen, o konuşuyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Ya, bütün bu yolsuzlukları birbirinizi suçlayarak bu hâle getirdiniz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Hırsızlarınızdan kurtulun be!

MURAT EMİR (Ankara) - Genel Kurulun kapanmasına izin vermeyeceğiz ve Genel Kurulda, İmamoğlu'na yapılan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Emekli için buradaydınız.

MURAT EMİR (Ankara) - ...demokrasiye yapılan saldırıyı sonuna kadar konuşturacağız. Sabaha kadar buradayız, mücadeleyle devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Kendi iç kavganızı buraya taşıyorsunuz. Utanın, utanın!

MURAT EMİR (Ankara) - Kapatıp gitmek yok, bunu konuşacağız. Öyle “hukuk mukuk” deyip bitiremezsiniz. Hukuka varız, yargılamaya varız, hiçbirinden korkmayız ama kayyum atamaya çalışıyorsunuz. İmamoğlu'ndan terörist çıkmaz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Madem haklıydınız niye kapatıyorsunuz, devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sen 500 defa yoklama isteyeceksin, bir karar yeter sayısına saygı göstermeyeceksin, öyle mi Murat Emir?

MURAT EMİR (Ankara) - Siz sandıkta almadığınızı mahkeme kararlarıyla almaya çalışıyorsunuz. Savcıların arkasına saklanmayın, hâkimlerin arkasına saklanmayın; millete güvenin, millete! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) - Biz millete güveniyoruz zaten.

MURAT EMİR (Ankara) - Milletten sandığı kaçıramazsınız. Milletin vermediğini mahkemeden alamazsınız. Hırsızın orucu kabul olmaz, boşuna iftar açmayın, orucunuz gitti sizin!

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.04

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 69'uncu Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

YENİ YOL Partisi Grup önerisinin ikinci oylamasında da karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Karar yeter sayısı...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Kabul edilmiştir Başkanım.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Kabul edilmiştir Başkanım.

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Karar yeter sayısı istiyoruz Başkanım.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Başkanım, kabul.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Kabul edildi Sayın Başkanım.

(CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Arkadaşlar, bu İç Tüzük'e bir Allah'ın kulu bakmaz mı ya! Divanda ihtilaf var, bu kadar! Allah Allah!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Elektronik cihazla oylamayı tekrarlıyorum.

Üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkanım, hiçbiri elini kaldırmadı.

BAŞKAN - İç Tüzük'e çalışan yok, isterse hiç kaldırmasın, Divanda oy birliği olmayınca elektronik oylamaya gidiyoruz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - İhtilaf olduğunu söylemeniz lazım Başkanım. "Oy birliği yoktur." demediniz, nereden bilelim?

BAŞKAN - Bir de alkışlıyorsunuz. Bravo size valla!

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Sen bu muhalefete bir ders ver Başkanım.

BAŞKAN - Tembel çokmuş bu Mecliste.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Oy birliği olmadığını söylemediniz, Genel Kurul nereden bilsin Başkanım?

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Başkanım, sen bu muhalefeti topla, bir İç Tüzük dersi ver bunlara. Şöyle tahtanın başına geç.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Varank sen yemini ye, yemini!

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Bizim diplomamız sağlam, sorun yok; onlarda sıkıntı var. Sen onlara bir ders ver.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yine, bize ders verir de senin ders verilecek kafan da yok; onu da almaz!

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Kimin kafası var herkes biliyor, sen merak etme.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Herkes biliyor, maşallah!

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Sen merak etme.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sen yemini ye, yemini!

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Kim yatay geçiş yapıyor, kimin kafası var; herkes biliyor, herkes.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sen o Trabzon'daki yemi ye!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ali Mahir Bey, yalnız iyi bir trol. Hakkını yeme, trollüğü iyi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tabii, tabii.

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Tabii, tabii!

ULAŞ KARASU (Sivas) - Trollükten gelme! Trollükten bakanlığa!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Tayyip Bey sıkıldığı zaman onu çağırıyormuş akşam eğlendirsın diye.

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Tabii, tabii!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yetenekli, Allah var yani.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ailenin neşesi! Tayyip Bey'in neşesi!

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Hiç merak etme, hiç merak etme. Siz İstanbul'daki Başkanınızın üniversite sınav sonucunu koyun, ben de koyarım; böyle yan yana gösteririz. Varsa cesaretiniz, o da yayınlasın, ben de yayınlayayım. Hadi bakalım!

ULAŞ KARASU (Sivas) - Recep Tayyip Erdoğan'ın diploması nerede? Onu göster.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, grubunuzun yarısı oradan mezun!

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Varsa cesaretiniz, Belediye Başkanınız yayınlasın sınav sonucunu, ben de yayınlayayım; var mı?

Hadi bakalım!

ULAŞ KARASU (Sivas) - Varank, Recep Tayyip Erdoğan'inkini getir, Recep Tayyip Erdoğan'inkini getir, koy ortaya, hadi koy!

UMUT AKDOĞAN (Ankara) - Sayın Varank, diploman var mı? Var mı diploman, var mı?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bir tane arkadaşını getir yanında, bir tane.

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Hadi yayınlasın, ben de yayınlayayım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ya, yemini ye, yemini!

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Evet, evet.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Emekliler ikramiye bekliyordu arkadaşlar, çalışsaydık iyi olurdu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Emeklilere Varank verir.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Sadede gelebilseydik olurdu da sadede gelemedik.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - İç Tüzük'ten doğan haklarımızı kullanacağız, iki saat sabredeceksiniz. Muhalefeti iki saat dinleyemeyen ülkeyi nasıl yönetecek?

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, karar yeter sayısı yoktur.

(CHP sıralarından “Korkaklar! Korkaklar!” sesleri)

BAŞKAN - Yapılan üçüncü oylamada da karar yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen işleri sırasıyla görüşmek için 25 Mart 2025 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.13

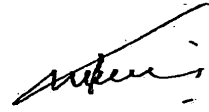
IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Cumhurbaşkanı'nın Malezya, Endonezya ve Pakistan'a gerçekleştirdiği ziyaretlere ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/24311)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.
13/02/2025

Saygılarımla,

Ali KARAoba
Uşak Milletvekili

2025 Şubat ayında Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, sırasıyla Malezya, Endonezya ve Pakistan'a resmi ziyaretlerde bulunmaktadır. Erdoğan'ın Asya turu boyunca Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Erdoğan'ın yerine vekâlet edecektir.

Ulusal basına yansıyan haberlerde Erdoğan'ın 4 günlük Asya gezisine 3 uçakla gittiği, tasarruf tedbirlerinin toplumun sadece orta ve alt gelirli kesimlerine yansıtıldığı dönemde; Boeing 747'nin Erdoğan ve ailesini taşıdığı, Airbus A330'un resmi heyetleri taşıdığı, askeri kargo uçağının ise Erdoğan'ın makam aracını ve hediye götürdüğü TOGG'u taşıdığı bilgisi yer almıştır.

Bu bağlamda,

- 1- 4 günlük Asya gezisinin Türkiye Cumhuriyeti'ne maliyeti nedir?
- 2- 13 Mayıs 2024 kamuda tasarruf tedbirleri bu gezide nasıl uygulanmıştır?
- 3- Yurtdışı Geçici Görevlendirmeler ve Harcıraha İlişkin Usul ve Esaslar bu gezide nasıl uygulanmıştır?

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610-~~3861007~~
Konu :7/24311 Esas Sayılı Soru Önergesi

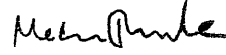
19/03/ 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1591015 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Uşak Milletvekili Sayın Ali KARAoba'ya ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

**7/24311 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye
Bakanlığı Cevap Metni**

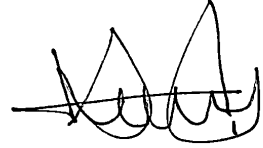
Sayın Ali KARAoba, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Soru önergesinde bahsi geçen hususlar Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı uhdesinde bulunmaktadır.

2.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, Konya Ovası'ndaki su sorununa ve Konya Ovası Projesi'ne ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/24339)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 19.02.2025

Koray AYDIN
Ankara Milletvekili

Türkiye'nin tahıl ambarı olarak bilinen ve ülkemizin buğday ihtiyacının önemli bir bölümünü karşılayan Konya Ovası, yağış miktarının az olması sebebiyle her yıl daha fazla kuraklık sorunuyla karşı karşıya kalmaktadır. Bölgedeki kuraklık sebebiyle toprak çöküntülerinin ve obrukların oluştuğu da basına yansımaktadır. Konya Ovası'nın sulanması ve bu kapsamda kalkınmaya daha güçlü dahil edilmesi için gündeme gelmiş olan Konya Ovası projesi günümüzde Bakanlığınıza bağlı bir bölge kalkınma idaresi tarafından yürütülmektedir. Proje Konya ile birlikte Karaman, Niğde, Aksaray, Nevşehir, Kırşehir, Kırıkkale ve Yozgat şehirlerini de içine alan kapsamlı bir alanda yürütülmektedir. Kökenleri Sultan II. Abdülhamit döneminde yapılan sulama kanallarına kadar dayanan bu önemli projede son yıllarda önemli ilerlemeler gerçekleşmemiştir. 2014 yılında projeyi canlandırmak için 4 yıllık bir eylem planı yayınlanmış ve bu eylem planı kapsamında projenin sulamanın dışında büyük bir kalkınma projesi olarak sunulduğu görülmüştür. Ancak planda yer alan kalemler tamamlanamamış ve yerini 2021 – 2023 kalkınma programına bırakmıştır. Ancak bölgedeki sulama yetersizliği, nüfus kaybı, gelir düşüşü ve tarımsal kayıplar artmış, tarım arazilerindeki kuraklık had safhaya ulaşmıştır. 24 Ocak 2025'te ise yeni KOP Eylem Planı açıklanmıştır.

Bu bilgiler ışığında;

1. AK Parti iktidarı döneminde KOP Bölge Kalkınma İdaresi kurulana kadar Konya Ovası Projesi kapsamında kaç proje üretilmiş ve bunların kaç tane tamamlanmıştır? Tamamlanamayan projelerin tamamlanamama sebebi nedir?
2. KOP Bölge Kalkınma İdaresi kapsamın üretilen eylem planları ve eylem programlarında toplamda kaç proje üretilmiştir? Bu projelerin hangileri tamamlanmış hangileri tamamlanamamıştır? Tamamlanamayan projelerden hiç başlanmayanlar mevcut mudur?
3. KOP projesi kapsamında Konya Ovası'nın ne kadar sulanabilmektedir?
4. Mavi Tünel sistemi yüzde kaç kapasiteyle çalışmaktadır? Kanaldan yıllık ne miktarda su taşınmaktadır?

5. Mavi Tünel kanalında resmi programlar ve Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ziyaretleri sırasında göstermelik su verildiği ve sulamanın sürekliliğinin olmadığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise bu durumun sebebi nedir? Kanalların ne zaman tam kapasiteyle hizmete girmesi beklenmektedir?
6. İnşaatına 2013 yılında başlanan Apa-Hotamış Kanalı ne zaman bitirilecektir?
7. Afşar Hadimi Tüneli'nin son durumu nedir? Tünel ne zaman tamamlanacak ve tam kapasiteyle çalışacaktır?
8. Proje kapsamındaki Afşar barajında çürüme, yıkılma ve tahribat olduğu iddiaları doğru mudur? Doğru ise sebebi nedir? Konuyla alakalı bir soruşturma açılmış mıdır? Açıldıysa sonucu ne olmuştur?
9. Son 5 yılda KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesinin ne kadarı sulama projelerine ne kadarı diğer projelere ve giderlere harcanmıştır?
10. Sakarya, Fırat, Kızılırmak, Seyhan, Göksu ve Manavgat gibi su kaynaklarından Konya Ovasına su getirilmesi için proje ve çalışmalarınız mevcut mudur? Mevcutsa bu projeler ne aşamadadırlar?
11. Konya Ovası Projesi'nin mevcut eylem planları kapsamında ne zaman tam ve kamil manada bitirilmesi planlanmaktadır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-6721256
Konu :Soru Önergeleri

19/03/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 03.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1591015 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Ankara Milletvekili Sayın Koray AYDIN tarafından tevcih edilen 7/24339 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN KORAY AYDIN'IN

7/24339 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Türkiye'nin tahıl ambarı olarak bilinen ve ülkemizin buğday ihtiyacının önemli bir bölümünü karşılayan Konya Ovası, yağış miktarının az olması sebebiyle her yıl daha fazla kuraklık sorunuyla karşı karşıya kalmaktadır. Bölgedeki kuraklık sebebiyle toprak çöküntülerinin ve obrukların oluştuğu da basına yansımaktadır. Konya Ovası'nın sulanması ve bu kapsamda kalkınmaya daha güçlü dahil edilmesi için gündeme gelmiş olan Konya Ovası Projesi günümüzde Bakanlığınıza bağlı bir bölge kalkınma idaresi tarafından yürütülmektedir. Proje Konya ile birlikte Karaman, Niğde, Aksaray, Nevşehir, Kırşehir, Kırıkkale ve Yozgat şehirlerini de içine alan kapsamlı bir alanda yürütülmektedir. Kökenleri Sultan II. Abdülhamit döneminde yapılan sulama kanallarına kadar dayanan bu önemli projede son yıllarda önemli ilerlemeler gerçekleşmemiştir. 2014 yılında projeyi canlandırmak için 4 yıllık bir eylem planı yayınlanmış ve bu eylem planı kapsamında projenin sulamanın dışında büyük bir kalkınma projesi olarak sunulduğu görülmüştür. Ancak planda yer alan kalemler tamamlanamamış ve yerini 2021 - 2023 kalkınma programına bırakmıştır. Ancak bölgedeki sulama yetersizliği, nüfus kaybı, gelir düşüşü ve tarımsal kayıplar artmış, tarım arazilerindeki kuraklık had safhaya ulaşmıştır. 24 Ocak 2025'te ise yeni KOP Eylem Planı açıklanmıştır.

Bu bilgiler ışığında;

Soru 1- AK Parti iktidarı döneminde KOP Bölge Kalkınma İdaresi kurulana kadar Konya Ovası Projesi kapsamında kaç proje üretilmiş ve bunların kaç tamamlanmıştır? Tamamlanamayan projelerin tamamlanamama sebebi nedir?

Soru 2- KOP Bölge Kalkınma İdaresi kapsamın üretilen eylem planları ve eylem programlarında toplamda kaç proje üretilmiştir? Bu projelerin hangileri tamamlanmış hangileri tamamlanamamıştır? Tamamlanamayan projelerden hiç başlanmayanlar mevcut mudur?

Soru 3- KOP projesi kapsamında Konya Ovası'nın ne kadarı sulanabilmektedir?

Soru 4- Mavi Tünel sistemi yüzde kaç kapasiteyle çalışmaktadır? Kanaldan yıllık ne miktarda su taşınmaktadır?

Soru 5- Mavi Tünel kanalında resmi programlar ve Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ziyaretleri sırasında göstermelik su verildiği ve sulamanın sürekliliğinin olmadığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise bu durumun sebebi nedir? Kanalların ne zaman tam kapasiteyle hizmete girmesi beklenmektedir?

Soru 6- İnşaatına 2013 yılında başlanan Apa-Hotamış Kanalı ne zaman bitirilecektir?

Soru 7- Afşar Hadimi Tüneli'nin son durumu nedir? Tünel ne zaman tamamlanacak ve tam kapasiteyle çalışacaktır?

Soru 8- Proje kapsamındaki Afşar barajında çürüme, yıkılma ve tahribat olduğu iddiaları doğru mudur? Doğru ise sebebi nedir? Konuyla alakalı bir soruşturma açılmış mıdır? Açıldıysa sonucu ne olmuştur?

Soru 9- Son 5 yılda KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesinin ne kadarı sulama projelerine ne kadarı diğer projelere ve giderlere harcanmıştır?

Soru 10- Sakarya, Fırat, Kızılırmak, Seyhan, Göksu ve Manavgat gibi su kaynaklarından Konya Ovasına su getirilmesi için proje ve çalışmalarınız mevcut mudur? Mevcutsa bu projeler ne aşamadadırlar?

Soru 11- Konya Ovası Projesi'nin mevcut eylem planları kapsamında ne zaman tam ve kamil manada bitirilmesi planlanmaktadır?

CEVAPLAR:

Cevap- Konya Ovaları Projesi (KOP); 1985 yılından itibaren Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından Konya Kapalı Havzasında yürütülen ve 14'ü sulama, biri enerji ve üç adedi hizmetler alanında olmak üzere toplam 18 projeden oluşan proje bütünüdür ifade etmektedir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (BKİ) ise Konya Kapalı Havzası içindeki ve dışındaki illerin oluşturduğu bölgenin kalkınmasına hizmet etmek üzere, bahsi geçen sulama projelerinin faaliyetlerini tamamlayıcı nitelikte tarım, hayvancılık ve kırsal kalkınmanın yanı sıra bölgenin farklı sektörlerdeki potansiyelini harekete geçirmek üzere kurulmuş bir bölgesel kalkınma kurumudur. Kalkınma Bakanlığı'na bağlı merkezi bir teşkilat olarak kurulan KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK ile Bakanlığımızın bağlı kuruluşu olmuştur.

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığınca bugüne kadar 2014-2018 KOP Eylem Planı, 2021-2023 KOP Bölge Kalkınma Programı ve 2024-2028 KOP Eylem Planı uygulamaya konulmuştur.

Söz konusu plan ve programlardan 2014-2018 KOP Eylem Planı; Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerini kapsamakta olup 31 farklı kurum ve kuruluşu ait projeleri içermektedir. KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, söz konusu eylem planının izlemesinden sorumlu iken, planının uygulanmasından ise ilgili kurum ve kuruluşlar sorumludur. Bugüne kadar, Eylem Planı kapsamında bulunan 221 proje tamamlanmış, 13 proje ise devam etmektedir.

İlaveten; 2021-2023 KOP Bölge Kalkınma Programı (Eylem Planı), Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illerini kapsamakta olup 2014-2018 Eylem Planından farklı olarak sadece KOP Bölge Kalkınma İdaresi bütçesi ve projeleri ile sınırlı tutulmuştur. Bölge Kalkınma Programı çerçevesinde 350 adet proje desteklenirken hâlihazırda bu projelerin 296 adedi tamamlanmış, 54 adedinin uygulama kapsamında yer alan faaliyetlerinde ise son aşamaya gelinmiştir.

Son olarak, 2024-2028 KOP Eylem Planı ise Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde ve Yozgat illerine yönelik 31 farklı kuruma ait toplam 166 projeyi kapsamaktadır. Bahse konu projelerin uygulama faaliyetlerine hâlihazırda devam edilmektedir.

Diğer taraftan, 2020-2024 yıllarında KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığına tahsis edilen sermaye gideri ve sermaye transferi ödeneklerinin yaklaşık yüzde 60'lık kısmı sulama sektörüne; kalan yüzde 40'lık kısmı ise diğer sektörlerle yönelik projelere harcanmış bulunmaktadır.

3.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Bakanlığın sunduğu hizmetlerde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/24442)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

Devletler idari sınırları içindeki farklı dilleri konuşan halkların varlığını iç bütünlük için potansiyel bir tehdit olarak kabul edip bu **dillerin kullanımını caydıracak politikalar** tasarlayabildiği gibi; bu halkların güvenini kazanmak, kültürel zenginliği devletin karakteristik bir yapısı haline getirmek, **dil çeşitliliğini korumak ve kullanımını teşvik etmek** için de tasarlayabilmektedir. Türk, Kürt, Arnavut, Azeri, Arap, Boşnak, Bulgar, Çerkes, Çingene, Gürcü, Ermeni, Hemşinli, Laz, Pomak, Rum, Süryanilerden oluşan **çok dilli halklar mozaiki olan Türkiye'de** anadiller; bölgesel olarak yoğunlaşarak coğrafi yayılım göstermektedir. Bu yönüyle bölge üniversitelerinde Kürtçe (Kurmançî ve Zazakî) dil ve edebiyat bölümlerinin açılması, yine Kürtçe'nin bölge bazında ilköğretimde seçmeli ders olarak örgün eğitime dahil edilmesi, TRT Kurdî'nin kurulması, anadillerin korunması ve teşvik edilmesi açısından oldukça anlamlı gelişmelerdir.

Ancak yapılan araştırmalar bir dilin; ekonomik faydaya sahip olduğunda, yani onu konuşmak finansal ve profesyonel avantajlar sağladığında yaşayabildiğini yahut tam tersi ekonomik fayda sağlamayan dillerin azalma eğiliminde olduğunu göstermektedir. Bir başka ifadeyle; özel-sivil-kamu kurumları o dili konuşan çalışanlara ihtiyaç duyuyorsa, söz konusu dil küresel ticarete kullanılıyorsa, güçlü bir kültür varlığı var ve bu varlık kültür endüstrisi ögesiye, teknoloji ve medya platformlarında kullanılıyorsa, hülasa bireyler bu dille geçimini sağlıyorsa canlılığını korur. Aksi takdirde ekonomik baskının, insanları baskın dillere doğru iteceği bilinmektedir. Dünyada sayısız örneği bulunmakla beraber, sınırları içinde yerel halk tarafından konuşulan dilleri ekonomi dillerine dönüştüren en iyi uygulama örnekleri İrlanda'da İrlandaca için, Galler'de Galce için, İsrail'de İbranice için, İspanya'da Katalanca ve Bask dilleri için, Kanada'da Fransızca için, Yeni Zelanda'da Maori dili için görülmektedir. Bu örneklerin tamamının ortak noktası; uygulamadaki **dil politikalarının vitrinlik değil, bütüncül bakış açısı ve ekonomik işlevsellikle desteklenmiş ömürlük dil politikaları** olduğu anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda:

1. Bakanlığınızın sunduğu **kamusal hizmetlerden hangileri Türkçe dışında farklı bir dille sunuluyor?** Sunulduğu hizmetlere göre ayrıştırılmış bu diller nelerdir? Kürtçe bu dillerden biri midir?
2. Bakanlığınıza bağlı olup, **Kürtçe dil bilme zorunluluğu/yeterliliğiyle istihdam edilen personel** var mıdır? Varsa; bunların mesleklerine göre ayrıştırılmış sayıları kaçtır?
3. Türkçe dışında herhangi bir dil bilme zorunluluğu/yeterliliğiyle istihdam edilen personeliniz var mıdır? Varsa; bu personelin dillere ve mesleklere göre ayrıştırılmış sayıları kaçtır?
4. Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının **resmi web siteleri** Türkçe dışında hangi diller için erişim hizmeti sunmaktadır? Kürtçe bu dillerden biri midir?
5. Bakanlık hizmetleri için geliştirip kullanıma sunduğunuz kaç **telefon uygulaması (aplikasyon)** vardır? Bunlar Türkçe dışında hangi diller için erişim hizmeti sunmaktadır? Kürtçe bu dillerden biri midir?
6. Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının **bülten, dergi, plan, rapor gibi her nevdan basılı dokümanları** Türkçe dışında hangi dillerde basılmaktadır? Kürtçe bu dillerden biri midir?
7. Bakanlığınızın toplamakla mükellef olduğu vergilerden, Türkçe dışında bir **dil bilme zorunluluğu/yeterliliğiyle sağlanan vergi indirimi uygulaması** var mıdır? Varsa bunların dillere göre ayrıştırılmış olarak yararlanıcı işletme ve/veya kişi sayısı kaçtır?
8. Bakanlığınızın burs, hibe/fon dağıtım ve/veya sübvansiyon desteği hizmeti var mıdır? Varsa; herhangi bir **dil bilme zorunluluğu/yeterliliğiyle dağıtılan bursların, hibe/fonların ve/veya sübvansiyonların** dillere göre dağılımı nasıldır? Kürtçe bu dillerden biri midir?
9. Bakanlığınızın Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi (IKBY) ile imzalanmış herhangi bir iş birliği protokolü/anlaşması var mıdır? Varsa; bu protokolün/anlaşmanın belge dili nedir? Bu protokolü/anlaşmayı uygulamak, izlemek ve raporlamak için istihdam edilen Kürtçe bilen kişi sayısı kaçtır?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2025/7026 - 4602453
Konu : Yazılı Soru Önergesi

18 Mart 2025

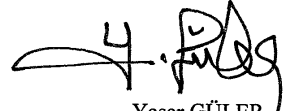
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1591250 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Ceylan AKÇA CUPOLO tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/24442 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Devletin bütünlüğü, Resmî dili, bayrağı, milli marşı ve başkenti” başlıklı 3 üncü maddesinde, “Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.” hükmü, “Değiştirilemeyecek hükümler” başlıklı 4 üncü maddesinde ise “Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.” hükmü yer almaktadır.

Bakanlığımızdaki tüm iş ve işlemler mevzuata uygun olarak yürütülmektedir.
Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

4.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Bursa Işıklar Astsubay Meslek Yüksekokulunda hayatını kaybeden bir öğrenciye ilişkin sorusu ve Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/24443)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Savunma Bakanı Sayın Yaşar Güler tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. (18.02.2025)

MBakan.

Av. Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Bursa Işıklar Astsubay Meslek Yüksekokulu'nda eğitim gören Bertuğ Kaan Girgin'in, yüksek ateş nedeniyle hastaneye gitmek için izin talep ettiği ancak kendisine izin verilmediği, sağlık durumunun günlerce kötüleştiği ve geç müdahale sonucunda hayatını kaybettiği iddia edilmektedir.

Bu bağlamda:

1. Bertuğ Kaan Girgin'in sağlık durumu hakkında okul yönetimine veya ilgili askeri yetkililere yapılan şikayet veya başvurular olmuş mudur? Bu başvurular nasıl değerlendirilmiştir?
2. Öğrencinin hastaneye gitmek için izin talebinin reddedildiği iddiaları doğru mudur? Doğruysa, hangi gerekçeyle izin verilmemiştir?
3. Bertuğ Kaan Girgin'in sağlık durumu kötüleşmesine rağmen zamanında müdahale edilmemesi nedeniyle okul yönetimi ve ilgili sağlık birimleri hakkında herhangi bir idari veya adli soruşturma başlatılmış mıdır?
4. Olay gününe ait kamera kayıtlarının bulunmadığı iddiası doğru mudur? Okul yönetimi kamera kayıtlarını saklama yükümlülüğüne uygun hareket etmiş midir?
5. Girgin'in ölüm nedeni olarak menenjit teşhisi konulmuş olup olmadığı resmi sağlık raporlarıyla doğrulanmış mıdır? Ölüm sebebiyle ilgili bağımsız bir adli tıp incelemesi yapılmış mıdır?
6. Okulda benzer sağlık sorunları yaşayan başka öğrenciler olup olmadığına dair bir inceleme başlatılmış mıdır? Öğrenci sağlığını korumaya yönelik mevcut prosedürler gözden geçirilecek midir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2025/7027 - 4602462
Konu : Yazılı Soru Önergesi

18 Mart 2025

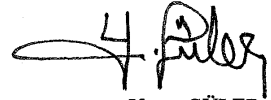
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1591250 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Murat BAKAN tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/24443 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Yazılı soru önergesinde belirtilen kişinin Bursa Işıklar Jandarma Astsubay Meslek Yüksekokulu öğrencisi olduğu tespit edilmiş olup söz konusu eğitim kurumu Milli Savunma Üniversitesine bağlı okullar arasında yer almamaktadır.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

5.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu ilindeki organize sanayi bölgelerine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/24461)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı maddesi gereğince arz ederim. 18.02.2024

Seyit Torun
CHP Ordu Milletvekili

Ordu ilimiz yatırım ve istihdam olanaklarının gerilemesi sebebiyle yoğun göç vermekte, şehrimiz ekonomik gelişmelerin gerisinde kalmaktadır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 2004 ve 2022 yıllarında hazırladığı "İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması" tabloları incelendiğinde Ordumuzun aradan geçen sürede yaşadığı sosyo-ekonomik yıkım açıkça görülmektedir. Merkez ilçemiz Altınordu 2004 yılında 872 ilçe içerisinde 55. Sırada yer almaktayken 2022 sıralamasında 113. Sıraya kadar gerilemiştir. İlçeler için belirlenen 6 dereceli gelişmişlik kademeleri incelendiğinde 2004 yılında en son kademe olan 6. Kademede 2 ilçemiz bulunmaktayken, 2022 yılında 6. Kademede bulunan ilçe sayımız 6'ya yükselmiştir. Ordumuz sosyo-ekonomik gelişmişlik bakımından 2000'li yıllarda, 81 il içerisinde 60 ila 65. Sıra aralığına demir atmıştır. Genç nüfus yoğun olarak il ve ülke dışına göç etmekte, ilimizin en önemli geçim kaynağı olan fındık hak ettiği fiyatları ve yatırımları bulamadığı için her geçen gün gerilemektedir.

Ordu'nun acil ihtiyacı sanayi ve ticaret yatırımlarının artırılması yoluyla istihdamın ve refahın yükseltilmesidir. Söz konusu sıçrama için önemli bir önem arz eden organize sanayi bölgeleri halen yatırım beklemekte, bürokratik engeller organize sanayi bölgelerinin (OSB) gelişimini geciktirmektedir. Ordu 2. Organize Sanayi Bölgesi'nin altyapı çalışmaları 8 yıldır tamamlanmamış, kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir. Fatsa Organize Sanayi Bölgesi kamulaştırma ödeneklerini beklemekle birlikte Ünye Organize Sanayi Bölgesinde altyapı çalışmaları tamamlanmamıştır. Ayrıca genişleme talebinde bulunan Ata Küçük Sanayi Sitesi ve 2. Küçük Sanayi Sitelerinin talepleri henüz karşılanmamıştır. Sanayi sitelerimize yapılacak eklemelerin hiç boş kalmadan hızla kullanıma gireceğine kesin gözüyle bakılmaktadır. Esnaf ve sanatkarlarımız ekonomik krizle yükselen kira bedellerinin altında ezilmekte, özellikle şehrimizin geleneksel mesleklerini icra eden

hemşerilerimiz sırayla iş bırakmak zorunda kalmaktadırlar. Ata Küçük Sanayi ve 2. Küçük Sanayi Sitelerinin genişletilmesi kira yükü altında ezilen esnafımız için hayati önem taşımaktadır. Sözü geçen sanayi bölgelerinin çalışır hale gelmesiyle şehrimize 35 bin kişilik istihdam kazandırılacağı öngörülmektedir.

Ordumuzun sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesinin yukarıya çıkartılması için sanayi ve ticaret yatırımlarının daha fazla ertelenmemesi, ekonomik gelişmeye darbe vuran bütün olumsuz etkenlerin ortadan kaldırılması beklenmektedir.

Bu bağlamda:

1. Ordu 2. OSB, Fatsa ve Ünye OSB'lerin eksiklerinin tamamlanarak tam kapasiteyle çalışmaya başlayacağı tarihleri açıklar mısınız?
2. Ordu 2. OSB'nin altyapı çalışmalarının 8 yılda tamamlanamamış olmasının sebeplerini açıklar mısınız?
3. Ata Küçük Sanayi ve 2. Küçük Sanayi Sitelerinin genişleme taleplerinin karşılık bulmamış olmasının sebepleri nelerdir? Söz konusu sanayi sitelerinin genişleme çalışmalarına ne zaman başlanacaktır?
4. 2015 – 2025 yılları arasında Ordu'da bulunan OSB'lere yapılan yatırımların miktarlarını, harcama kalemleriyle birlikte açıklar mısınız?
5. 2015 – 2025 yılları arasında Ordu'da üretilen sanayi ürünlerini çeşitlerine ve üretim miktarlarına göre açıklar mısınız?
6. 2015 – 2025 yılları arasında Ordu OSB'lerde istihdam edilen vatandaşlarımızın sayılarını yıllık temelde açıklar mısınız?
7. 2015 – 2025 yılları arasında Ordu'da bulunan OSB'lerin şehir ekonomisine kazandırdığı katma değer miktarlarını yıllık temelde açıklar mısınız?
8. 2025 – 2030 yılları arasında Ordu OSB'lere yapılması planlanan yatırımları ve yürütülecek büyüme çalışmalarını açıklar mısınız? Adı geçen OSB'ler haricinde yeni OSB'ler kurulması düşünülmekte midir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GÜNLÜDÜR

19/03/2025

Sayı :E-75833232-610-6724693

Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 03.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1591250 sayılı yazınız.

Bakanlığuma intikal eden, Ordu Milletvekili Sayın Seyit TORUN tarafından tevcih edilen 7/24461 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

ORDU MİLLETVEKİLİ SAYIN SEYİT TORUN'UN

7/24461 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Ordu ilimiz yatırım ve istihdam olanaklarının gerilemesi sebebiyle yoğun göç vermekte, şehrimiz ekonomik gelişmelerin gerisinde kalmaktadır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 2004 ve 2022 yıllarında hazırladığı "İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması" tabloları incelendiğinde Ordu'muzun aradan geçen sürede yaşadığı sosyoekonomik yıkım açıkça görülmektedir. Merkez ilçemiz Altınordu 2004 yılında 872 ilçe içerisinde 55. sırada yer almaktayken 2022 sıralamasında 113. Sıraya kadar gerilemiştir. İlçeler için belirlenen 6 dereceli gelişmişlik kademeleri incelendiğinde 2004 yılında en son kademe olan 6. Kademe 2 ilçemiz bulunmaktayken, 2022 yılında 6. Kademe bulunan ilçe sayımız 6'ya yükselmiştir. Ordu'muz sosyoekonomik gelişmişlik bakımından 2000'li yıllarda, 81 il içerisinde 60 ila 65. Sıra aralığına demir atmıştır. Genç nüfus yoğun olarak il ve ülke dışına göç etmekte, ilimizin en önemli geçim kaynağı olan fındık hak ettiği fiyatları ve yatırımları bulamadığı için her geçen gün gerilemektedir.

Ordu'nun acil ihtiyacı sanayi ve ticaret yatırımlarının artırılması yoluyla istihdamın ve refahın yükseltilmesidir. Söz konusu sıçrama için önemli bir önem arz eden organize sanayi bölgeleri halen yatırım beklemekte, bürokratik engeller organize sanayi bölgelerinin (OSB) gelişimini geciktirmektedir. Ordu 2. Organize Sanayi Bölgesi'nin altyapı çalışmaları 8 yıldır tamamlanmamış, kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir. Fatsa Organize Sanayi Bölgesi kamulaştırma ödeneklerini beklemekle birlikte Ünye Organize Sanayi Bölgesinde altyapı çalışmaları tamamlanmamıştır. Ayrıca genişleme talebinde bulunan Ata Küçük Sanayi Sitesi ve 2. Küçük Sanayi Sitelerinin talepleri henüz karşılanmamıştır. Sanayi sitelerimize yapılacak eklemelerin hiç boş kalmadan hızla kullanıma gireceğine kesin gözüyle bakılmaktadır. Esnaf ve sanatkarlarımız ekonomik krizle yükselen kira bedellerinin altında ezilmekte, özellikle şehrimizin geleneksel mesleklerini icra eden hemşerilerimiz sırayla iş bırakmak zorunda kalmaktadırlar. Ata Küçük Sanayi ve 2. Küçük Sanayi Sitelerinin genişletilmesi kira yükü altında ezilen esnafımız için hayati önem taşımaktadır. Sözü geçen sanayi bölgelerinin çalışır hale gelmesiyle şehrimize 35 bin kişilik istihdam kazandırılacağı öngörülmektedir.

Ordu'muzun sosyoekonomik gelişmişlik seviyesinin yukarıya çıkartılması için sanayi ve ticaret yatırımlarının daha fazla ertelenmemesi, ekonomik gelişmeye darbe vuran bütün olumsuz etkenlerin ortadan kaldırılması beklenmektedir

Bu bağlamda;

Soru 1- Ordu 2. OSB, Fatsa ve Ünye OSB'lerin eksiklerinin tamamlanarak tam kapasiteyle çalışmaya başlayacağı tarihleri açıklar mısınız?

Soru 2- Ordu 2. OSB'nin altyapı çalışmalarının 8 yılda tamamlanamamış olmasının sebeplerini açıklar mısınız?

Soru 3- Ata Küçük Sanayi ve 2. Küçük Sanayi Sitelerinin genişleme taleplerinin karşılık bulmamış olmasının sebepleri nelerdir? Söz konusu sanayi sitelerinin genişleme çalışmalarına ne zaman başlanacaktır?

Soru 4- 2015-2025 yılları arasında Ordu'da bulunan OSB'lere yapılan yatırımların miktarlarını, harcama kalemleriyle birlikte açıklar mısınız?

Soru 5- 2015-2025 yılları arasında Ordu'da üretilen sanayi ürünlerini çeşitlerine ve üretim miktarlarına göre açıklar mısınız?

Soru 6- 2015-2025 yılları arasında Ordu OSB'lerde istihdam edilen vatandaşlarımızın sayılarını yıllık temelde açıklar mısınız?

Soru 7- 2015-2025 yılları arasında Ordu'da bulunan OSB'lerin şehir ekonomisine kazandırdığı katma değer miktarlarını yıllık temelde açıklar mısınız?

Soru 8- 2025-2030 yılları arasında Ordu OSB'lere yapılması planlanan yatırımları ve yürütülecek büyüme çalışmalarını açıklar mısınız? Adı geçen OSB'ler haricinde yeni OSB'ler kurulması düşünülmekte midir?

CEVAPLAR

Cevap- Bakanlığımızca, Ordu ilimizde sanayi yatırımlarının artırılması ve böylece daha fazla ekonomik gelişme, istihdam ve refah sağlanması yönündeki çalışmalara yoğun bir şekilde devam edilmektedir.

Bu bağlamda Bakanlığımızca, Ordu 2. OSB ve Fatsa OSB'ye 2017 yılından, Ünye OSB'ye ise 2019 yılından bugüne kadar toplamda 636.9 milyon TL tutarında destek sağlanmıştır. İlaveten, Ordu'daki OSB'lerde 2015 yılında 5.106 vatandaşımız istihdam edilirken bu rakam 2022'de 10.750'ye, 2025 yılında ise 13.800 kişiye yükselmiştir.

Ayrıca, 2025 yılı Yatırım Programında Ordu'da devam eden projeler arasında yer almakta olan Ünye OSB elektrik şebekesi yapım işi 2024 yılında tamamlanmış olup, altyapı projesi yapım işinin de yılsonu itibarıyla bitirilmesi planlanmaktadır. Ünye OSB'deki 35 adet sanayi parselinin tamamı sanayicilerimize tahsis edilmiş durumdadır.

Benzer şekilde, Ordu 2. OSB altyapı projesinin kamulaştırma işlemleri tamamlanmış ve imar planı ile altyapı uygulama projeleri onaylanmıştır. Bu projenin keşiflerinin Bakanlığımızca onaylanmasını müteakip, altyapı inşaat ihalesinin yapılması öngörülmektedir.

Bu meyanda, Fatsa OSB Tevsii altyapı projesinin imar planı da onaylanmış olup kamulaştırma çalışmalarına devam edilmektedir. Kamulaştırma sonrasında projenin OSB tarafından hazırlattırılan altyapı projeleri ve keşiflerinin onayının ardından altyapı inşaat ihalesi gerçekleştirilecektir.

Bakanlığımıza tahsis edilen ödeneklerin dağılımı yapılırken tamamlanma aşamasına gelmiş, ihalesi yapılmış projelere öncelik verilerek, bu projelerin bir an evvel tamamlanarak sanayicilerimizin hizmetine girmesi ve ekonomiye kazandırılması temel politikası uygulanmaktadır. Ancak, OSB projelerine ait inşaatlar OSB Yönetimlerinin sorumluluğu altında yürütüldüğünden, projelerin tamamlanma sürelerinde değişiklikler olabilmektedir.

Diğer taraftan; Bakanlığımızca Sanayi Sitelerine kredi desteği verilmekte, kredi talebinde bulunan sanayi sitelerinin (SS) kurulacağı alan ise yine sadece kredilendirme açısından incelenmektedir. Sanayi Sitelerinin kuruluş yeri; imar planlarının ruhsat makamı tarafından onaylanarak yürürlüğe girmesini takiben kesinleşmektedir. SS kurulacak yerlerin yapımında 3194 sayılı “İmar Kanunu” hükümleri geçerli olup, onay yetkisi; SS yerinin belediye sınırları içinde olması halinde ilgili Belediyede, belediye sınırları dışında olması halinde ise ilgili Valiliktedir. Bu kapsamda, önergede belirtilen KSS genişleme taleplerine ilişkin iş ve işlemler ilgili kurum ve yerel yönetimleri tarafından yürütülmektedir.

Bakanlığımızın OSB ve SS'lere yönelik proje çalışmalarına ilaveten; 20/6/2012 tarihinden günümüze kadar yatırımcılarımızın Bakanlığımıza yaptığı başvurular kapsamında, Ordu ilimizde gerçekleştirilecek yatırımlar için 457 adet Yatırım Teşvik Belgesi (YTB) düzenlenmiştir. Bu belgeler kapsamında öngörülen sabit yatırım tutarı 49,2 milyar TL, istihdam sayısı ise 25.251 kişidir.

Ordu ili sanayi yatırımları, gıda ve orman ürünleri, mobilya, hazır giyim, madencilik ve toprağa dayalı sanayi sektörlerinde yoğunlaşmıştır. Dolayısıyla, üretilen sanayi ürünleri de bu sektörlerin çıktılarıdır.

Ordu'nun sosyoekonomik gelişmişlik seviyesinin daha yukarıya çıkartılması için Bakanlığımız görev ve sorumluluk alanı dâhilindeki çeşitli proje, çalışma ve destekler 2025 yılında da artarak devam edecektir.

6.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, aflatoksin tespit edilmesi sebebiyle tükemize iade edilen tarım ürünlerine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/24547)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BASKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımı Ticaret Bakanı Prof.Dr. Sayın Ömer BOLAT tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederiz.21/02/2025

Talat DİNÇER
Mersin Milletvekili

Son dönemde Avrupa Birliği (AB) ülkelerine ihraç edilen Antep fıstıklarında yapılan denetimlerde, yüksek oranda aflatoksin tespit edilmiştir. AB Komisyonu'nun verilerine göre bu fıstıklarda bulunan aflatoksin miktarı, izin verilen sınırın üç katı kadar yüksek olup, bu durum ciddi bir sağlık riski taşımaktadır. Aflatoksin, başta karaciğer kanseri olmak üzere ciddi sağlık sorunlarına yol açabilen kanserojen bir toksik bileşiktir. Bu yüksek aflatoksin seviyeleri, hem tüketici sağlığını hem de genel halk sağlığını doğrudan tehdit etmektedir.

Bu tür ürünlerin iç piyasada satılması, hem fiyat dengesini bozacak hem de halk sağlığına ciddi bir tehdit oluşturacaktır Tarım ve Orman Bakanlığı, geri gönderilen ürünleri mevzuatlar çerçevesinde yönetmektedir. Bu ürünler, ilk aşamada İl Tarım ve Orman Müdürlükleri tarafından incelenmektedir. Yapılan analizler ve incelenen belgeler doğrultusunda, söz konusu ürünlerin iç piyasada satışa sunulup sunulamayacağına karar verilmektedir. Eğer bir ürün insan, hayvan veya bitki sağlığı açısından tehlike oluşturuyorsa, bu ürünün ülkeye girişi kesinlikle yasaklanır. Geri gönderilen ve sağlık açısından zararlı olduğu tespit edilen ürünler ise, iç piyasada satılmadan, imha edilmek üzere Tarım ve Orman Bakanlığı'nın denetimindeki tesislerde yok edilir.

Ancak, geri gönderilen Antep fıstıkları ile ilgili uygulamalarda ciddi bir eksiklik söz konusudur. Ürünlerin imha edilmesi gereken bu süreçte, iç piyasaya sunulma riski ve hükümetin bu konuda aldığı tedbirlerin yetersizliği halk arasında büyük bir endişe yaratmaktadır. Özellikle, bu tür ürünlerin nasıl depolandığı ve hangi koşullarda imha edildiği konusunda halkın bilgilendirilmemesi, süreç hakkında belirsizlik yaratmaktadır. Geri gönderilen Antep fıstıklarının nasıl depolandığı, hangi şartlarda imha edildiği ve bu süreçlerin denetim altına alınıp alınmadığı konularında medyada herhangi bir net bilgi bulunmamaktadır. Bu belirsizlik, halk sağlığını tehdit eden bu ürünlerin kontrolsüz bir şekilde iç piyasaya sürülme riski taşımaktadır. Aflatoksin, kanserojen etkileri nedeniyle ciddi bir tehlike oluşturduğundan, bu ürünlerin iç piyasada satılması halkın sağlığını doğrudan etkileyecek, ölümcül hastalıklara neden olabilecektir. Bu durum, halkın güvenliği açısından büyük bir tehlike arz etmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

- 1 Geri gönderilen Antep fıstıkları hangi depolarda saklanmaktadır?
- 2 Aflatoksin tespit edilen ürünlerin iç piyasada satılmasını engellemek için hangi önlemler alınmaktadır?
- 3 Bu ürünlerin imha edilme süreci nasıl denetlenmektedir?
- 4 Geri gönderilen ve zararlı olduğu tespit edilen ürünler ne zaman imha edilmektedir?
- 5 Geri gönderilen ürünlerin iç piyasaya satılması riski var mı?
- 6 Bu ürünlerin geri gönderilmesinin ardından denetim süreçleri neden şeffaf bir şekilde kamuoyuyla paylaşılmamaktadır?
- 7 Geri gönderilen ürünlerin takibi nasıl yapılmaktadır?
- 8 Bakanlık, aflatoksin gibi kanserojen maddelerin halk sağlığına zarar vermemesi için hangi yasal düzenlemeleri yapmaktadır?
- 9 Antepfıstığının piyasadaki fiyat düşüşünde geri gönderilen antepfıstığının iç piyasaya da pazar bulması ile bir ilgisi var mıdır?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00107324594
Konu : Soru Önergesi (7/24547)

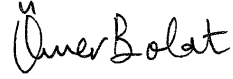
107462468

19.03.202,

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.03.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1591763 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Mersin Milletvekili Sayın Talat DİNÇER tarafından verilen 7/24547 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

Mersin Milletvekili Sayın Talat DİNÇER'e Ait 7/24547 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-9) Bakanlığımızın sorumluluğunda olan geleneksel tarım ürünlerimize (bitkisel yemeklik yağlar, yaş meyve ve sebzeler, kuru ve kurutulmuş ürünler vb.) yönelik, ihracatta ve ithalatla ticari kalite denetimleri, 2025/21 sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi (ÜGD) Tebliği (Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatında ve İthalatında Ticari Kalite Denetimi Tebliği) hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığınca gerçekleştirilen insan, hayvan ve bitki sağlığına ilişkin denetimlerden farklı olarak, uluslararası standartlar doğrultusunda, ticari kalite denetimleri kapsamında ürünlerin olgunluk, sınıf, boy, meyve eti sertliği, tağşiş olup olmadığı vb. bilgisinin yanı sıra ambalajlama ve etiketlemeye ilişkin özelliklerine bakılmaktadır.

Ticari kalite denetimlerinde, ticari kaliteye ilişkin renk, boy, meyve eti sertliği gibi özellikler fiziksel muayene şeklinde gerçekleştirilirken, kül veya kükürt tayini, yağ asidi kompozisyonu gibi ileri analizler, bu amaçla alınan numuneler üzerinden Bakanlığımız laboratuvarlarının yanı sıra Bakanlığımızca yetkilendirilmiş laboratuvarlar veya Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilmiş kamu veya özel laboratuvarlarda yapılmaktadır.

Öte yandan, Tarım ve Orman Bakanlığınca tüm ülkeler ile gıda ve tarım ürünleri dış ticaretinde insan, hayvan ve bitki sağlığı alanında denetimler gerçekleştirilmekte olup, ilgili ürünlerde bakteri, virüs, pestisit kalıntısı, zirai zararlı, aflatoksin ve GDO tespiti gibi insan, hayvan ve bitki sağlığına ilişkin hususlara bakılmakta ve söz konusu ürünler anılan Bakanlıkça verilen izinler/sertifikalar ile ithal/ihrac edilebilmektedir.

Ayrıca, 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu kapsamında, güvensiz ve kalitesiz mal ihraç ederek Türk malı imajına zarar veren firmalara, Kanun'da öngörülen yaptırımlar uygulanmaktadır.

Diğer taraftan, geri gelen eşyaya ilişkin hükümler Gümrük Kanunu'nun 168 ila 170'inci maddeleri ile Gümrük Yönetmeliği'nin 446 ila 453'üncü maddelerinde düzenlenmiştir. Gümrük Yönetmeliği'nin 448'inci maddesi ile geri gelen eşyanın beyanının, beyanın kontrolünün ve diğer işlemlerinin 180 ila 195'inci madde hükümlerine göre yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Diğer kurumlara yapılacak kontroller, Gümrük Yönetmeliği'nin 181'inci maddesine göre gerçekleştirilmekte; kontrollerin sonucuna göre, eşyanın yurda girişine izin verilmekte, mahrece iade edilmekte, üçüncü bir ülkeye transitine izin verilmekte ya da imha edilmek üzere gümrük idaresine terk edilmektedir.

Kontrollere sonucunda Türkiye Gümrük Bölgesine girişi uygun görülen ürünlerin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescilinden sonra ithalat işlemleri tamamlanmaktadır. Bu kapsamda, Tarım ve Orman Bakanlığınca yapılan söz konusu kontroller sonucunda, Türkiye Gümrük Bölgesine girişi uygun görülmeyen ürünlerin ise girişine izin verilmemekte ve söz konusu ürünler sınır gümrük idaresinde imha edilmektedir.

